

Școala clipelor

REVISTA C.U.A.S.C. DIN INSTITUTUL DE MEDICINĂ - TIMIȘOARA - ANUL VI - NR. 25 - APRILIE 1973

1 Mai

Poporul roman, împreună cu clasa muncitoare, cu forțele revoluționare și progresiste de pretutindeni, sărbătorește ziua de 1 Mai, intrată în conștiința omenirii ca zi a solidarității internaționale a celor ce muncesc, zi a frăției și luptei pentru o viață liberă și demnă, pentru eliberare socială și independență națională pentru democrație și socialism, pentru pace și prietenie între popoare.

Această mare sărbătoare prilejuiește evocarea glorioaselor lupte sociale și naționale purtate de-a lungul veacurilor de forțele înaintate ale poporului român, a tradițiilor eroice, revoluționare ale clasei muncitoare, ale partidului comunist și, în același timp, trecerea în revistă a realizărilor istorice în făurirea vieții noi, socialiste.

Eliberându-se de orice exploatare și asuprire, cucerind dreptul de a fi cu adevărat liber, independent și stăpîn pe soarta sa, poporul român construiește cu succes orînduirea socialistă. Într-o perioadă istorică scurtă, România s-a transformat într-o țară cu economie în plină dezvoltare și modernizare, o dinamică înaltă a progresului social, o bogată viață spirituală. Socialismul, care a învins pentru totdeauna în patria noastră, aduce înnoiri binefăcătoare în viața celor ce muncesc, în toate domeniile de activitate, în toate colțurile țării.

În această primă zi din luna florilor evocăm cu justificată emoție acel început de primăvară al anului 1890, cînd în București muncitorimea română a sărbătorit ziua de 1 Mai din primul an al intrării ei în istoria mișcării muncitorești internaționale. În cei 83 de ani, cîți au trecut de atunci, clasa muncitoare din România, căreia i s-a alăturat fărănimea muncitoare, intelectualitatea progresistă, și-a înscris cu litere de aur în biografia sa

participarea combativă, revoluționară, la mari bătălii de clasă, slujirea cu devoțiune și consecvență a idealilor socialismului și internaționalismului.

Ziua de 1 Mai este un prilej pentru a evoca ampla și intensă activitate practică de zi cu zi, pe care partidul și statul nostru, călăuzindu-se de cerințele majore ale internaționalismului, o desfășoară pentru dezvoltarea și întărirea legăturilor de solidaritate și colaborare cu toate forțele care, în lumea de azi, militează împotriva imperialismului, pentru triumful ideilor marxism-leninismului, pentru libertatea și progresul umanității.

Angajat puternic într-o operă de importanță capitală pentru destinul său, poporul român militează fierbînt pentru asigurarea păcii în lume. În acest scop, România întreprinde tot ce este posibil pentru afirmarea unei atmosfere de destindere, pentru conturarea unor condiții favorabile abordării și rezolvării problemei securității europene, trecerii din sfera dezideratelor în cea a acțiunilor practice.

Poporul român privește cu optimism și încredere viitorul. Succesele de pînă acum, perspectiva ce și-o făurește sub conducerea partidului comunist constituie imbolduri puternice la o muncă și mai rodnică, pentru o activitate și mai susținută de perfecționare a întregii vieți sociale.

Cu asemenea gânduri, inspirate de marea încredere și puternica unitate în jurul partidului, a conducerii sale, în frunte cu secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu sentimentul puternic al solidarității, al frăției cu toți cei ce muncesc din lumea întreagă, pășim, un întreg popor ca un singur om, pe sub arcul de triumf al zilei de 1 Mai.

Nicolae Doroiu an. III MG

- ACCENTE -

În universul intim al fiecărui suflet există o multitudine de fire de sensibilitate, acele inegalabile frăgezimi care, atînsă numai de o abia simțită boare, vibrează mai gingaș decît florile dimineților. Le poți oricînd iradia cu armonie. Le poți oricînd osili sau închide într-un gest împietrit. Un cuvînt. Un gest. Un nimic aparent. E suficient. Mă gîndesc la micile atenții, la micile bucurii care pot descoperi o frunte de om. Pot aduce surisul pe obrazul preocupat de zilnice îndatoriri. Viața sufletească e străbătută de momente. Nu anii ne rămîn ci zilele, ceasurile, momentele, întipărite poate atemporal în conștiință. Ele pot fi verigi de prospețime sau frunză uscată, fărîmicioasă. Ce rămîne pe lîngă bucuria unei munci adusă la împlinire? Iradierea clipelor cînd grija și atenția față de altul decît tine însuși ai avut-o. Cînd prietenul nu uită la vremea nămeților să-ți aducă mireasma freziilor în casă, acele colorate și firave flori care știe că-ți plac, iar necunoscuta îmbrăcată în mantia cerului îți oferă un ulcior cu apă rece în arșița verii. Cînd copilul nu uită să-și arate căldura și dragostea față de părinții săi, cînd părinții nu uită, fiecare, oricît de greu i-ar apăsa truda zilei, să stea pușin seara lîngă copii lor, ascultîndu-le povestea zilei și sărutîndu-i tandru pe fiecare înainte de culcare. O mică atenție la sărbătorirea nașterii, o floare, o stringere de mînă, gestul firesc, poate anonim, banal, dar cald. Un telefon de bucurie și felicitare dat unui prieten care

a reușit ceva. Uneori doar un cuvînt capabil să deschidă iar orizont clar celui pe care-l prețuiește și trece prin momente grele. Sint verigi de aur imaterial. Leagă viața. Unese și înfrumusețează oamenii, îi fac mai sensibili, mai apropiați. Nu se uită. Așa cum rămîn undeva, pierdute poate în subconștient, gesturile de egocentrism sau de cumplită nepăsare. A trece frumos prin viață echivalează cu arta, expresie ce ține de conținutul uman al fiecăruia dintre noi. Și acest conținut teribil de fragil trebuie cultivat, educat. A fi viu înseamnă întii să te bucuri de bucuria celui alt și acest lucru îl face fiecare în felul lui, fiind o imposibilitate de aducere la numitor comun.

Dacă fiecare sintem în primul rînd atenți cu cei din jurul nostru, se crează acel uman lanț al eurilor armonioase, concordante, din care eul individual iese îmbogățit. Expresia dragostei și umanității pornită de la cele mai apropiate relații se amplifică în mod concentric iluminînd viața tuturor pînă la gestul cel mai cotidian.

Oamenii sint sensibili? Hotărît: da! Indiferent de vîrstă. Indiferent de cultură. Indiferent de aparență și idealuri. Și e nevoie de cit mai multe gesturi mici, de atențiile neînsemnate care să lumineze relațiile, aceste raze de dragoste, de omenie altruistă, izvorul puterii înviitoare a cugetului.

O singură rază de soare poate reteza și risipi norii. Poate lumina și colora un întreg orizont.

O singură privire, un gest, un cuvînt poate lumina un suflet, un viu, o adevărire. Poate da un nou orizont lucrurilor.

Ioan Romoșan

A FI REVOLUȚIONAR ÎN ANII NOȘTRI

— Ce obiective aveți în vedere în munca pe care o desfășurați, în etapa actuală, de după Conferința a IX-a a U.A.S.C.R., privind transpunerea în viață a politicii partidului nostru pentru integrarea tuturor tinerilor în amplul proces al transformărilor social-economice pe care le trăiește întregul nostru popor?

— Marile deziderate ale țării, adaptate la sarcinile care ne revin nouă și concretizate în cadrul centrului nostru universitar, se materializează în câteva obiective de mare importanță. În primul rând, sporirea intervenției Asociației Studenților Comuniști în creșterea calității pregătirii studenților în activitățile teoretice și în cele practice, intervenție realizată prin forme concrete, clare ale Asociației studențești, cu mai multă intensitate decât pînă acum. Urmărim creșterea activității în cadrul cercurilor științifice studențești, transformarea acestora într-o activitate continuă începînd din anul nîcî pînă în anii mari; de asemenea, mă gîndesc, la nivelul centrului universitar, la activitatea Centrului de studii și proiectări, pe care să o dezvoltăm încă, în continuare, mult peste numărul de contracte pe care le avem pînă acum și mă gîndesc cu plăcere la ceea ce vom realiza în această activitate prin colaborarea studenților din diverse facultăți creîndu-se, într-adevăr, acele colective disciplinare care, în toamnă, vor trebui să intre în lucru.

Ca intervenție în procesul de învățămînt, urmăm creșterea pregătirii noastre pentru întrecerea la nivelul întregii țări, pentru studenți, pentru sesiunea de examene din vară în care trebuie să urmărim în permanență sporirea numărului de promovări, al rezultatelor de nivel maxim pentru a ne prezenta cu rezultate cît mai bune.

În domeniul politico-ideologic, al doilea mare obiectiv, înțeleg, în această etapă, să transpunem în convingeri necesitatea ca fiecare dintre studenți să muncească cu toată forța sa pentru ca țara lui, a noastră, să se dezvolte cît mai rapid și mai armonios. Trebuie ca fiecare student să înțeleagă faptul că, prin munca fiecăruia dintre noi, se naște ceea ce, cele 20.000.000 realizează și că aceasta este sarcina fundamentală a fiecăruia, că nu există „miracol” în această dezvoltare, or necesitatea înțelegerii acestui lucru și transpunerea lui în convingeri constituie o etapă pe care trebuie să o parcurgem, pentru toți studenții cu mai multă forță decât pînă acum. În acest sens se vor alinia toate activitățile noastre politico-ideologice, de la dezbateri, prin informări politice, prin emisiunile noastre de radio, prin revistele studențești, în orice caz în ultimul rînd prin revistele studențești, prin activitatea de la Casa de cultură a studenților și cluburile studențești.

În activitatea politico-ideologică includ și activitatea cultural-educativă, în care trebuie să creștem conținutul patriotic național al acestei activități, astfel ca fiecare să se simtă mai responsabil de ceea ce se întîmplă cu el și în jurul lui. În privința sportului și turismului, al treilea mare obiectiv, considerăm că este de maximă însemnătate ca fiecare student să fie sănătos tun pentru a putea lucra cu toate forțele sale în activitățile pe care le desfășoară. Toate aceste activități trebuie concepute într-un atare mod, inclusiv sportul și turismul, încît tînărul să poată lucra cu randament maxim intelectual, sportul și turismul fiind două activități care asigură această recuperare a potențialului fizic și intelectual și trebuie să le utilizăm așa cum merită, considerîndu-le de o importanță națională.

— Suprema valoare a orînduirii noastre — omul Pe ce calitate ale personalității tînărului vă bazați în munca pe care o desfășurați?

— Ca fiu al acestui popor care de-a lungul veacurilor și-a demonstrat inteligența, presupun ca ipoteză, de la început, că marea, covîrșitoarea majoritate a tinerilor noștri și a tinerilor studenți, în

Interviu cu președintele U. A. S. C. al C. U. T., asistent dr. inginer Ion Boldea

special, posedă un potențial intelectual ridicat. Consider, ca și calități definitorii ale tineretului nostru, entuziasmul și optimismul. Cred că aceste două calități nu se reflectă în totalitate în cadrul Asociației studențești, în primul rînd datorită faptului că conducerea Asociației studențești de la diferite nivele nu a reușit să se adreseze direct acestor calități definitorii, inteligenței, entuziasmului și optimismului pentru a realiza ceea ce trebuie, prin studenți, pentru studenți.

— Combativitatea este și va rămîne mereu un factor de progres. Ce am adus noi nou și valoros în complexul valorilor epocii noastre, în contextul orînduirii noastre socialiste?

— Cred că noul la care vă referiți constă în sporirea calității pregătirii profesionale; mă refer la combativitatea care în această perioadă s-a sporit evident. Un al doilea aspect în care combativitatea se face tot mai mult simțită este cel al activității studențești din cîmine și din cantine, educativă, de comportare a studenților. Cred că, cu toate aspectele negative care uneori mai persistă, noi am realizat un salt calitativ în sporirea acestor combativități avînd încă rezerve extrem de mari. De asemenea, susțin că, în cadrul conținutului activității cultural-educative, a activității Casei de cultură a studenților și a cluburilor, Asociația studențească, prin combativitate, prin critică, prin contribuția directă, a realizat și aici un adevărat salt calitativ. A spune pe față lucrurilor, la diferite nivele, între noi, organizat, este o condiție a reușitei acțiunii noastre și constituie un succes al activității de asociație a ultimilor ani, al tradiției valoroase pe care o avem în latură?

— Profesionalismul este în flagrantă contradicție cu spiritul revoluționar al tineretului, cu valențele care fac mîndria generației tînere de astăzi. Ce recomandă Asociațiilor studențești, pe această cale, deosebit de cea a obișnuitelor dumneavoastră întîlniri de lucru pentru ea, prin activitatea lor, profilul viitorului specialist să nu mai includă o astfel de latură?

— Eu consider că pentru a fi un bun om de știință, un bun specialist în domeniul tău, îți sînt absolut necesare cunoștințe umanistice și de filozofie, de istorie și ideologie. Și anume, de ce? Consider că, prin tot ceea ce citim astăzi în cele mai prestigioase reviste literare pe care le avem, în cărțile cele mai valoroase scrise în ultima vreme, cu mai mare abundență, prin cunoașterea istoriei neamului, prin faptul că vedem frumusețile țării, prin toate acestea ne apropiem mai mult de interesele întregii societăți, lăsînd egoismul din ce în ce mai mult pe un plan cît mai depărtat, și crește în mod involuntar, la o inteligență corespunzătoare dorința de exprimare în domeniul profesional. Sigur că această imbinare între cele două laturi are anumite limite care trebuie să ne menținem ca timp, astfel încît să nu mutilăm sau un aspect sau celălalt al problemei. În acest sens consider că profesionalismul este o limită în însăși realizarea profilului specialistului pentru că, neîubind oamenii, neubind ceea ce realizează în jurul tău, neînțelegînd dacă ești electrician, mecanic sau literat, nu poți deveni decît un izolat, condiție din care nu te poți mobiliza la maximum, nici în profesie, neînțelegînd în totalitate faptul că acest om, împreună cu ceilalți reprezintă o „orchestră care cîntă împreună”.

derea, precum și puterea de a hotărî în cadrul democrației organizatei noastre.

— Există o condiție umană a tînărului de astăzi, care să-i fie caracteristică, aceea de a fi revoluționar în anii noștri? Ce modificări de sens găsiți termenului față de spiritul revoluționar al generației lor dinaintea noastră?

— Cred că revoluționar, astăzi în țara noastră este o caracteristică definitorie a tineretului. Prin revoluționar înțeleg omul care să lupte pentru nou în profesiunea sa în societate, în jurul său, și aici tineretul întotdeauna a fost și este și astăzi în primele rînduri, în mod poate și obiectiv. Pentru că tineretea este epoca în care poți cel mai repede să te lapezi de ceea care nu este bun, chiar dacă ți-ai pierdut un an, doi, studiînd acest lucru și să mergi pe acea cale care se dovedește istoricește dreaptă și corespunzătoare. Aș socoti că generațiile trecute s-au caracterizat printr-un entuziasm deosebit și mă gîndesc la două dintre aceste generații de tineri, cea a anului 1848 și la generația care astăzi conduce destinele țării, care pot fi socotite două generații de revoluționari în istoria țării. Generația de astăzi se caracterizează prin faptul că puterea a fost luată în mîinile poporului, dar acum este vorba ca fiecare la locul lui să-și facă datoria cu maximum de inteligență și dăruire, și să influențeze, prin întreaga sa activitate și prin poziția sa, activitatea celor din jur, astfel încît toate forțele poporului să meargă cît mai convergent în sus, spre ceea ce se dorește de la România de astăzi.

Interviu realizat de Horia Crișan

Sarcini și perspective din Conferința a IX-a a U.A.S.C.R.

Desfășurată într-un moment important al perioadei în care toți oamenii muncii din patria noastră își aduc neprecuțit contribuția la realizarea mărețelor prevederi ale Congresului al X-lea al P.C.R. și ale Conferinței Naționale din 1972, Conferința a IX-a a U.A.S.C.R. marchează împlinirea a 17 ani de la constituirea organizației noastre. Conferința a prilejuit o analiză profundă și exigentă a muncii desfășurate în ultimii doi ani de asociațiile studenților, o trecere în revistă a succeselor obținute, a experienței pozitive dobîndite, dezvăluind în același timp cu hotărîre neajunsurile ce se manifestă în activitatea noastră.

Dezbaterile din cadrul Conferinței, propunerile și măsurile adoptate, izvorite din realitățile vieții universitare, prin caracterul constructiv și mobilizator, prin perspectiva amplă ce o deschid muncii noastre, vor duce la îmbunătățirea substanțială a activității Asociațiilor, la creșterea rolului lor în întreaga viață universitară.

Conferința a apreciat rezultatele obținute în formarea noilor promiși de intelectuali, aportul asociațiilor studenților, care în perioada analizată a desfășurat o activitate multilaterală cu un conținut izvorit organic din exigențele școlii noastre superioare, din cerințele studențimii. Problemele și obiectivele analizate de Conferință precum și sarcinile de perspectivă trasate sînt de maximă importanță pentru activitatea de viitor a organizației comuniste a studenților.

Ca organizații revoluționare ale studenților, asociațiile au înalta menire de a contribui la formarea și afirmarea viguroasă a conștiinței socialiste a viitorilor specialiști, de a forma viitori intelectuali, militanți activi, devotați total operei de edificare a socialismului și comunismului în patria noastră.

Recenta Conferință a hotărît în urma propunerii delegaților studenților bucureșteni de a numi organizația noastră Uniunea Asociațiilor Studenților Comuniști din România.

Asociațiile vor trebuie să-și intensifice activitatea de educare a studenților în vederea creerii unui climat de stimulare a muncii neobosite pentru o temeinică pregătire de specialitate, pentru asimilarea continuă a tuturor euceririlor științei și tehnicii zilelor noastre. Se pune un puternic accent pe activitatea de zi cu zi a studenților, a căror pregătire trebuie să se realizeze consecvent, tinzîndu-se să se elimine practica de a învăța în asal, pentru formarea lor ca specialiști temeinic pregătiți. În acest context, se preconizează și realizarea unei mai strînse cooperări între procesul de învățămînt superior și producție. Se vor înființa astfel mai multe centre studențești de studii, cercetări și proiectări sub controlul unei comisii specializate a Consiliului U.A.S.C.R. Cercetările studenților vor viza probleme cu aplicabilitate practică, utilizabile în producție, și care vor fi publicate.

O mare amploare trebuie să ia acțiunile menite să ducă la cunoașterea de către studenți a trecutului de luptă a poporului român, a tradițiilor revoluționare a clasei muncitoare și partidului, a realizărilor și perspectivelor de dezvoltare a țării noastre, de a sluji cu abnegație cauza comunistilor, interesele și aspirațiilor națiunii noastre socialiste.

Presa studențească trebuie să-și îndeplinească consecvent rolul de tribună politică, să oglindească activitatea din domeniul social, ideologic și cultural a studenților, să stimuleze generalizarea experienței valoroase a asociațiilor și să combată aspectele negative din munca lor.

Se accentuează importanța satisfacerii serviciului militar înainte de începerea facultății în scopul educării tinerilor ca apărători de nădejde a patriei noastre socialiste, ca și asigurarea pregătirii militare, în mod activ, în cadrul gărzilor patriotice. Conform hotărîrii de a se da o mare amploare sportului de masă, Conferința arată necesitatea cuprinderii largi a studenților în diferite competiții și intensificării preocupărilor pentru amenajarea unor noi baze sportive.

Ca forum al tuturor studenților din România, Conferința reafirmă prețuirea unanimă față de politica externă a partidului nostru de pace și colaborare între toate statele, servind cauzei generale a progresului și păcii, pentru conlucrarea politică, culturală și economică, ca și pentru asigurarea securității, pentru realizarea unei lumi mai drepte și mai bune.

NICOLAE DOROIU anul III MG

De zecum naluza

A căzut pe lucruri roșu sau e numai o părere? Poate că le plînge fața de-o lăuntrică durere. Bate-o inimă în lucruri? Preajma ocupînd-o în mîncuri n-au si ele gînduri, patimi? Fără ochi se uită-n lume purtătoarele de tîlcuri. Născătoarele de lacrimi.

LUCIAN BLAGA

Partidul — îndrumător nemijlocit al întregii activități studentești

— In ce constă, tovarășe profesor, rolul de îndrumător al organizației de partid în coordonarea muncii și activității studenților din I.M.T.?

— Documentele partidului nostru au enunțat-o în permanență, și practica socială din țara noastră o dovedește pe deplin, că organizația de partid dintr-o instituție sau întreprindere, întrunind în rândurile sale pe cei mai valoroși membri ai colectivului, are un rol hotărâtor în îndrumarea întregii activități din unitatea respectivă. Referindu-ne la I.M.T., putem spune fără a exagera că obiectivul principal îl reprezintă perfecționarea procesului de instruire și educare a studenților care la sfârșitul școlarității trebuie să devină foarte buni specialiști și foarte buni cetățeni. Aceasta este sarcina fundamentală și de mare răspundere pentru organizația de partid, pentru conducerea instituției, pentru U.A.S.C. și pentru toate cadrele didactice.

— Ce satisfacții vă oferă munca pe care o desfășurați cu studenții în domeniul politico-ideologic, în afara celei pe plan strict profesional?

— De mai mulți ani mi s-a oferit prilejul să desfășor o activitate politică cu studenții și am o oarecare experiență în această privință. Mărturisesc că am avut foarte multe satisfacții.

Activitatea politică are însă anumite particularități, ea nu îngăduie printre altele folosirea unor metode administrative. M-am impresionat de multe ori maturitatea, seriozitatea și simțul de răspundere al studenților noștri, când sînt confrunțați cu probleme veritabile. Entuziasmul lor m-a reconfortat adesea și chiar m-a molipsit.

Lucrînd cu tineretul te simți mai tânăr, simți pulsul puternic al generației care va prelua șafeta. Avem obligația patriotică ca, pe nesimțite dar în permanență și în mod organizat, să-i transmitem tot ceea ce reprezintă valoare și apartinența generației noastre, ca experiența, cunoștința, mod de gândire și mod de viață.

Un medic este un om politic

— Interviu cu prof. dr. C-tin Caloghera, șeful clinicii a II-a chirurgicale, secretarul biroului organizației de bază P.C.R. din Institutul de medicină Timișoara.

— Cum ați portretiza chipul studentului-membru de partid și ce rol îi conferiți acestuia în ridicarea pregătirii politico-ideologice și profesionale a tuturor studenților mediciniști?

— Studentul comunist este în primul rând un exemplu de urmat pentru colegii din anul său și din alți ani, prin activitatea sa profesională care îl plasează în platonul frunții și prin activitatea sa socială care este parte integrantă a personalității sale. Fiind membru al partidului, studentului comunist i se cere mai mult. Forța exemplului personal este foarte im-

portantă dar aceasta nu este de ajuns. El trebuie să fie un propagandist al partidului, un militant permanent activ în mijlocul colegilor săi.

— Este medicul un om politic?

— În societatea omenească nu există persoană angrenată în organismul social care să nu facă, într-un fel sau într-altul, politică. Chiar declarația „nu fac politică” este expresia unei anumite poziții politice. Cu atât mai mult în cazul medicului care îndeplinește o activitate cu o importanță rezonanță socială. Medicul a fost și este un om politic pentru că profesia sa este prin excelență umanistă, pentru că apărarea intereselor bolnavului este indisolubil legată de obiectivele politice fundamentale ale orînduirii din care face parte.

În orînduirea noastră, activitatea medicului are un conținut deosebit de bogat, implică o mare răspundere față de societate. El trebuie să înțeleagă și să transpună în viața politica sanitară a statului nostru, care are ca principiu de bază ocrotirea sănătății întregii națiuni.

— În ce măsură organizația noastră, asociația studenților, i se pot aduce îmbunătățiri în desfășurarea activităților ei, pentru creșterea eficienței pregătirii noastre ca tineri comuniști?

— U.A.S.C. din I.M.T. desfășoară o activitate de bună calitate. Aceasta nu înseamnă că ameliorările nu mai sînt posibile. Mă repet, dar și aici este cazul să spun că uneori stilul administrativ — care, e drept, e mai comod și uneori foarte expeditiv — aduce prejudicii organizației de tineret.

Alteori, încărcarea exagerată a unor planuri de activitate duce la ratarea unora dintre acțiunile prevăzute, sau la îndeplinirea superficială, formală a unor sarcini. În fine, îndrumarea și controlul insuficient din partea organelor de conducere a U.A.S.C. și, de ce să n-o spunem, uneori și din partea noastră, a organizației de partid, atrage după sine acțiuni de mică rezonanță care nu reușesc să capteze atenția și adeviziunea unui număr mai important de studenți.

Constatăm cu satisfacție faptul că studenții noștri sînt pretențioși în ceea ce privește calitatea acțiunilor și au spirit critic foarte ascuțit.

— „Nu este suficient să afirmi că ai dreptate, trebuie să și demonstrezi că ai dreptate”, spunea George Macovescu odată. Ce simțiți când confirmarea muncii politice pe care o desfășurați devine conștiință, gest, creație?

— Parafrazînd pe George Macovescu, aș spune: „Ca să demonstrezi că ai dreptate, nu este de ajuns să afirmi că ai dreptate, ci trebuie să fii convins pînă la fibra cea mai intimă a ființei tale că ai dreptate”. Dacă ai răbdarea și tactul să explici importanța și necesitatea unei acțiuni obște, de obicei, adeviziunea pentru ea.

— Cum se îmbină rigoarea gândirii omului de știință, a chirurgului, cu activitatea dumneavoastră politică?

— De mulți ani desfășor alături de activitatea profesională și activitatea politică. Nu totdeauna îmi este ușor. Ambele activități cer timp, și uneori o mare cantitate de energie. Deși activități cu alt conținut și altă metodologie, ele au unele trăsături comune. Amîndouă pretind pasiune, convingere deplină în necesitatea și justetea actului care urmează să-l desfășori, în ciuda unor dificultăți pe care le poți întîlni în cale. Ambele, deși de alt ordin, îmi oferă satisfacții deosebite.

Interviu realizat de Horia Crișan

creativitate

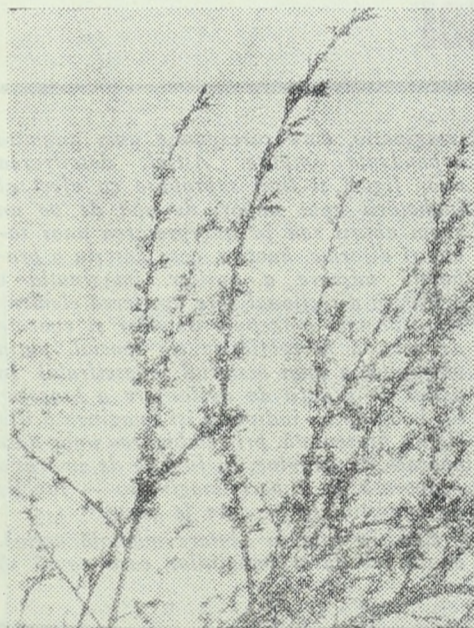
Evoluăm într-o lume în care pretutindeni se face simțită gîndirea creatoare și mina omului. În mod cert situația de privilegiat al Cosmosului și-a cîștigat-o omul avînd permanent ideea, curajul, perseverența să schimbe, să descopere, să creeze.

Conștient sau inconștient această tendință există în fiecare dintre noi dar materializarea unei astfel de trăsături umane cere un plus de efort și sacrificii. Ar trebui să ne învingem propria inerție, să nu rămînem simpli spectatori ai realității în care trăim?

Ar trebui să ne transformăm în permanență înscoditori cu mințea și privirea? Da! Atunci, sigur, necunoscutul va ceda mai mult sau mai puțin, făcînd loc alături de valoarea creată și satisfacțiilor morale, hrana imaterială a creativității.

Să nu fim pesimiști! Nimeni nu se naște creator și nici aptitudinile care există nu sînt suficiente. Cercetarea științifică a dovedit că aptitudinile creatoare pot fi deliberate și măsurabil dezvoltate.

I.P. Guilford, reprezentat al psihologiei americane moderne arată că: „noi nu știm în ce măsură fiecare factor (intelectual) este determinat de ereditate și în ce măsură de studiu. Fiecare factor intelectual poate fi dezvoltat cel puțin într-o anumită măsură prin învățare”.

Rolul primordial al educației în procesul dezvoltării a fost reliefat de al 18-lea Congres internațional de psihologie de la Moscova (1966). Pentru prima oară la un

Cînd primăvara

Cînd primăvara zburdă peste flori, surful galben pe pulpe de bondar stîcînd diforme romburi, în albi grăunți de rouă vibrează franjuri false de raze și petale, ca foc de artificii sau microcurcubeie, din care se deschid, cumînți, mugurii roz, c-un aer de copil.

Cînd primăvara umple inimi cu clopoței se frîng idei uscate strivite-n pași de vals, prin care se-mpletesc paturi de verde pal, pentru femei cochete de iepuri ori fazani, ca pocnetul de bice sfîrșit de un dresor ce își prezintă noul-mulț repetatul număr în circ universal.

Cînd primăvara trece purtînd cercei-cîreșe cu caii peste munți le ia din cap căciula cea albă de tăcere, smulgîndu-le salutul, cu lacrimi tulburi, grele, ce uneori inundă și oamenii fără vină și vile balneare, din lungă toropeală din care îi trezește un miel ciupînd o barbă, și mînzii nepotcoviți.

Ștefan Apenescu

for internațional studiul a fost privit de către un mare număr de participanți la Congres ca unul din factorii cei mai importanți ai dezvoltării individului.

S-a demonstrat rolul primordial al educației în dinamica dezvoltării, faptul că formarea structurilor activității intelectuale nu este posibilă fără participarea etapei-studiu.

Pentru ca aptitudinile să se formeze și să se dezvolte, este necesară o activitate intensă și organizată în domeniul respectiv. O condiție esențială este și însușirea cunoștințelor adecvate pentru că gîndirea nu poate opera în gol, sărăcia de informații constituind un obstacol în formarea creativității gîndirii.

Ceea ce se realizează pregnant din aceste concluzii ale cercetătorilor, psihologi asupra procesului de creativitate este necesitatea muncii permanente, motivată de setea de cunoaștere.

Studiul — pentru că în asta constă de

fapt munca noastră, să nu se rezume la o simplă înmagazinare de informații ci să asigure realizarea conexiunilor dintre ele.

Deci să acceptăm imperatiile muncii intelectuale, conștiinței de veridicitatea lor.

Să învățăm, să gîndim flexibil, independent, să descoperim tainele gîndirii productive.

Să ne transformăm în căutători de comori răscolind firidele necunoscute ale minții și materiei.

Există încă taine nedezvăluite, mai sînt așteptate de făcut!

Să avem convingerea că prin muncă ne realizăm, să avem entuziasmul și curajul caracteristic tinereții noastre. Omul trebuie să creeze adevărate valori, creativitatea este condiția esențială a ascensiunii sale.

ANA BERCEA

— Mai —

In mai natura e beată de-atîtea miresme și culori. Nici un petec de pămînt n-a rămas intristat și sterp. Totul e verde, strălucitor, fastuos... Merg și sufletu-mi dansează în iarba nouă și mă-tăsoasă. Salcîni sînt atît de albi și de plini încît străzile și oamenii freacă ca-n zile de adîncă bărbătoare. Zarzări, meri, cîreși au cren-gile grele de floare și merită să nu dormi în aceste nopți cînd, dacă ascuți atent, simți cum se nasc și cresc tainic roadele verii ce-și pregătește triumfal domnia.

... Și copacii, copacii străzilor, își aruncă umbrele atît de elegant în soarele aprins de amiază, că mi-ar place să zbor din umbră în umbră, să simt foșnind a ris frunzele curate, neobosite de nici o arși-ță, de nici un timp...

Păcat că n-au rămas multe sălcii pe malul Begheului. Oricum, în mai perdelele subțiri unduiesc deasupra apelor devenite deodată scîpitoare sub cerul neverosimil de albastru.

... Și parcurile noastre, prin care treci ca-n vis, și trandafirii deschizîndu-se încet, ca într-un ritual, pregătindu-și culorile palide sau aprinse, și băncile pe care-ți odihnești gîndul și respiri adînc viața care-ncepe să zvîcnească și-n tine, la unison cu natura tulburătoare din jur...

... Și fetele frumoase în rochi-nflorate, pășind mai ușor, rîzînd mai tare, cu ochii mai strălucitori...

... Și serile pline de zumbet nedeslușit de gize, de șoapte, de ape ce-și trezesc omenirea...

... Și iar străzile orașului meu cu oameni neverosimil de tineri, care au uitat toate iernile și care-și lustruiesc sufletul înflorit ca merii, ca zarzării...

Acum ar trebui cîntate colindele, în zilele acestui mai fastuos cînd zilele și nopțile aleargă cu inimi bătînd năvalnic spre vara fierbinte și calmă, ostenită de propriul ei belșug

In acest mai, în care nimic n-a rămas intristat și sterp, ar trebui cîntate colindele...

Mariana Vasile

UNIVERSITARIA

I.M.T. dă 90 - 95 la sută medici buni...

Interviu cu prof. dr. doc. Păunescu-Podeanu Aurel, directorul Spitalului „C. Davilla” București

Vocea de la celălalt capăt al firului telefonic este deosebit de caldă, de apropiată. A fost suficient să spun că vin de la Timișoara ca să fiu primit imediat. Aduceam în cabinetul prof. Păunescu-Podeanu, directorul Spitalului C. Davilla o prezentă timișoreană și răscoleam prin ea nostalgia amintirilor din vremea când domnia sa era profesor la IMT.

— Spuneți-mi, Domnule profesor, câteva amănunte despre Timișoara.

Câteva clipe curg tăcute între întrebare și răspuns. Din aceste clipe profesorul se întoarce cu un zîmbet vesel. Pare stîrnit la vorbă.

— Perioada timișoreană este pentru mine una dintre perioadele de viață, prin ceea ce mi-a oferit ca posibilități de activitate, ca posibilități didactice, cele mai ferice și mai pline de amintiri.

— Care este cea mai plăcută amintire din Timișoara?

— Ele sînt atât de multe încît e foarte greu ca într-o clipă să pot alege una dintre ele. În mare amintirea cea mai de seamă care privește Timișoara este a spiritului de înțelegere, de colegialitate, de familie și de emulație, un spirit deosebit de fecund pentru activitatea mea de acolo.

— Asta cu toate că IMT e o facultate tină?

— Poate tocmai de aceea. Poate tocmai pentru că această tine e a făcut ca toată lumea să muncească cu un entuziasm de-

osebit pe care l-am resimțit și eu și care mi-a influențat și mie activitatea.

— Nu vi se pare că generațiile tinere sînt ceva mai lipsite de energie și dacă da, care credeți că ar fi cauza?

— Nu aș putea spune lucrul acesta. Nu lipsiți de energie, poate nu este suficient de bine canalizată energia d-voastră în raport cu generațiile trecute, dar lipsiți de energie nu vă văd. Cred că ar fi bine să fiți canalizați spre creație chiar din momentul învățaturii. Adică o mai mare cramponare fixată în acțiunea deopotrivă de a învăța și stiliza materia de învățat și, plecînd de aici, spre realizarea de mici lucrări de sinteză și concepție care să facă din student nu numai un școlar ci un om care începe să frămînte ideii încă din perioada lui de formație.

— Văd că doriți să spuneți ceva.

— Aș vrea să fac o altă apreciere pe care nu mi-ați cerut-o dar care există în sufletul meu, cu privire la tineretul studentesc din Timișoara. Mărturisesc că îl găsesc superior tineretului din București. Este mai serios, mai concentrat pe acțiunea de însușire a materiei, mult mai puțin antrenat la acțiuni extrauniversitare negative. Consider, în procente — desigur relative, că IMT dă 90-95% medici buni în timp ce Bucureștiul lasă să scape 20-25% medici mai puțin bine pregătiți.

— Spuneți-mi, D-le profesor, credeți că un medic bun nu se poate forma în lipsa unor maestri deosebiți?

— Sînt term convins că nu calitatea maestrului, sau nu numai calitatea maestrului formează studentul. Uneori maestri chiar foarte mari pot forma studenți de mai mică valoare, tocmai pentru faptul că sînt mari și antrenaji în alte direcții decît cele pedagogice și didactice.

— În dosul muncii științifice, pe lângă multă muncă, găsiți și satisfacție? Care este legătura între munca științifică și activitatea didactică?

— Satisfacțiile întrec cu mult efortul depus. Eu consider că munca de cercetare științifică e de nedespărțit de munca didactică și că ea e aceea care te ridică deasupra rangului de simplu pedagog și didact. Nici nu pot concepe existența unui cadru didactic fără activitate științifică. Le recomand studenților să nu se mulțumească cu ideile gata primite și luate ca atare ci să fie permanent în căutarea noului.

— Și acum o întrebare spinoasă. Dvs. formați o generație de medici. Această generație crește sub mina și la sfaturile dascălului ei. Odată cu repartiția, să spunem că o mare parte dintre acești tineri medici ajung în celălalt colț de țară. Deci, sînt rupți într-un fel de școala de medicină care i-a format. Credeți că este bine? Întreb pentru că absolut sigur acești tineri mai au nevoie de sfaturi.

— Ordinea firească a lucrurilor face ca de la cuib puii să-și ia zborul și să se răspîndească fără să poți determina în-

totdeauna locul unde se vor stabili. Dar acest lucru nu ar trebui să însemne o ruptură. Eu consider necesar să invit întotdeauna pe studenții mei să se considere mai departe legați de noi și oricînd ar simți nevoia unui sfat, sau măcar bucuria unei revederi, să nu se ocolească.

— Țin foarte mult la legăturile afective care se stabilesc între student și profesor și țin ca ele să fie mai departe cultivate și după terminarea studiilor.

— D-le profesor, vă mulțumesc pentru căldura cu care mi-ați primit și pentru amabilitatea cu care mi-ați răspuns și, în încheiere, vă întreb dacă doriți să transmiteți ceva foștilor dvs. colegi și studenților mediciști din Timișoara?

— Doresc să transmit colegilor de acolo sentimentele mele cele mai calde de prietenie și apreciere, stimă, considerație, pentru calitatea muncii pe care ei o realizează și pentru realizările pe plan pedagogic.

— Păstrez cea mai mare stimă și considerație pentru Institutul de medicină din Timișoara tocmai pentru aceste lucrări, și mă simt legat afectiv de el prin persoanele foștilor mei colegi și prin trecutul de 17 ani pe care l-am petrecut în mijlocul dînsilor. În ce privește studenții mediciști din Timișoara, consider că sînt foarte bine pregătiți și țin la ei tot așa cum ținam și cînd eram profesorul lor.

Interviu realizat de
Eugen Vancu

Modalitățile de prelucrare a reprezentărilor în procesul imaginativ a unor impresii vechi redată în formă nouă prin imaginație se realizează prin procese complexe de analiză și sinteză la nivel cortical, prin interacțiunea celor două sisteme de semnalizare.

Reconstituirea imaginativă și elaborarea de noi reprezentări au la bază reactivarea unor percepții și impresii anterioare a momentului reconstituitiv prin îngemănarea de novo a sintezelor în forme actualizate. Chiar dacă fenomenele imaginare sînt intuitiv concrete conținînd reziduri senzoriale ale primului sistem de semnalizare, acestea sînt afectate implicit de procesele active diferențiate și sistematizate ale celui de-al doilea sistem de semnalizare.

Cu excepția viselor, analiza și sintetizarea impresiilor nemijlocite se reflectă prin forme verbale, noile reprezentări și asociații fiind controlate de sistemul de noțiuni ale individului și realizate prin mijloacele operațiilor logice proprii lui.

In marea trecere

Soarele-n zenit ține cîntarul zilei.
Cerul se dăruiește apelor de jos.
Cu ochi cumînți doborîce în trecere
și privesc fără de spaimă umbra în albiu.
Frunzare se boltesc adînci
peste o-ntrăagă poveste.

Nimic nu vrea să fie altfel decît este.
Numai singele meu strigă prin păduri
după îndepărtata-i copilărie,
ca un cerb bătrîn
după ciuta lui pierdută în moarte.

Poate a pierit sub stînci.
Poate s-a cufundat în pămînt
în zadar i-aștept vestile,
numai peșteri răsună,
pîraie se cer în adînc.

Singe fără răspuns,
o, de-ar fi liniște, cît de bine s-ai auzi
ciuta călcînd prin moarte.

Tot mai departe șovăi pe drum, —
și ca un ucigaș ce-astupă cu năframa
o gură invinsă.
Închid cu pumnul toate izvoarele,
pentru totdeauna să tacă,
să tacă.

LUCIAN BLAGA

4 SCALPELU'

Mecanismele fiziologice ale imaginației

de ce elaborarea unei imagini sintetice tipice, ca și imaginarea unei noi forme de exprimare a ideii presupune un efort de activitate corticală, presupunînd totodată polarizarea excitațiilor și concentrarea lor în jurul unor dominante. Astfel de mobilizări sistematice induc în emisferile cerebrale procese inductive negative datorită unor domenii vecine cu focarul determinant, instalîndu-se procesul de inhibiție. Acesta, la rîndul lui, induce pozitiv excitațiile concentrate, noua combinație de reprezentări fiind favorizată de activarea mărită a cortexului cerebral.

Măsurători privind pulsul, respirația, emotivitatea și impulsurile nespecifice în condițiile de imaginare a unor posibile situații au demonstrat pregnant că în actul imaginativ sînt implicate mecanisme de ordin cortical și alte sisteme funcționale ale organismului, cum ar fi: sistemul circulator, respirator, al formațiilor reticulate etc. Conținutul și felul reprezentărilor imaginare sînt conectate în unele dominante psihice și organice ale individului, orelate cu motivația sa internă. Astfel, cîrîndu-li-se unor subiecți în mod experimental, să-și imagineze povestiri în baza percepției unor tablouri, s-a constatat că în condiții de foame, de nemîncare timp de 16 ore, cele imaginare au prins reprezentări legate de hrană în proporție mult mai mare decît obișnuit, iar în stare de sațietate, și mai redusă. (N. L. Munn).

Privind imaginația sub raport psihologic, ea se desfășoară, ca un proces de ordonare, de reorganizare a datelor, de reevaluare a experienței de tîb coerțitiv acumulate, realizată prin mobilizarea cunoștințelor, memoriei și noțiunilor abstracte cumulate în contexte noi. Este de menționat faptul că emoțiile și sentimentele individuale amplifică intensitatea imaginilor și valențele de combinare posibile în contextul unor noi reprezentări.

Corelația intimă percepție-memorie-imaginație a fost demonstrată experimental dîndu-li-se unor subiecți să invocemască povestiri după un tablou, sau după o temă formulată; s-a stabilit că în cazurile în care subiecții erau larg informați despre evenimentul din tablou, ori despre evenimentele temei recomandate, povestirile lor erau mult mai ample și mai bogate din punctul de vedere al fanteziei vizuinii. Reorganizarea în forme și contexte noi a datelor e dirijată de orientarea procesului

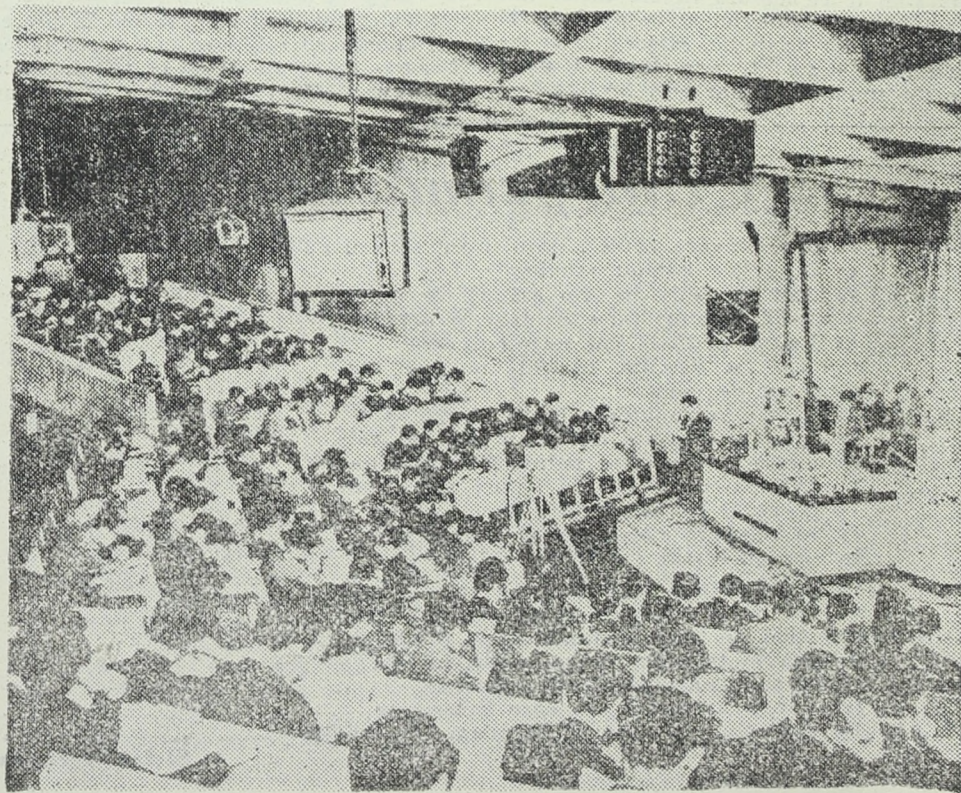
imaginativ, care corespunde unei anumite dependențe impuse. Astfel, descifrarea unor figuri și linii suprapuse ca efect al înghețării unor vapori de apă de pe un geam aburit sau în interpretarea unor tablouri diforme, haotice, care descriu o probabilită mișcare a norilor, imaginația e orientată direcțional spre asocierea elementelor vizuale percepute anterior și evocate de această percepție de tip special, puțin obișnuită, a unui material indescifrabil. În astfel de situații de declanșare a procesului imaginativ, individul își imaginează din figura prezentată, prin imbinarea unor date evocate de imagine, în funcție de impresia provocată, un aspect imaginativ — funcție de cunoștințele pe care le are.

Este, în fapt, o căutare mentală activă, poate febrilă a imaginilor care caută să

regrupeze asociațiile într-un continut care să corespundă în planul imaginativ cu structura tabloului. În funcție de totalitatea imaginilor relatate subiectul poate aprecia forța de evocare, bogăția imaginativă, expresia figurativă etc. După felul reprezentărilor folosite în descrierea figurii — de mișcare, formă, colorabilitate, dimensiune, efecte — și natura dominantă a asociațiilor se pot face considerații asupra tipului de imaginație a individului. Avînd în vedere că imaginile auditive se asociază de regulă cu reprezentări vizuale și motorii, trebuie subliniat că de cele mai multe ori imaginația e solicitată la completarea unor fenomene fragmentate sau situații incomplete, la întregirea adecvată a imaginilor, cum este cazul „serilor de figuri”, de la neclar, cetos, indefinit spre conturat, stabil, vizibil, imaginativ. (F. K. Reinohl).

Imaginația, ca proces fiziologic activ, este integrată în restabilirea unor verigi principale, dominante integrativ, într-un proces de natură multipotențială și poli-direcțională, cum ar fi acela al evoluției istorice naturale a organismelor vii, sau procesul natural de transformare a speciilor.

IOAN ROMOȘAN

PROMONTORIU STUDENȚESC

MUNCA INTELLECTUALĂ ȘI VİRSTE

Faptul că în ultimii ani tot mai mulți componenți ai societății devin integrați preponderent în munca intelectual-nervoasă, prevenirea oboselii patologice, menținerea stării de sănătate, impun câteva constatări aplicabile cu predominanță la sarcinile multiple ale tinerului, studentul de astăzi viitorul specialist de mîine. Cu atât mai necesare cu cît se ampliorează contradicția dintre volumul muncii în creștere al cunoștințelor ce nu se recomandă spre însușire și capacitatea imuabilă de care dispunem în a le recepționa și mai ales a le vehicula fructuos.

Există două concepții privind rolul efortului intelectual în dezvoltarea armonioasă a tinerului, a căror absolutizare unilaterală însă este nu numai nesciută, ci și infirmată de practică. Prima subliniază necesitatea solicitării mereu crescînde a studenților efort, pentru a se evita lipsa de preocupări; conform acestei teorii surmenajul și supraîncărcarea nervoasă sînt evitate prin însuși mecanismul cerebral de apărare spontană în condiții de suprasolicitare. A doua recomandă necesitatea cruțării studenților de efort intelectual, interesul specific uman pentru activitate fiind nevoit să angajeze înăru într-o preocupare anume. De remarcat doar că încă din antichitate Quintilian și Seneca și au expus opinia împotriva orarilor școlare prea lungi și a excesului de sarcini de memorizare. E drept însă că acest lucru se petrecea cu două mii de ani în urmă. În ultimele decenii, studii de specialitate au arătat o tendință evidentă de creștere a randamentului intelectual la tineri, fapt care atrage după sine alungirea timpului de instruire a perioadei de maturizare socială a tinerilor, pe fondul unei „copilării biologice” mult scurțate.

La baza mecanismelor fiziologice ale activității intelectuale se află capacitatea cerebrală analitico-sintetică compusă din capacitatea de concentrare a atenției, a memoriei pe fondul funcționalității impecabile a analizatorilor auditiv, vizual, kinestezic. Toate la un loc conștientă recepționarea și prelucrarea informației al cărui răspuns sau fixare este variabil influențată de componente emoționale afective: teamă, neliniște, tristețe, atrăgînd după sine modificări funcțional-viscerale. Pe scurt, un om învață cu toată ființa lui, dacă vrea!

Există oare o limită fiziologică a capacității creierului uman de recepționare a unui flux de informații? Din nou, un răspuns relativ, în funcție de constatarea că un neuron nu poate răspunde la mai mult de 15 semnale pe secundă, cu limitarea deci a realizării cel mult de 15 combinații logice pe secundă pe de o parte, iar pe de altă parte, impunerea unui ritm prea lent duce la plictiseală, lipsă de interes, randament scăzut.

Cercetătorii recunosc o curbă a capacității de lucru în cursul celor 24 ore. Există două platouri de maximum — unul dimineața între 8 și 12, și celălalt după amiaza între 16 și 19. Situația activității intelectuale între acești parametri asigură un randament maxim. La fel, și în cursul

săptămîinii activitatea intelectuală este mai fructuoasă de luni pînă miercuri, cu reducerea randamentului în zilele următoare și, pe perioade mai lungi spre sfîrșitul semestrelor, înainte de vacanță. În perioada examenelor lată și cîtiva din factorii care condiționează baremul capacității de acumulare informativă: starea de sănătate și integritatea funcțională a organelor ce participă la bunul mers al activității intelectuale, echilibrul nutrițional și alimentar, condițiile igienice ale locului de muncă, consumul de excitante, absența saturației de a munci. Programul zilnic privind activitatea didactică organizată, în orar, nu trebuie să depășească 5 ore, fapt formulat și în „Studiu pentru dezvoltarea învățămîntului superior” al Ministerului Educației și Învățămîntului, arhea 30 de ore săptămînal.

Datele orientative propuse de O.M.S. propun 2 ore de studiu individual pentru studenții din anul I și II și de 3 ore pentru ceilalți, în așa fel în it activitatea pur intelectuală să nu depășească 8 ore zilnic pentru tinerii între 20-25 de ani. Desigur, toate aceste cifre a faptabile însă în funcție de profilul facultății respective. Un studiu UNESCO efectuat în 100 de țări arată că orele de program didactic depășesc în puține cazuri 30 ore săptămînal. Se recomandă totodată elaborarea și păstrarea unui stereotip de muncă intelectuală menit a evita disrumperea unor funcții ale organismului; în aceste limite, efortul maxim prevăzută pentru ziua de miercuri asigură echilibrul firesc al condițiilor satisfăcătoare de studiu și viață. (Dr. Tănăsescu „Bazele ergonomice și fiziologice ale organizării și muncii studenților”).

Oboseala datorită unei activități intelectuale prelungite se manifestă prin tulburări de echilibru, tremurături ale degetelor, alungirea timpului de latență a reacțiilor motorii la stimuli vizuali, iar modul de a privi aceste simptome cu deosebită atenție cu luarea măsurilor ce se impun pentru înlăturarea cauzei permite evitarea instalării oboselii cronice, cu desfășurarea optimă a activității noastre profesionale, ca studenți.

OBSERVATOR

CERCUL IDEOLOGIC AL STUDENȚILOR MEDICINIȘTI

Cercul ideologic — o nouă formă de activitate politico-ideologică a institutului nostru, a luat ființă în urmă cu un an, pornind de la necesitatea intensificării activității de educare, formare și dezvoltare a conștiinței socialiste a studenților mediciniști.

Problemele dezbătute în cadrul cercului sînt probleme de filozofie, de etică și deontologie medicală, de fapt toate probleme care pot contribui la dezvoltarea gândirii și capacității de cunoaștere a studentului comunist. În concepția noastră educația socialistă, conștiința socialistă implică atât cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii, contemporane, stăpînirea deplină a profesiei, cît și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru — materialismul dialectic și istoric — formarea unei atitudini cetățenești înaintate — spunea secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Aceasta este și motivația existenței cercului nostru — de a stimula gândirea politică a tuturor colegilor, pentru a-i ajuta să și explice în mod științific evenimentele, să adopte o atitudine justă față de ele, să posede o perspectivă clară asupra sensului istoric al dezvoltării societății socialiste multilateral dezvoltată în țara noastră.

Îndrumați în activitate de asistent universitar Maria Lăzărescu, dr. Sergiu Levin și dr. Ștefan Stössel — activitatea cercului se desfășoară pe baza unor referate ținute de membrii acestuia, urmate de discuții. Pentru ameliorarea activității cercului și pentru a da posibilitatea unui număr cît mai mare de studenți de a participa la discuții am solicitat Școlii de partid o serie de documente menite să reflecte realități ale activității cotidiene — pozitive și negative — pe care le vom distribui membrilor cercului și le vom discuta în ședințele noastre. Ca un specific pentru Institutul de medicină din Timișoara, majoritatea problemelor luate în discuție sînt de etică și deontologie medicală — cred că acest fapt este pe deplin justificat, deoarece etica medicală, componentă integrată a eticii socialiste, trebuie să fie discutată (și nicidecum nu putem afirma că este prea mult discutată — exemple din practica zilnică a medicului și medicinistului demonstrînd acest fapt) datorită specificului activității noastre de servire a societății prin intermediul servirii individului și a individului prin servirea societății. Din acest punct de vedere, medicul are, prin specificitatea actului medical, o situație aparte de orice altă profesiune. Medicului nu îi ajunge numai să cunoască profesiunea și pentru a desfășura o activitate medicală eficientă, ci trebuie să aibă și o conștiință politică formată, să lupte pentru progresul societății socialiste românești.

Trebuie să fie vie în conștiința medicinistului tradiția medicinei românești. Nu trebuie să uite ceea ce, în urmă cu aproape un secol afirma dr. Ștefan Stîncă sau dr. Victor Babes: trebuie să ne amintim că primul șef de stat al regimului nostru democrat popular a fost prof. dr. C. I. Parhon.

Medicul de mîine, studentul de astăzi, trebuie să le cinstească memoria prin întreaga lor activitate.

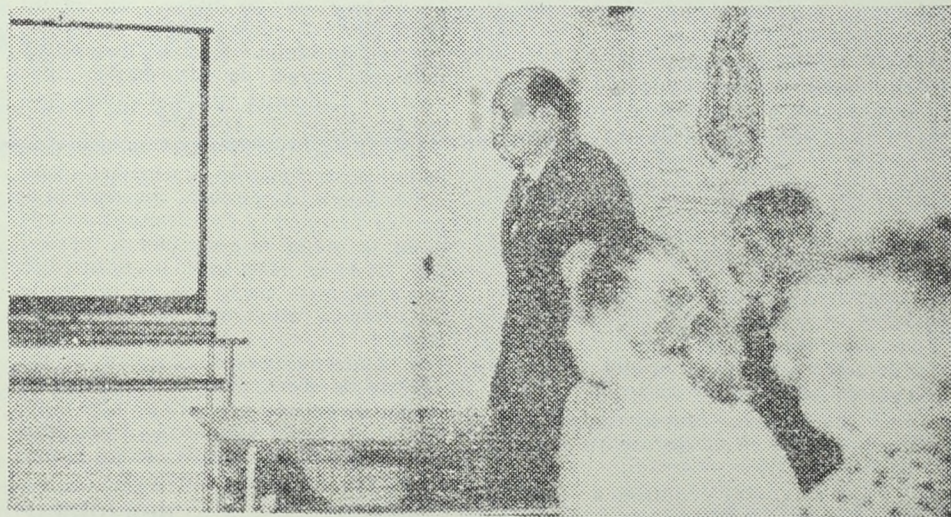
GHEORGHE LASZLO
an VI Medicină generală

Vă prezentăm CABINETUL DE STUDIU AUDIO-VIZUAL DIN I.M.T.

De curînd a luat ființă în institutul nostru un cabinet experimental de studiu, la inițiativa prof. dr. doc. Pius Brînzeu, rectorul I.M.T. și a prof. dr. doc. Nicolae Dragomir, decanul Facultății de medicină generală și pediatrie, în intenția de a veni în sprijinul pregătirii studenților, de a crea o bază modernă pentru studiul individual. Cabinetul, adresîndu-se studenților mediciniști, este primul de acest fel din țară. Fără a avea pretenția să înlocuiască metodele clasice de studiu, cabinetul pune la dispoziția studenților materiale ce se adresează memoriei auditive și vizuale, facilitînd înțelegerea, interpretarea și fixarea unor noțiuni.

Cabinetul a luat ființă datorită muncii neobosite a unor oameni generoși (personalul bibliotecii, serviciul tehnic și atelierele institutului) care, „văzînd și făcînd”, s-au străduit să traducă în fapt o idee frumoasă și utilă.

Sala audio este dotată cu trei magnetofoane deocamdată, instalate în cabine izolate fonic. Utilitatea lor se vedește în acoperirea imediată a materialelor care nu se pot edita încă, prin înregistrarea diferitelor cursuri care pot fi astfel puse de îndată la dispoziția studenților. În plus, înregistrările facilitează trecerea de la învățămîntul preclinic la cel clinic prin familiarizarea, încă înainte de a ajunge la pătul bolnavului, cu o serie de manifestări acustice cardiace, pulmonare, tulburări de vorbire etc. Benzile pot fi ascultate în grup sau individual, mulțumită unor căști adaptate magnetofoanelor. Sala mai este înzestrată și cu un pick-up stereo, folosit pentru ascultarea și înregistrarea diferitelor discuri cu profil medical sau utile în învățarea limbilor străine. Se lucrează încă la punerea la punct a unui pupitru de comandă pentru automatizarea tuturor manevrelor din sală. Cabinetul video este dotat cu aparate

Diascol, cu ajutorul cărora studenții pot proiecta pe ecrane diapositivele care îi interesează și cărora le este anexat un material bibliografic pentru completarea cunoștințelor. Diapositivele pot fi studiate și individual cu ajutorul diavizoarelor. De asemenea, studenții au la dispoziție un aparat pentru citirea și proiectarea microfilmelor, ca și un negatoscop care face posibilă citirea radiografiilor. Diapositivele, filmele, benzile, discurile, albumele foto, preparatele histologice (care pot fi studiate în sala de microscopie), sînt catalogate asemenea cărților din bibliotecă.

Pe lângă acest cabinet, există un colectiv metodic sub conducerea dr. Fr. Schneider, din care fac parte reprezentanți ai tuturor disciplinelor din primii doi ani.

S-a început organizarea de consultații pe discipline și consultații integrate în

cadru cărora diversele aparate și funcțiile lor sînt abordate din mai multe puncte de vedere: morfo-funcțional, biologic, fiziologic, microstructural etc., concepute ca un dialog activ profesor-student.

Începuturile sînt modeste, însă de bun augur. Dacă deocamdată materialele se adresează în primul rînd studenților din anii mici, se preconizează îmbogățirea lor continuă pentru satisfacerea cerințelor tuturor anilor de studiu. Colegii noștri din doi pediatrie s-au oferit să participe prin muncă patriotică la montarea de noi diapositive. Intocmirea de albume și planșe și realizarea de chestionare pentru aparatul de învățat — care va fi vechiul nostru cunoscut de la biofizică, „Monstrucică”.

Liana Filip an II St.
Nicolae Doroiu an III MG

Ora viselor

Acesta e omul care Aruncă în noi cu vise. Azi nu mai spune nimic stă ridicol ca la o judecată cu sine, în fața noastră. Omule, ridică ochii și spune luminat de zimbete: primiți visele mele, fie ale voastre dacă veți putea aștepta sansa clipei. Iar dacă se vor frînge de zile, resemnați-vă cu gândul că au fost ale mele. Acesta e omul care aruncă cu vise asupra noastră.

Petru Rus

BURSA GÎNDIRII

INCOTRO, HOMO SAPIENS?

Omul clipă există prea puțin timp pentru a dirija transformări esențiale în macrocosmos. Și are poate prea puțină forță să facă acest lucru. Dar specia Homo Sapiens, produs al istoriei naturale, poartă o responsabilitate imensă pentru evoluția viitoare a unui număr nesfârșit de specii, animale sau plante. Homo sapiens își descifrează trecutul și își va controla viitorul influențând prin decizii propria evoluție. Așa că nu este gratuită concepția care pretinde o crescândă atenție față de erorile umane în relațiile lui cu natura. În primul rînd cunoașterea Cosmosului, a evoluției unor vieți probabil ne ar ajuta ca, învățînd din greșelile altor ființe raționale de pe alte planete, să folosim mai rațional corpul astral mamă. De ce nu s-ar putea acest lucru de vreme ce meteoritul căzut în 1969 în Australia ne-a adus un semn de viață extraterestră: aminoacizi și hidrocarburi? O lume fără insecte și păsări dar cu tot mai mulți oameni bolnavi de cancer ar fi una din gravele repercusiuni ale erorilor omului (și poate nu numai ale lui). Astăzi, cînd nu mai credem în nemurirea sufletului, credem în nemurirea speciei și știința caută subtile rezolvări ale implacabilei legi necesare morții.

Speranțele optimiste ale unora privind nemurirea oamenilor ar putea fi considerate ca utopii. Dar, în ultimul deceniu știința conturează o viziune fericită asupra viitorului speciei umane.

Sînt cercetate intens structurile moleculare legate de ereditate și funcțiile vitale și se încearcă evitarea îmbătrînirii la nivel molecular. Bineînțeles că problema cere intervenții chirurgicale ultramicroscopice, cu aparate adecvate și cunoștințe perfecte.

Chiar dacă știința nu va creea o rasă de oameni nemuritori, va reuși să prelungească durata vieții imprimînd oricum un grad de nemurire existenței.

Spre ce se îndreaptă mintea omenească în cadrul evoluției umane? Întrebarea găsește răspunsuri diferite în rîndul oamenilor de știință. Pesimiștii lansează ideea degenerării inevitabile a trupului și minții omenești. Supoziția lor are la bază ideea că actualmente selecția naturală este din ce în ce mai puțin eficientă și se face o analogie

cu soarta giganticului urs de cavernă care popula acum cîteva zeci de mii de ani peșterile în condiții excelente lui.

Intervenția medicinei ar avea iarăși un rezultat de contraselecție. Dar să nu uităm că astăzi selecția naturală îmbracă alte forme. Nu se mai referă doar la valoarea biologică a speciei ci interesează valoarea umană incluzînd parțial precedentă.

La antipodul viziunilor apocaliptice se află naivitățile optimiste. Anaton iștii au și schitat înfățișarea unui Homo sapientissimus viitor: cap uriaș, adăpostînd un creier foarte mare, trup pitic, hidos... Și iarăși un defect în previziune se pare că poate fi combătut în această orientare. Tot știința răspunde. Prin gîndire intensă creierul nu devine mai mare, numărul celulelor nervoase nu crește, caracterele dobîndite prin efort nu se adaugă la genomul existent. Variabilitatea intelectuală a populației umane va exista întotdeauna dar se va schimba ceva totuși: raportul statistic între diferite variante existente în favoarea celei optime, și aceasta prin selecție naturală.

„Geniul lui Newton nu va fi depășit dar vor exista probabil mulți oameni ca Newton” (Haldane). Destinul speciei umane nu este dictat de Zeus ci de interacțiunea factorilor materiali interni și externi — astfel biologia clarifică din punctul ei de vedere sensul existenței umane.

Oamenii pe Terra îndeplinesc o legitate internă de dezvoltare a biosferei, esențial nediferită de a celorlalte forme de viață dar predominant asupra lor. În asemenea condiții, mitul unicității omului ca ființă cosmică poate fi combătut cu probe foarte solide. Din păcate și astăzi persistă punctul de vedere biblic care accentuează unicitatea omului absolutizînd deosebirea între uman și animalic. Dar, afirmînd împreună cu antropologul Weston La Barre: „omul este om fiindă este în mai mare măsură un animal mamifer decît maimuța” spulberînd iluzii și prejudecăți fără a degrada omul la condiția animală, sensul existenței omului este acela de purtător al energiilor întregii noastre planete, continuator conștient al evoluției vieții. Și dacă, așa cum afirmă eseistul B. Stugren „de trei miliarde de ani de cînd există viața, pentru prima dată un reprezentant al lumii vii este conștient de ființarea sa și a lumii, capabil deci de o evoluție rațională”, înseamnă că omul este obligat la o mai mare răspundere pentru viitorul său social și biologic, pentru destinul planetei Terra al cărei descendent este.

Ion Bercea, anul II med generală

Fișa de studiu în cercetarea științifică

A cerceta înseamnă și a ține seama de rezultatele obținute în domeniul respectiv pînă în cea clipă, de înseși rezultatele înaintașilor. Or, întreaga cantitate de informație mentă să contribuie la acoperirea unui cît mai vast teritoriu al domeniului de cercetare, se cere sistematizată pentru o studiere metodică a sa în stare să reliefeze esența, și iarăși că memoria se dovedește insuficientă; se conturează din ce în ce mai mult, și numai în cercetarea științifică, necesitatea noțiunilor, a însemnărilor, a reperelor de sinteză, concentrate spațial și de maximă eficiență prin concizie. Acestea sînt fișele de lucru; ele îngăduie a fi o aranjare sistematică a informației cît și o comparație, pe un fond sintetizat de surse, a tuturor cailor menite să ducă la succesul cercetării științifice. Există două tipuri de fișe de lucru: fișa bibliografică și fișa de studiu, cu informații.

Stadiul actual al unei cercetări științifice pe care o putem noi întreprinde ne determină să ne oprim cu precizările asupra fișei de studiu. Aceasta conține informațiile utile în cercetarea întreprinsă. Dimensiunile standardizate ale fișei de studiu sînt A5 (210x148 mm).

Fișa de studiu conține o singură idee, o singură informație, permițînd

astfel aranjarea fișelor pe probleme, pe capitole. În cazul în care mai rămîne spațiu liber, pe aceeași fișă nu se va nota o a doua informație. De asemenea, în cazul în care o informație nu încapă pe o singură fișă, ea va fi însemnată pe o fișă dublă-pliată. Pe aceste fișe de studiu se va scrie pe o singură parte. Informațiile se notează ca rezumate, repînindu-se esențialul. Definițiile și ideile fundamentale se notează sub forma de citate, între ghilimele.

La începutul fiecărei fișe de studiu se notează lapidar ideea, un **cuvînt cifru** care să sintetizeze în el întreaga fișă, subliniat. Fișa se încheie cu indicarea sursei de informație, care cuprinde: autorul, titlul lucrării, paginile, datele de apariție.

Într-un spațiu al fișei se pot face de către cercetător însemnări succinte, scurte comentarii, impresii proprii ce urmează a fi folosite discriminator în etapa de redactare a lucrării sau cînd se face apel la informația fișată păstrată pe grupe de probleme în ordinea alfabetică a **cuvintelor-cifru**.

În aparență nesemnificativă ca investiție de efort, muncă, timp, fișa de studiu surprinde prin simplitatea existenței ei, fiind răsplătită însă prin multiplele satisfacții de ordin profesional pe care le determină.

BIBLIOGRAF

AUTOCUNOAȘTEREA

S-ar părea că, macar în ceea ce privește cunoașterea de sine, aproape toate filozofii sînt de aceeași părere: dacă nu te cunoști pe tine însuși, nu poți să cunoști nimic. Într-adevăr, ar fi o prostie să credem că cine nu se cunoaște pe sine ar putea cunoaște universul.

Cunoașterea de sine este atît de dificilă fiindcă noi refuzăm, de fapt, să ne cunoaștem. Dintr-un motiv sau altul socotim realitatea neconvenabilă. Frica de noi înșine este la fel de mare ca și frica de moarte. Atunci mintea își propune să evite confruntarea cu realitatea. Gîndirea are vicleniile ei inimaginabile, noi refuzăm cunoașterea adevărată și inventăm o altă, de ochii lumii. Gîndirea creează înadins probleme false, noi ne dedicăm acestor „probleme” cu trup și suflet în timp ce realitatea rămîne ignorată. Ne creăm o imagine despre noi înșine și sîntem convinși că acea imagine arbitrară ar fi adevărul. De exemplu, una este sensibilitatea reală și cu totul alta doza de sensibilitate de care credem că dispunem. Mintea creează valori false, de aceea intrăm atît de ușor în confuzie.

În puținele noastre clipe de înțelepciune vedem cum mintea încearcă să denatureze realitatea, prezentîndu-ne o imagine pe care sensibilitatea, dacă există, o refuză.

La popor circulă expresia „i-a stat mintea”; în momentele decisive mintea se retrage înfricoșată, e incapabilă să înțeleagă o situație dramatică și, în fața marilor probleme, mintea dezertează. Sigur, gîndirea e inevitabilă. Dar noi nu trebuie să devenim robi ai gîndirii ci s-o înțelegem pînă la capăt.

Mintea a creat în decursul anilor o imagine despre noi înșine și pentru a ne cunoaște în esență trebuie să distingem această imagine.

Noi nu trebuie să cunoaștem această imagine falsă, idealizată, ci realitatea pe care o ignorăm. Dacă ne confundăm cu această imagine nu ne vom cunoaște, mult și bine. Dacă ne

tuăm după amăgirile minții, sîntem oameni generoși și iarăși nu este adevărat. Atunci îți dai seama că nu ai nici o legătură cu calitățile tale care, într-o bună măsură, nu sînt decît niște „cadouri” ale minții, și dacă nu le scuturi puțin, se destramă.

Adeseori am rămas uimită de îndîrjirea cu care cei mai mulți oameni refuză să se cunoască. Se tem de cunoașterea de sine ca dracul de tămîie. Egoiștii cei mai înrăiți se cred capabili de cele mai înalte sentimente și pentru nimic în lume nu ar renunța la această imagine falsă. Această imagine falsă li se pare lor lucrul cel mai important, sînt capabili de orice sacrificiu numai ca această imagine falsă să supraviețuiască. Sînt criminali care mor cu conștiința liniștită, atît de mare poate fi puterea auto-amăgirii. Împărăția sumbră a iluziilor este nenărginită, trebuie să avem curajul de a ne elibera de iluzii. Iluzii în legătură cu sensibilitatea noastră, iluzii în legătură cu generozitatea noastră. Chiar și dorința de a ne elibera de iluzii poate fi o iluzie la fel de primejdioasă.

Adeseori noi nu ne luptăm cu probleme reale, ci cu probleme născocite de minte, aici e toată grozăvia. Atunci intrăm într-un impas cumplit, fiindcă noi căutăm soluții la probleme care nu există. Căutarea acestor soluții ne creează apoi iluzia seriozității. O minte înfricoșată se alimentează continuu cu o existență iluzorie.

De la o vreme începem să ne suspectăm mintea, să n-o mai credem suprema autoritate. Am văzut cum ea ne-a trădat în fața morții, am văzut cum mintea ne-a denaturat realitatea.

Mintea pune ideea, cuvîntul, simbolul, imaginea înaintea realității. Probabil nu degeaba se vorbește despre „nălucirile minții”. Mintea poate deștepta amintiri, regrete, obsesii, tot ce vrei, inteligență însă niciodată. Cunoașterea de sine începe odată cu înțelegerea limitelor minții. Curaj, omule!

R. C.

În cadrul problemelor ridicate de medicina modernă, pentru realizarea unui diagnostic etiologic precis, alături de simptomele clinice caracteristice bolii, se impune cu necesitate cunoașterea modificărilor pe care maladia le determină la nivel umoral și îndeosebi cunoașterea precisă a implicațiilor la nivel molecular, răspunzătoare de apariția procesului patologic. Investigațiile clinice și paraclinice trebuie să conducă pe medic spre realizarea unui diagnostic causal și diferențial.

Având în vedere aceste aspecte, ne-am adresat profesorului dr. docent Gh. M. Tănăsescu, pentru a lămurii interrelațiile existente dintre modificările biochimice și simptomatologia clinică a proceselor de boală.

— Care este semnificația terminologiei de explorare paraclinică?

— În ultimele decenii, cunoștințele de chimie și fizică aplicate în medicină au dat un conținut nou fiziologiei, fiziopatologiei și clinicii. Exemplificând numai prin descoperirea razelor Röntgen (1895) și prin aplicarea lor uzuală în domeniul medicinei, constatăm un mare salt calitativ, privind diagnosticul în numeroase afecțiuni, care prin mijloacele simțului clinic, oricât de perfecționat ar fi el, nu s-ar fi putut realiza. În mod similar, putem vorbi despre investigațiile cu izotopi radioactivi, fluorescență indusă, EKG și EEG etc.

Chimia biologică analitică a evoluat spectacolar în ultimii 20—30 de ani, permițând clinicianului să aibă la îndemână un număr de date cu care să-și poată asigura un diagnostic de certitudine și urmărirea eficienței unei terapii.

În esență, prin noțiunea de explorare paraclinică se înțelege totalitatea metodelor fizice și chimice aplicate la bolnav, pentru elucidarea unui diagnostic precoc sau a unui diagnostic de certitudine.

— Care este rolul explorării paraclinice și care credeți că sînt perspectivele de viitor ale interrelației dintre explorarea paraclinică și datele clinice, în sensul absolutizării valorice ale uneia dintre ele?

— Conceptiile integrative ce stau la baza gândirii unui diagnostic, în contextul medicinei moderne, se bazează pe definirea cu precizie a factorilor etiologici și a mecanismelor patogenetice. Dezvoltarea impetuoasă a investigațiilor paraclinice a dus, la un moment dat, la tendința de absolutizare a valorii unor date de laborator, mergînd pînă la tendința clinicianului de a realiza un diagnostic de certitudine, pe baza datelor obținute.

De multe ori însă clinicianul este pus în dilemă în fața unui bolnav, fără semne clinice evidente, expresia clinică a procesului patologic survenind tardiv față de alterarea morfofuncțională la nivel celular sau subcelular. Din aceste motive în medicina modernă apare din ce în ce

Explorarea paraclinică și implicațiile ei în medicina modernă

mai pregnantă necesitatea unui diagnostic încă din stadii subclinice și sînt afecțiuni în care se pot realiza chiar investigații la nivel molecular. În fapt, investigația paraclinică are drept scop și valoare majoră de definire calitativă și cantitativă a unor stări de insuficiență funcțională organică. Un exemplu edificator este cazul diabetului, care și-a pierdut mult din caracterele clinice cunoscute în trecut — triada simptomatică: poliurie, polidipsie și poliurie. Un diagnostic de certitudine și urmărirea eficienței terapeutice se realizează actualmente numai pe baza investigațiilor de laborator, cercetîndu-se glicemia prin probe de încărcare și stimulare, glicozuria, insulinemia etc.

În contextul celor arătate în momentul de față, sub conducerea conf. dr. Gh. Băcanu, a prof. dr. doc. Tănăsescu Gh. și colaboratorilor de la disciplina și de la laboratorul de medicină experimentală, se urmăresc efectele terapeutice ale unui medicament antidiabetic de tip sulfonil-uree, la un număr de pacienți din orașul Timișoara. Valabilitatea terapiei este verificată prin efectuarea a numeroase determinări paraclinice care investigă metabolismul glucidic, proteic, lipidic și modificările hematologice.

În alte situații, ca intern de gardă, în spital, în timpul nopții, serviciul salvării aduce un bolnav în stare de comă. Problema afecțiunii care a determinat apariția comei se pune acut. De felul cum se acționează depinde dacă bolnavul va

fi salvat sau nu. Prima grijă este să sune bolnavul pentru obținerea unei cantități de urină, în care cercetăm glucoza, corpii cetonici, proteinele și sedimentul urinar. Paralel, recoltăm sînge și dozăm glucoza și ureea, toate convergînd pentru stabilirea diagnosticului diferențial al comei. Prezența albuminei urinare, a unui sediment de iritație renală și a unei uree sanguine crescute, ne va îndrepta gîndul către o comă uremică, în timp ce prezența glucozei corpilor cetonici și unei hiperglicemii ne îndreaptă către diagnosticul unei come acidozice.

— Care este poziția disciplinei de chimie biologică în problematica ridicată de investigația paraclinică?

— Disciplina de chimie biologică a considerat de la început că în cadrul Institutului de Medicină se formează specialiști care, indiferenți că vor practica pediatria, stomatologia sau medicina generală a adultului, vor fi obligați să cunoască un număr de analize pe care să le execute la nivelul punctului de laborator al dispensarului și care să le poată asigura din primul moment un suport științific pentru un diagnostic de certitudine și, în unele situații, să urmărească evoluția bolii și eficacitatea terapiei.

Din aceste motive, disciplina a restrîns numărul de analize de chimie clinică la cele necesare și posibil de executat de către un medic și a încercat ca pe baza modestelor cunoștințe pe care studenții anului al II-lea le posedă să realizeze încă de la începutul studiilor medicale o interpretare a faptelor de laborator observate.

— Ce credeți că s-ar putea face pentru ca noțiunile dobîndite de studentul din primii ani să fie mai bine înțelese și asimilate, avînd în vedere că cunoștințele de fiziologie și patologice deținute sînt relativ sumare?

— În fapt, disciplina pregătește terenul cunoștințelor de laborator, pe care studentul trebuie să le folosească în cadrul semiologiei, fiziopatologiei și în cadrul disciplinelor clinice.

Pentru ca noțiunile de biochimie aplicată să fie mai bine integrate și însușite de către studenții din primii ani, e necesară o mai bună corelare în timp a cunoștințelor dobîndite la alte discipline preclinice, cum sînt în speță, fiziologia și histologia.

În momentul de față, după discuțiile avute la nivelul consiliilor profesoriale, se tînde din ce în ce mai mult ca disciplinele fiziologice să realizeze lecții integrate.

— Ce înțelegeți prin variabila biologică și noțiunea de normalitate a constantelor analitice în contextul explorării biochimice?

— Dezvoltarea deosebită, în ultima vreme, a investigațiilor paraclinice de laborator, printr-o metodologie perfecționată, a ridicat probleme deosebite în ce privește variabilele biologice și noțiunea de normalitate a constantelor analitice cercetate.

Printre numeroșii factori care influențează mărimile biologice și, în consecință, valorile normale, se distinge trei grupe: genetice, endogene individuale și exogene. În ceea ce privește factorii genetici, antropologia chimică a permis evidențierea unor afecțiuni, ca de exemplu: trepanocitoză, gută, diabet, distrofii musculare delimitate la un anumit grup etnic. Se cunosc actualmente, circa 100 anomalii datorate transmisibilității unor gene recesive.

Dintre factorii endogeni individuali, nu trebuie neglijate diferențele marcate de vîrstă, dependența de sex și influența pe care o are sarcina și ciclul menstrual care pot modifica multe constante biologice.

Ca factori exogeni individuali trebuie studiate: alimentația, efortul muscular etc. Sînt cunoscute creșterea ale creatininkinazei, aldolazei și GOT în cursul unui efort fizic. Factorii psihici pot duce la schimbări importante în concentrația unor componente sanguine.

În sfîrșit, în fixarea valorilor normale, nu trebuie niciodată subestimată influența pe care o are: profesiunea, standardul de viață și chiar sezonul.

Un factor de care se ține foarte puțin seama în valorificarea finală a unor date de laborator, îl constituie prezărea bolnavului. Un exemplu semnificativ îl constituie recoltarea de urină la femeie pentru proba Addis fără o oréalabilă toaletă vaginală. În aceste condiții, numărul total de leucocite și hematii e fals și induce în eroare clinicianul. Se recoltează materii fecale pentru cercetarea hemoragiilor oculte fără regim adecvat și fără indicația dată bolnavului de a nu se spăla pe dinți cu peria timp de trei zile. Tetraciclina și vitamina C avînd proprietăți reducătoare pot să ducă la apariția unei false glicozurii și hiperglicemii. Administrarea de cortizon poate masca o viteză crescută, în timp ce administrarea de diuretice poate falsifica un clearance. Exemple de acest gen se pot multiplica.

O colaborare strînsă între clinician și omul de laborator reprezintă o garanție pentru asigurarea unei munci științifice în scopul obținerii în final a unui diagnostic de certitudine și a unei îngrijiri corespunzătoare a omului suferînd.

Liana Filip și Ioan Romoșan

„Domnia poporului prin popor”

125 de ani de la revoluția din 1848 în Țările Române

În conștiința contemporanilor și a noastră, urmașilor, revoluția pașoptistă a fost și este marea răscruce, din urmă de 125 de ani, a poporului devenit „constient de soarta sa”, pentru care s-au mobilizat și jertfit mari energii și lucide conștiințe, răspîndite pretutindeni și adînc încrustate pe răbojul strămoșesc, cu semnificații și-n forme perene, fie pe strunele anonimului doinitor al Mioriței sau prin falta măiastră a lui Brîncuși, fie în vers eminescian și-n întecul lui Enescu — etern eroicul și sublimul sbucium între trecut — prezent — viitor.

Este a spune că revoluția de la 1848, destinată să înfăptuiască prefaceri de esență în societatea românească, nu numai că a negat constructiv piedicile de tot felul în calea progresului general al națiunii noastre, aflate atunci pe treapta maturizării, dar a constituit o sinteză de vîrre nedesmințită a unui popor cu îndelungată existență europeană; începutul luptelor sale hotărîte pentru împlinirea destinului său istoric prin propria sa forță și tenacitate.

Așadar, este vorba de un act istoric de cea mai mare importanță pentru poporul român, „un moment de seamă al istoriei luptelor pentru libertate națională și socială — cum remarcă tovarășul Nicolae Ceaușescu — o revoluție... animată de aspirația creării condițiilor pentru sfîrșirea și înlăturarea

rînduilor feudale, pentru dezvoltarea forțelor de producție și instaurarea unor relații sociale mai avansate”.

Înfăptuirea acestor obiective cu caracter burghezo-democratic înseamnă în fond trecerea societății românești de la modul de producție și organizare politică de tip feudal-obagist la orinduarea capitalistă; rezultatele obținute (unele parțiale), cînuate ulterior, au depins în cel mai înalt grad de participarea maselor populare, adevăratele forțe de șoc, animate de ideile revoluționare propagate de pleiada ilustrilor cărturari și oameni de acțiune care au fost: Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, I. I. Brătianu, Nicolae Bălcescu, Ion Heliade Rădulescu, Gh. Barițiu, Avram Iancu, Alex. Papiu-Ilarianu — ardeleni, sau bănațeanul Eftimie Murgu. Confluența dintre elementul popular, de masă, și cărturarii revoluționar-democrați a avut drept rezultat imprimarea unui caracter democratic, dinamic, de largă perspectivă istorică mișcării revoluționare de la mijlocul sec. al XIX-lea.

Fenomenul este cît se poate de explicabil, trebuie doar să

ne reamintim de observația judicioasă a lui Nicolae Bălcescu despre cauzalitatea revoluției: „Cauza ei se pierde în zilele veacurilor. Uneltitorii ei sînt optprezece veacuri de trudă, suferințe și lucrare a poporului român asupra lui însuși”.

Din cele „optprezece veacuri” au decurs, în mod firesc, obiectivele revoluției, deopotrivă valabile pe ambele versante ale Carpaților locuite de români, la înfăptuirea cărora au participat și masele populare din rîndul naționalităților conlocuitoare: desființarea serviciilor feudale și eliberarea țărănimii obage, introducerea libertăților democratice burgheze, înlăturarea dominației străine, realizarea unității și independenței naționale. Sînt obiective vitale pentru împlinirea cărora masele trezite la viață conștient au militat cu eroism și spirit de sacrificiu. „Voi ce stați în adormire, voi ce stați în nemișcare, „N-auriți prin somnul vostru acel glas triumfător, / Ce se-nalță pîn'la ceruri din a lunei deșteptare, / Ca o lungă salutară / Cătr-un falnic viitor?” Intraba V. Alecsandri, bardul marilor frămîntări social-politice ale secolului trecut („Deșteptarea Ro-

mâniei”), iar Andrei Mureșan îndemna Ardealul: „Deșteaptă-te române, din somnul cel de moarte / În care te-adînciră barbarii de tirani! / Acum ori niciodată croiește-ți altă soartă, / La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!” („Un răsuneț”).

Revoluția de la 1848 poate fi socotită fără puțință de tîgăla opera maselor populare de la orășe și sătești; cîteva momente din desfășurarea ei sînt în primul rînd memorabile și deosebit de semnificative: Marea Adunare a celor peste 40.000 de țărani și mineri de la Cîmpia Libertății de la Blaj din 3/15 mai, sau adunările românilor bănațeni de pe o altă „cîmpie a libertății”, cea din Lugoj, im-bărbătați de chemările lui Eftimie Murgu; adunarea populară de la Izlaz din 9/12 iunie, scînteia revoluției muntene, ca și adunarea populației bucureștene din 11 iunie de pe Cîmpia Filaretului, devenită și ea „a libertății” (De remarcat că adunările populare-expresii ale hotărîrii de luptă a maselor — au devenit pretutindeni în cele trei țări românești sinonime cu LIBERTATE, cel mai de preț ideal al luptătorilor pașoptiști). La 19 iunie masele din București, sti-

multe de legendara Ana Ipătescu, au dejucaut complotul reacțiunii salvînd revoluția, și tot ele și-au manifestat abnegația față de cauza revoluției înfrun-tînd cu eroism trupele otomane sosite în țară să le înăbușe glasu-rile, crezurile, să le spulbere speranțele. De asemeni, acțiunea lui Avram Iancu din Munții Apuseni a aparținut pe de-a-ntregul maselor țărănești.

Iată de ce putem spune că cea mai importantă lecție oferită de evenimentele vulcanice-lu an 1848 a fost cu privire la rolul hotărîtor al maselor populare în istorie, confirmată și reconfirmată necontenit în întreaga istorie a poporului român. „Întreaga istorie a țării — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — demonstrează că poporul muncitor, forțele sale revoluționare, progresiste și patriotice au înfăptuit toate marile transformări revoluționare au asigurat mersul înainte al societății”.

Născut în zodia de aur a eroismului popular, alimentat la izvorul cu apă vie a înabelor tradiții revoluționare, socialismul ridică la dimensiuni uriașe rolul maselor populare devenite deplin stăpîne pe propria lor soartă, asigură împlinirea plennară a idealurilor de libertate, independență și suveranitate a poporului. Împlinirea celui mai înălțător vis al Bălcescului erou: „Domnia poporului prin popor”!

GH. RADULOVICI

UNIVERS

Primesc intotdeauna proza unui poet cu teamă
Mă neliniștesc și mă bucur când sînt în paginile pline,
vers același vers și aceeași ritmuri care-mi sînt familiare

„Calitatea de martor” a Anei Blandiana putea să fie o carte de versuri. Pentru că poeta nu se apropie niciodată de lucruri intime, nu comentează fapte și toate sînt îndepărtate preterite” pentru gândurile sale. Pentru că parafrazănd-o un pic „poetulul tot nu este decît preterit pentru sine, viața însăși nu e decît un preterit pentru a scrie”...

Ce este de fapt „Calitatea de martor”? O sumă de „tablete poetice” care umesc uneori prin acuitatea simțului și adîncimea reflecției. Și totuși nimic nu are pretenția de a fi unic și imuabil. Ar fi și greu pentru că despre singurătate, dragoste, poezie, natură se scrie de mii de ani, același lucru și parcă (din fericire) de fiecare dată altfel. Și acest „altfel” propriu fiecărei creații născute din observație adîncă poate fi atribuit și cărții despre care vreau să vorbesc.

... „Nimic nu e mai puternic în noi decît spaima de singurătate. Cîte metode nu am inventat pentru a lupta împotriva ei! Dragostea chiar această singurătate în doi nu e decît o ingenioasă subminare a singurătății de dinlăuntru singurătății. Și dormița de a avea copii și iubirea pentru părinți și prietenia toate nu sînt decît măsuri de precauție.

Nunțile sînt peceți ale iubirii, dar niciodată nu sînt dacă ne vom iubi toată viața și totuși preferăm singurătății amenințătoare unei dușmănoase conviețuiri!”
(„Nevoia și spaima de singurătate”)

Mi se par adevărate aceste cuvinte și cele ce urmează potrivit cărora „rămîne întotdeauna în noi un teritoriu al singurătății care nu se oferă altora”, în care sîntem în mare măsură noi înșine.

Și din această „apocripie a nedăruirii totale”, din nevoia și spaima de a fi singuri se naște cea mai umană dintre drame.

Dramă pe care oricum n-o rezolvăm oricîți vom ajunge pe lună și oricîți vom fi trecut peste secole în altă galaxie.

„Despre dragoste” — e o frumoasă pledoarie pentru prietenie, căci, nu știu cîți dintre oameni își pot privi iubirea cu ochi critici, pot să-și verifice sentimentele prin forța adevărului nedisimulat” (?!) lucru ce-mi pare perfect valabil pentru prietenie, pentru dragostea de țară. „dragoste crudă, greu de purtat, pentru că se hrănește cu adevăruri, așa cum zmeii poveștilor se hrănesc cu fiice de crai”. Pentru această iubire, sîntem toți de acord, că ochiul cercetător...

tor, critica ascuțită sînt semne de cea mai adevărată dragoste...

„Vorbînd despre poezie vorbești implicit despre dragoste”. Iar despre poezie și dragoste vorbesc de obicei cei care nu o trăiesc... Asta probabil pentru că marea

ANA BLANDIANA

„Calitatea de martor”

cronica literară

dragoste nu are loc pentru poezia din afara ei. Și pentru că nici o poezie nu s-a născut dintr-o dragoste împlinită.

E defectul poetului să-și cînte iubita care nu-l face fericit. Pentru că fericirea aduce prea multă liniște, iar oamenii ar muri probabil mai curînd dacă ar trăi în paradis: „Pentru a deveni născătoare de poezie iubirea suie, ca prin vîmii purificatoare treptele frumosului intuite de Platon, și abia acolo, în aerul atît de pur încît devine rarefiat, abia acolo, în flacăra care nu purifică numai, ci și distruge, se naște poezia.”

... „Un om al viei” e un crez artistic splendid. Similitudinea actului de creație cu nașterea complicată și tainică a vinului e șocantă și poate cu mult mai adevărată decît orice definiție solemnă:

... „Dar vinul e mult mai mult și mult mai puțin decît strugurele, vinul e zeama de fruct sărăcită de zumzetul albinelor printre frunzele verzi ale viei, vinul e zeama de

fruct îmbogățită de așteptare, înțeleptă de ce strugurele nemuritor, trădîndu-l, uitîndu-l după legi pe care strugurele nu le bănuiește. Urăsc uneori literatura, așa cum un bănuiește vinul pentru insolența de a se scoti cîndent al viei, plătind vîmile perfecției uitate unul cîte unul, ale butucilor.”

Trecerea timpului și scurgerea necurmatelor înseamnă la Ana Blandiana mult mai mult decît colorată despre iarbă și flori.

Fiecare anotimp își are povestea lui, nașterea și moartea lui. Ca omul. Omul presimte iarna, care-și pregătește sfîrșitul calmă: „Vom aștepta și vom fi bătrîni, dîcetrîni pentru că bătrînețea nu este timp pe care-l aștepti să treacă.”

... „Și totuși preferăm tinerețea. Imi de înțelepciune, marea neînchegare, o dor pentru că ne e puțin teamă de maturitate, de pisc începe coborîrea și nu observăm urcușul încetează de-a mai avea un sens de ea, refuzînd sau nefiind în stare să nu-și simțim monstruoșitatea și tragicul obișnuit s-o folosim ca pe o scuză fantafecțiune poate fi scuțată prin tinerețe, p e strălucitoare eroare.”

... „Mi-e dor” — e o mică și frumoasă românească. Și poate e mai prețioasă decît cea cîntece pentru că recunoaște un sentiment versal, imens și tocmai de aceea cu nepu vorbe mari:

„Spun mi-e dor și simt cum grația mea și mă învăluie, mi-e dor de tine cînt sint în sinul tău, mi-e dor de tine pentru mi se pare că am ajuns în sinea ta destumereu și nu cunosc clipă mai tragică de la sau eu, rătăcindu-ne, să trebuim să strîm unde ești, patria mea?”

Ochiul cercetător al Anei Blandiana, în tin nostalgice a țesut un vitraliu de gânduri numai alit. Metafora tridimensională și ideea adîncă zenă în aceste pagini de proză a unei al

Portretul unui coleg: CRISTIAN FURNICĂ

Fiecare generație de absolvenți rămîne în memoria dascălilor, a amfiteatrelor, a fierbintelui puls universitar, prin cîteva nume. Din cîteva zeci, doar cîteva și poate puțini nu sînt întotdeauna dintre studenții „numai de zece”, poate nu întotdeauna sînt dintre cei mai prevažatori la unele urmări practice, în cel mai prozaic înțeles al cuvîntului, în defavoarea lor, ale unui mod de a gîndi mai neîngrădit decît al celorlalți, ai majorității, mai aplecat spre nou. Prin cîteva studenți care, fără a se numi neapărat activiști ai ASC dar fiind prin însuși profilul lor moral, demni de o asemenea titlatură, au pus bărbătește și cu trageră de inimă umărul la promovarea a tot ceea ce o gîndire tînăra caută să-și însușească, și, fără să vrei, în clipa în care asemenea tineri, devenind medici, părăsesc etapa studenției, se impune o întrebare: oare mai găsesc-se-vor asemenea „sufletuși”, și este meritul și datorita ASC de a-și găsi și de a-și forma, care să perpetueze, într-un mod lipsit de orice fel de interese, o atmosferă creatoare, plină de satisfacții și realizări, după ani de muncă, unii s-o știm, din păcate alții s-o ignorăm. Este un semn de întrebare căruia, desigur timpul îi va da un răspuns.

Dar mulți discipoli ai lui Hipocrate perinda-se-vor prin impunătorul edificiu al școlii de sănătate timișorene pînă cînd, cine știe, vreunul va mai putea egala, în semnificații și muncă, doar două dintre realizările acestui or pe vremea cînd era student: id ea și primele nume-

re ale primei reviste studențești din România socialistă: „Scalpelu”, și sufletul-dramaturg, regizor, actor, conducător al formației de teatru „Studio M” a Institutului de medicină Timișoara, nume de bine meritat prestigiu în universul artei teatrale studențești din țara noastră. Sînt numai două, doar două. Acest coleg va deveni un medic bun pentru că și-a antrenat gîndirea, profilul personalității sale sînt mărturie pentru chiar modul de a înțelege întreaga responsabilitate pe care o implică această calitate. Prin fața ochilor săi se succed săptămînal titluri pe care unii le numesc laconic cărți bune ce ar ajunge să fie citite de alții în ani de zile, gesturile sale, de o netulburată naturalitate și vivacitate în a înălța, cu predilecție în sufletul și mințile semenilor, ideea de uman la noi semnificații. Iar meritul cel mare

al acestui, puțin spus, doar coleg și prieten, este că „deține secretul”, inefabilul secret al artei de a fi tu însuși.

Găsim în el expresia cea mai fidelă a spiritului umanist, aîl de necesar unui viitor specialist, născut din răspunsul firesc al unui tînăr la o educație comunistă. Găsim în el multiplele căutări și fremătătoarele ne-

liniști ale unui om de bun simț — și cît de rare sînt aceste calități și cîtă nevoie avem de ele noi, medicii, ce se opun din răspuneri tendințelor de „dezumanizare” ale medicinei actuale, neînstrătată întotdeauna cu un aspect esențial al existenței sale — tridimensionalitatea.

Peste cîteva săptămîni un alt medic tînăr va merge la țară. El se numește Cristian Furnică, un nume printre altele altele pe meleagurile acestei țări. Dar în acel loc va fi un om. Și poate locul acela va fi cu totul în altă parte decît cel în care va reda sănătatea oamenilor medicul Mihaela Diaconescu-Furnică, soția sa. Cei care rămîn, cei care mai rămîn încă, studenții mediciniști timișoreni, se pot mîndri, li se oferă acest drept, de faptul că au fost colegi cu un entuziast. Și, asta rămîne...

R. S.

Oriunde și oricînd se vorbește despre muzică, dar Beethoven este o culme față de care orice alt pisc devine mărunț. Asta poate pentru că Beethoven e un geniu autentic al omenirii. E unul din acei Majores Dei, recunoscuți oficial. Oamenii fremătă mereu la accentele simfoniilor sale, și nu există om cu puțină sensibilitate muzicală căruia, la un anumit ceas din viață, Beethoven să nu-i fi răsărit în față într-o fulgerare, să nu-l fi cutremurat cu adevărul a ceea ce a scris. Li sînt închinat nenumărate cărți, care încearcă să explice taina „puterilor sale” — cum spune unul dintre cele mai bune eseuri „Pouvoirs de Beethoven” al lui Emmanuel Benezol. Fiecare dintre aceste cărți traduce, cu mai multă sau mai puțină artă și cunoaștere felurite contacte intelectuale avute de autorii lor cu o puternică personalitate. Foarte puțini au pătruns în adîncimile ei. Aproape întotdeauna muzicologia beethoveniană nu vrea să vadă în Beethoven decît o singură latură, o singură parte a naturii sale, aceea care se înscrie în limitele fiecărei critici. Unii li reduc geniuul la ceea ce numesc ei „muzică absolută”, desprinsă de orice explicație morală și intelectuală. Alții pun pe primul plan cugetarea, preocuparea filozofică sau literară. Cei mai mulți, viața românească și sentimentală... Dintre aceste puncte de vedere, oricît ar fi ele de utile pentru observator, nici unul nu poate, singur, să cuprîndă din zbor întregul perimetru al geniuului.

Despre aceasta Romain Rolland spunea în impresionanta sa lucrare despre Beethoven, „Marile epoci vreatoare” (Cătretrala întreruptă): „Un geniu e o cetate întărită pe care trebuie s-o impresori. Teba are șapte porți. Un om cu adevărat mare, un om deplin, este unul (se înțelege), dar în acest unul, cîte ființe tistică născu cu unitate compartimentate ge poate Este mar a contractului, se de mentară rarea, tot rație suva na geniu”. După Beethoven să nu-i fi răsărit în față într-o fulgerare, să nu-l fi cutremurat cu adevărul a ceea ce a scris. Li sînt închinat nenumărate cărți, care încearcă să explice taina „puterilor sale” — cum spune unul dintre cele mai bune eseuri „Pouvoirs de Beethoven” al lui Emmanuel Benezol. Fiecare dintre aceste cărți traduce, cu mai multă sau mai puțină artă și cunoaștere felurite contacte intelectuale avute de autorii lor cu o puternică personalitate. Foarte puțini au pătruns în adîncimile ei. Aproape întotdeauna muzicologia beethoveniană nu vrea să vadă în Beethoven decît o singură latură, o singură parte a naturii sale, aceea care se înscrie în limitele fiecărei critici. Unii li reduc geniuul la ceea ce numesc ei „muzică absolută”, desprinsă de orice explicație morală și intelectuală. Alții pun pe primul plan cugetarea, preocuparea filozofică sau literară. Cei mai mulți, viața românească și sentimentală... Dintre aceste puncte de vedere, oricît ar fi ele de utile pentru observator, nici unul nu poate, singur, să cuprîndă din zbor întregul perimetru al geniuului.

care se cum un telor. Și se adaug voluntar are prete naturii. decît di foarte ad întotdeau lectul să muzica n țuri. Într-o thoven a Vermittl bens zun zica e mo țta spiriti lor...). ceasta, ce la operă pe calea mentare. Bătrîni rați mer

care se cum un telor. Și se adaug voluntar are prete naturii. decît di foarte ad întotdeau lectul să muzica n țuri. Într-o thoven a Vermittl bens zun zica e mo țta spiriti lor...). ceasta, ce la operă pe calea mentare. Bătrîni rați mer

Caracter - personalitate

Un om poate să tindă spre câștig sau să dorească să se impună; un altul poate să fie milos și să aibă un puternic simț de răspundere față de colectivitate. Simțul dreptății, frica, ura omului asupra împotriva asupritorului sînt și ele trăsături care țîn de sfera aspirației, inclinației. Dacă una din aceste trăsături este deosebit de accentuată sau, dimpotrivă, puțin dezvoltată, aceasta formează trăsături care îi definesc personalitatea. Coexistența acestor trăsături însă, prin felul lor de a fi, nu pot duce la ridicarea individului de-

supra mediei, deasupra a ceea ce este general-uman. Ceea ce este dat în mod intuitiv constituie baza naturii umane, adică ceea ce îl deosebește pe om de animal. Rezultă variații și, în funcție de modul de reacție, oameni mai mult sau mai puțin egoiști sau altruști, mai mult sau mai puțin ambițioși, conștințioși etc. De asemenea, deosebiri individuale constituie și modul în care trăirile sînt prelucrate launtri.

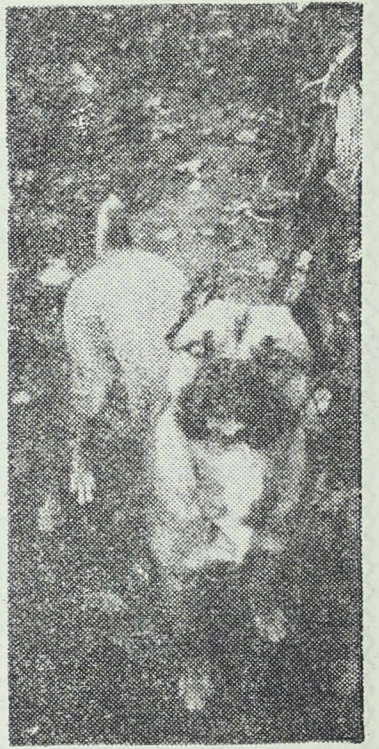
Inteligența, în general, nu este inclusă în noțiunea de personalitate; există însă sfera sentimentelor asociative, în care își au originea unele trăsături ale personalității, cum

ar fi interesul pentru nou și simțul ordinii. Pentru a înțelege natura unui om trebuie avute în vedere toate aceste diferite sfere psihice. Inșușirile speciale nu pot fi stabilite însă cu suficientă certitudine nici prin observație și nici prin conversație cu omul respectiv. Ele devin evidente dacă avem posibilitatea de a privi omul din interior. Scriitorii sînt cei care ne oferă adesea această posibilitate. Ei ne descriu nu numai comportamentul exterior al omului, nu numai vorbele lui sau ceea ce se spune despre sine însuși, ci ne comunică în mod nemijlocit ceea ce omul gîndește, simte și dorește. În felul acesta, la personajele literare devin vizibile și variații mai subtile ale personalității. Cînd un om se arată drept, fricos sau arrogant, e așa de greu de știut în ce măsură el este într-adevăr, chiar dacă el însuși se caracterizează astfel. Dacă un scriitor ne descrie însă un om fricos sau un om drept, cu toate gîndurile și sentimentele lui intime, atunci caracterul lui ni se reliefează puternic.

În ceea ce privește așa zisele „personalități accentuate” sînt foarte greu de deosebit trăsăturile care le dau naștere față de cele trăsături care nu produc decît „individualități obișnuite”.

Aceasta este nu numai greu de făcut dar ține și de o cunoaștere adîncă a sferelor psihice, a diferitelor aspecte patologice ale acestor sfere, precum și de o metodică adecvată.

Pavel Parea anul V MG

In cere

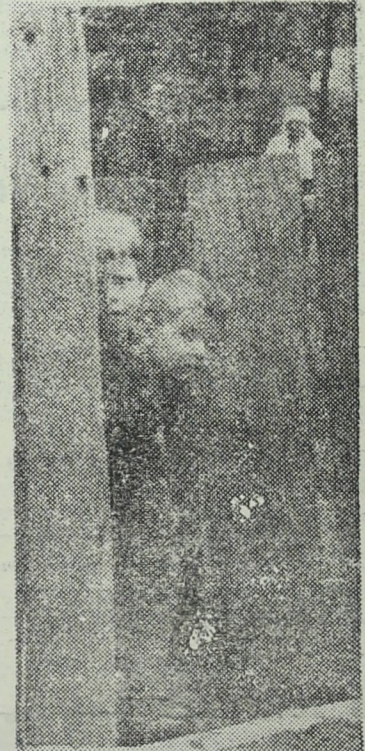
Intrebă soarele,
cînd vei greși,
în ultima ca și în prima zi;
În fiecare zi
ca în ultima zi.
Și-ți faci inventarul:
aici amarul,
dincolo...
Dincolo e cineva?
M-asteptă?
O altă treaptă.
Dar urcă sau coboară?
Și gîndul ție-captiv.
Se strînge cerul.
- Tu nu ai motiv
să strigi!
Nu, n-am motiv.
Doar gîndul mă mai doare.
Un strugure necopt
strivit și stors de teasc.
N-am mai rămas
din ceas
cu nici o clipă,
Și-mi pare
că uitasem
să mă nasc...

Rodica Cojocaru

Panla zhei

Bătrînii spun că apa trece,
și spun că pietrele rămîn;
dar lucrul altfel se petrece
pe scoarța globului bătrîn.
Căci piatra, cît ar fi de piatră,
se macină și trece, stînc,
iar peste trista-i măcinare
rămîn doar apele, curgînd.

Mihai Codreanu

PUȚIN DESPRE BEETHOVEN - OMUL

torală”, cu cîntecul de păsări, cu vara caldă și limpede, cu suflul fericit al cîmpurilor și piraielor. Ne scufundăm, de cele mai multe ori fără să știm, într-un vis de bucurie pe care doar după ani de cunoaștere învățăm să-l descriem:

„Doamne atotputernic, în pădure sînt fericit, fericit în pădure fiecare arbore prin tine îmi vorbește”. Sau „Simfonia pădurii” (Simfonia VII) cu trunchiurile înaltele ei coloane, cu umbre și luminișuri, cu ritm halucinant. În toate

vedem privirea omului ce se cufundă în idee cu o fixitate teribilă. În aceste momente Beethoven nu-și aparține, aparține ideii: „O urmăresc, o string în brațe, o văd fugind și pierzîndu-se în masa clocotitoare, o prind din nou cu o pasiune reinnoită, simt nevoia s-o multiplic într-un spasm de extaz, în toate modurile...”

Dar Beethoven nu este niciodată pradă acestor violențe elementare de pasiune incandescentă, dusă de torentul pe care el l-a pornit, el îndrumă torentul în însuși cadrul for-

gat, prin care trece curent electric. „Această unitate de fier în paroxismul pasiunii este supraomenească, am fi ispitiți să-i spunem, uneori, nemenească. Și ea este particularitatea geniului lui Beethoven: „Cine n-o înțelege, n-a înțeles nimic”. (Romain Rolland)...

... Există mai întîi în această muzică halucinantă și exaltantă, un motiv psihic stăruitor, pe care îl disernem curînd auditorul cel mai puțin deprins cu analiza propriilor sale sentimente: este lupta

speranțelor, bătaia înebunită de aripi spre iubire, spre putere, izbîndu-ne de mina de fier, scurtîmnea vieții, natura nepăsătoare, boala, neizbînda, dezamăgirile.

Regăsim la Beethoven înfrîngerile, suferințele noastre, dar inobilate de el, descăturate, purificate.

Și o amplă binefacere, și cea mai mare este că acest om torturat ne aduce resemnarea eroică, pacea în suferință, renunțarea lui Hercule pe rug, care, prin acceptare, se ridică deasupra propriului său destin.

Astfel, el a renunțat la lupta înversunată și, din înfrîngere, își croiește suprema victorie. Ea cîntă în finalul simfoniei a IX-a, unde suflul descătusat de spaima de la început și de luptele haotice, saltă de bucurie în lumină.

Dar viața lui Beethoven, luptele și victoriile lui nu sînt numai ale unui om izolat. Sînt ale noastre. Neîncetat, în scrisorile sale, revine ideea de a servi prin arta sa pe ceilalți oameni:

„Încă din copilărie cea mai mare bucurie și plăcere a mea a fost să pot acționa pentru ceilalți...” A sluji „omenirea viitoare” (der künftigen Menschheit), spune el, în altă parte.

Și și-a îndeplinit menirea. Beethoven e prezent, nu în urmă, ci înainte. Sîntem mulți cei care, în ceasuri de frămîntare sau hotărîre, am primit din muzica lui tărie și credință.

Opera sa e una din marile Cărți sfînte ale omenirii. Și omenirea n-o să înceteze să se caute și să se recunoască în ea. Și pentru ce a scris merită să-i închinăm acel „Danke-sang” al unui veac întreg adresat doar genilor.

Mariana Vasile
Anul III. med. generală

acestea: „domnea natura — cîmpuri sau păduri, soare sau noapte — și o îmbrățișa, spiritul pămîntului, același care suflă în fața bătrînului Faust, acela care este una cu Viața universală, care-i dă ochii orbului și care împletește din țesătura vocilor și a legilor sale un joc suveran”.

Muzica lui Beethoven degajă o magie tulburătoare pentru că Orfeu care a compus-o a fost, cel mai posedat de vrăjile ei. Era pradă forțelor elementare, cu adevărat un inspirat, un vizionar de o violență nemaiauzită a concentrării. Și tomai această concentrare este semnul fundamental al geniului lui Beethoven pentru că muzica e o „construcție în mișcare”, căreia trebuie să-i cuprinzi dintr-o dată toate părțile.

În orice operă de-a lui, în orice pagină, frază sau accent,

mulelor moștenite de la mării săi înaintași germani. Nu rupe cu tradiția și se acomodează cu liniile mari ale formei sonată. Si e uimitor că izbutește să facă să încapă în ea febra și uraganele sale. De la ce dimensiuni gigantice și-a extins mișcările acelor „Durchführungen” și a acelor Codal. Cîtă energie e concentrată în ultima parte a Simfoniei în la major, sau în prima și ultima din Appassionata, care uneori ajung aproape înfricoșătoare! Totul e încordat, de la un capăt la altul, și nu ai ca în alte muzici (Mozart sau Bach) resursele citorva pasaje sau citorva note de ornament, unde pasiunea își poate lua dreptul de a poposi, fără să compromită unitatea discursului muzical. Toate notele sînt esențiale, formează un lanț de nedezle-

între două elemente — o dualitate monumentală.

Ea se manifestă încă din sonata „Patetica” și unele cvartete și triouri. Sînt pară două forme ale aceluiași suflului, două suflete într-unul, îngemănate și opuse, ce discută, luptă, nu se știe dacă pentru război sau pentru îmbrățișare, totul petrecîndu-se însă în unitatea spiritului beethovenian a duhului său de furtună, arzător și încordat.

Poate n-am ști despre ce luptă este vorba dacă scrierile lui Beethoven n-ar fi pline de acea luptă herculeană dintre suflet și destin, ajunsă la paroxism în simfonia a V-a: „Vreau să înhaț destinul de beregată!... Nu mă încovoia!...” Si, de fapt, bătaia aceasta o purtam toți, pretutindeni, ea e spiritul omului, e lanul dorințelor sale, zborul

MODEL STOP

Un pionier al virusologiei - CONSTANTIN LEVADITI

Deși în 1909, când numele lui C-tin Levaditi își câștigase o binemeritată faimă internațională prin studiile întreprinse asupra treponemelor și spirochetelor independenți și apoi în colaborare cu Manouelian, întâlnirea tînărului savant român de la Institutul Pasteur din Paris cu virusologia a avut loc printr-o întâmplare.

Permanent în căutare de noi subiecte de investigație științifică în bacteriologie, Levaditi a scăpat din vedere perspectivele pe care le-ar deschide studiul în domeniul atât de puțin investigat al virusologiei odată abordat însă, rolul cercetătorului român în acest domeniu a fost de prim rang în elucidarea numeroaselor probleme ridicate de știința virusologică.

În anul 1909 problema poliomielitei era un subiect foarte actual datorită numeroaselor epidemii semnalate în S.U.A. și Suedia. Cu toate că maladia fusese descrisă pentru prima dată în 1793 de Underwood și studiată clinic de ortopedul Jacob von Heine din Stuttgart în 1840 și suedezul Medin în 1887, se șiau foarte puține lucruri despre esența bolii ca atare, despre morfologia microbului cum se credea la început în chestiunea etiologiei bolii, căile de transmisie și despre mijloacele de prevenire și tratament. Devansind în timp, e de remarcat că Levaditi în colaborare cu King în 1912, în plină epidemie de poliomielită, în urma cercetărilor întreprinse în insulele suedeze Jönö și Djursö au postulat transmisibilitatea paraliziei infantile de la om la om și prin alimente, infirmînd concepția pentru moment acceptată a americanilor Clark și Flexner care susțineau că vectorul de transmitere al poliomielitei e musca.

Revenind în noiembrie 1909, dată la care Levaditi a început magnifică inaugurare a cercetărilor sale în virusologie, după expresia profesorului Giroud, îl găsim pe tînărul cercetător în laboratorul lui Emile Roux conducătorul Inst. Pasteur care îi propune să colaboreze cu Karl Landsteiner-descoperitor al grupelor sanguine în 1901 și al factorului Rh în 1942 împreună cu Wiener — cît și colaborarea lui Popper în domeniul elucidării etiologiei și problematicii ridicate de poliomielită. Acesta a fost începutul unei îndelungi colaborări științifice și a unei strînse prietenii între cei doi savanți a căror renume de talie mondială s-a înscris pregnant în analele bacteriologiei, virusologiei, imunologiei și a altor ramuri medicale. Levaditi și Landsteiner au reușit să transmită poliomielita la cimpanzeu, făcînd un pas înaintea lucrărilor anterioare ale lui Popper, lucru confirmat de lucrările lui Roemer, Strauss și Huntoon: cei doi colaboratori comunică la 18 dec. 1909 Societății de biologie din Paris, comunicarea textual fiind făcută de Levaditi. „Experiențele dîndu-ne rezultate pozitive, noi tragem concluzia că boala produsă prin inocularea emulsiilor filtrate este sigură dată de virusul propriu-zis al poliomielitei și nu de o serie de produse toxice acumulate în sistemul nervos al maimuței bolnave”.

Faptul că agentul infecțios al paraliziei infantile e un virus filtrabil, lucru confirmat de Flexner și Wiesner în 1910, reprezintă una din descoperirile cruciale ale epocii începuturilor virusologiei. Într-o vreme cînd la om se cunoșteau doar două virotice, Levaditi, printr-o intuiție genială a demonstrat originea virotică a poliomielitei, devenind unul din fondatorii științei virusurilor. La consolidarea faimei mondiale obținute cu acest prilej, au contribuit apoi descoperirea seroprevenției antipoliomielitice, marcate de lucrările lui Netter (1912), descoperirile asupra modului de răspîndire a virusului făcute de King (1912) cît și reușita cultivării unor virusuri pe medii celulare (1913-1915).

Cu toate că a reușit să reproducă cu filtrat o inflamație a căilor respiratorii și uneori o stare exantematică, experiențele de transmitere a scarlatinei realizate tot în colaborare cu Landsteiner, ne au dus la rezultate concludente.

Incurajat de succesul în domeniul poliomielitei și stimulat de semieșecul experiențelor asupra scarlatinei, savantul român și-a axat firul cercetărilor sale pe frontul a două mari probleme: virusurile și chimioterapia sifilisului, domeniul de cercetare care i-au adus mari satisfacții printre care premiul Paul Erlich, marele premiu Cameron al Universității din Edinburg, premiul Prix, medalia și Premiul John Scott al Univ. Philadelphia, titlul de doctor honoris causa a numeroase universități de celebritate mondială precum și propunerea sa pentru candidatura de laureat al premiului Nobel.

În studiile sale asupra maladiilor virotice, a început cu encefalita letargică, misterioasa boală a sistemului nervos descrisă în 1915 de von Economo. Epidemia postbelică din Parisul anului 1918 l-a determinat pe Levaditi și colaboratorul său P. Harvier să studieze boala. Ei au izolat în 1920 din creierul unui mort de encefalită letargică un virus care s-a dovedit a fi patogen pentru animalele de laborator la care era inoculat.

Un an mai tîrziu, în 1921, C. L. Levaditi, P. Harvier și St. S. Nicolau au dovedit că este vorba de un virus herpetic adaptat la creier, lucru pe care l-au comunicat Societății de biologie ca lucrarea „Concepția etiologică a encefalitei epidemice”.

Posedînd o capacitate de discernămint capabilă să sistematizeze diversele implicații și interconexiuni la nivelul bolilor virale, Levaditi a emis ipoteza afinității virusurilor în funcție de originea embrionară a țesuturilor parazitare, realizînd o clasificare științifică de esență.

Comunicarea acestei clasificări a strînit un mare interes la prezentarea ei în fața Acad. franceze de Știință, datorită originalității și rigorii științifice de care dădea dovadă. Astfel, în cadrul acestei clasificări, herpesul, variola-vaccina, turbarea și poliomielita alcătuiau marel grup al așa-numitelor extodermoze neurotrope.

Realizarea neurovaccinei în 1922 a fost în ordine cronologică următoarea mare descoperire a marelui savant în colaborare cu tînărul său discipol St. S. Nicolau. Ei au realizat un vaccin nou împotriva variolei, îmbunătățind tehnica clasică a lui E. Jenner. Vaccinul conținea un virus pur foarte patogen pentru iepure, unde cei doi cercetători au făcut 1-2 paraziți intrateșticulari urmate de o inoculare virală intracerebrală, dar total nepatogen pentru om, care dădea pustule ușor de urmărit.

Neurovaccina „Levaditi-Nicolau” cum a mai fost denumit noul produs biologic a fost verificat de A. Marie, Gonzales, Galardo și Burnet și folosit în multe țări pentru variolizare, cu predelecție cea a copiilor.

Cu prilejul cercetărilor asupra neurovaccinei, C. Levaditi a arătat că virusul vaccinii introdus direct intravenos crește și se dezvoltă în cancerle epiteliale ale șoarecelui și șobolanului avînd o preferință electivă pentru o anumită tipologie celulară în stare proliferativă canceroasă. Tumorile în această situație creată sînt distruse, lizate și își pierd proprietatea extinctivă. Procesul a fost numit „oncoliză virală” fiind superior în eficiență, radiațiilor X descoperite în 1895 de Roentgen cît și radiațiilor radiului.

S-a născut în acest mod speranța unui tratament electiv și eficient al stărilor cancerigene cu ajutorul unor virusuri nepericuloase pentru om, care să lizeze tumorile. Din nefericire însuși organismul bolnav se opune acestui virus oncolitic tratîndu-l ca o substanță antigenică străină pentru care e capabil de a elabora anticorpi în cadrul funcției reale de apărare imunologică.

Pe linia deschisă de cercetările în acest domeniu întreprinse de Levaditi și Nicolau, în special în laboratoarele din S.U.A. se caută soluții pentru realizarea bioterapiei virale a cancerului. În

principiu și experiențele făcute pentru modificarea genotipului prin mijlocirea unor „virusuri” au la bază lucrările de pionierat ale celor doi cercetători români.

Oncoliza virală a condus și la ideea cultivării virusurilor pe celulele canceroase, la început după metoda introdusă de Alexis Carrel, apoi după metode mult perfecționate, lucru care a dus la izolarea și studiul celulelor tumorale în diverse stadii de proliferare.

Levaditi a arătat de asemenea că în anumite situații unele erupții cutanate virale provocate de viruși cu dermafinitate are loc un început de proliferare al celulelor care prezintă analogie cu starea debutului cancerizării, mai apoi leziunea evoluează spre pustulă, abătîndu-se de la calea proliferativă cancerizantă.

În 1962 această observație a fost reluată, enunțîndu-se ipoteza procesului de cancerizare ca operă a unor virusuri „imature” care din motive de ordine nu complet elucidate, foarte probabil enzimatică sau imunologică nu-și pot sintetiza învelișul de proteină.

După cel de al doilea război mondial, Levaditi a obținut succese de răsunet în domeniul ultrafiltrației virușilor remarcînd procesul ultrafiltrației, subliniindu-i importanța și de asemenea a demonstrat existența imunității tisulare.

Precedesorii genialului savant în ultrafiltrație au fost italienii Sanarelli și Salimbeni, care însă păstrau un strict secret asupra „sacilor de colodiu”, materialul tehnic de bază cu care efectuau ei experimentările. Ajutat efectiv de St. Nicolau, Levaditi a reușit să dovedească ultrafiltrația, prin trecerea virusurilor prin membrane de colodiu a săculețului introdus în cavitatea peritoneală a iepurelui. Metoda a dovedit inegalitatea dimensională virală, devenind o tehnică uzuală de determinare a mărimii virusurilor.

Tot în perioada de studiu asupra virusurilor neurotrope (1921-1930) e de menționat descrierea neuroprobaziei de către Levaditi, Alberco Lorente, ca proprietatea ectodermezilor neurotrope studiată și de Nicolau sub numele de septinevrită.

Cercetările întreprinse în colaborare cu Nicolau asupra imunității tisulare au adus noi perspective de progres în știința virusologică. Pînă în 1922 se credea că în maladiile produse de virusuri ca și în cele produse de bacterii, imunitatea dobîndită e humorală, depinzînd de bogăția anticorpilor specifici sanguini induși post-infecțios. Levaditi a dovedit însă că refractaritatea animalelor de experiență la virusul variolei nu depinde esențial de titrul anticorpilor sanguini ci de alți factori originali celulari. Concluzia a fost că în bolile virotice neurotrope fiecare țesut sensibil față de virus cîștigă o putere imunitară proprie, dependentă de celulele tisulare componente și în măsură neesențială de anticorpii circulanți. Această descoperire este astăzi unanim recunoscută și verificată din punct de vedere experimental și praxiologic.

O serie de lucrări asupra scarlatinei, a unor boli virotice la animale ca: encefalomielita vulpilor și febra aftoasă, realizată în colaborare cu P. Lepine, L. Reine, S. Schoen și V. Lanchis Bayarr și J. Verge au contribuit la elucidarea mai multor necunoscute ale virusologiei, la dezvoltarea și investigarea bolilor virotice umane și veterinare.

Descoperitor în colaborare cu St. Nicolau, al microbului eritemului polimorf Streptobacillus moniliformis și contribuind cu studii asupra toxoplasmozei, C. Levaditi, prin multilateralitatea și fecunda sa activitate ca spirit directiv al școlii de pionierat a virusologiei a contribuit la înțelegerea fenomenelor nedescifrate pînă la el ale mecanismelor intime aparținînd diverselor maladii, realizînd pasul hotărîtor spre vindecarea lor.

IOAN ROMOȘAN

Ocă gravă

*Cel care-acum undeva, plînge în lume,
fără rost plînge în lume,
mă plînge pe mine*

*Cel care-acum, undeva, ride în noapte,
fără rost ride în noapte,
ride de mine.*

*Cel care-acum undeva, pleacă în lume,
fără rost pleacă în lume,
pleacă spre mine.*

*Cel care-acum undeva moare în lume,
fără rost moare în lume,
se uită la mine.*

Rainer Maria Rilke

CEI ÎN CARE TE REGĂSEȘTI

— „Arta este mîna dreaptă a naturii. Aceasta a făcut numai creații, cealaltă oameni”.

Schiller

— „Nu ești bun de nimic dacă nu ești bun decît pentru tine”.

Voltaire

— „Înșelăciunea dezonoarează, greșeala niciodată”.

Lichtenberg

— „Nivelul de cultură al unui popor se caracterizează cel mai bine prin situația juridică a femeii”.

Lenin

— „Trei lucruri nu se cunosc decît la timpul lor: eroul la război, înțeleptul la mînie, prietenul la nevoie”.

Goethe

— „Tablourile mele sînt în mișcare. Vopselele sînt nevătămate”.

Rembrandt

— „D-zeu nu e necesar pentru a creea culpabilitatea. Ea înseamnă încălcarea unui cod etic omenesc”.

— „Nu trebuie să-l creăm pe D-zeu. Căci nu avem decît un singur mijloc de a-l creea, acela de a deveni noi înșine D-zeu”.

Caremus

— „Idealul moral cel mai înalt pentru care luptăm este să rămînem în armonie cu lumea fizică, aceea care ne asigură fericirea, fără să rupem cu lumea morală, aceea care ne stabilește demnitatea”.

Schiller

LITERA VERA

CINTEC GITAN

Țigani la drum

Un trib, stăpîn pe taina din cele nevăzute,
De ieri, cu ochii-n flăcări, pe drumuri a
hornit,
Cărînd pe umeri pruncii și chipul lor
cumplit
Stingîndu-l cupa plină a țitelor căzute.

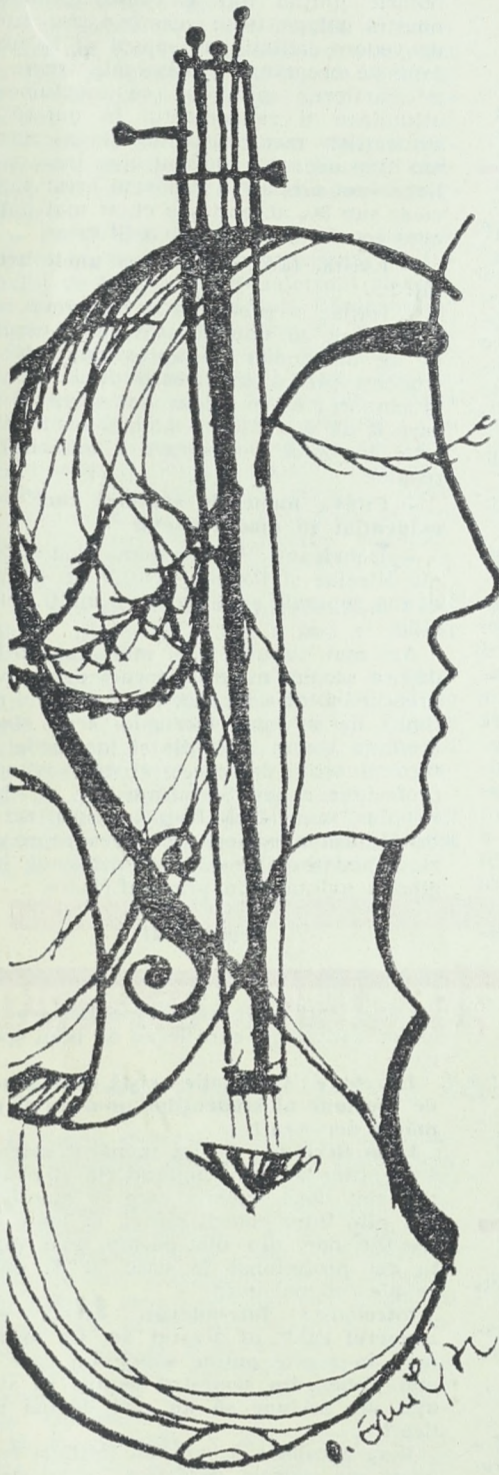
Pășesc bărbați, sub luciul armurilor bătute,
Alături de căruțe în care-au grămădit
Pe-ai lor, plimbînd prin ceruri doar ochiul
amorf
Și trist de amintirea năluclilor pierdute.

Văzînd cum trec, un greier din cuibu-i
nisipos
Își încordează struna și cîntă mai frumos:
Cybela, iubitoare, dă roadă mult sporită.

Din stîncă scoate apă și din pusturi, floare
Spre-a-ndestula drumetii ce au din veac
ursită
Știuta-mpărăție a beznei viitoare.

CH. BAUDELAIRE

Trad. Al. Cerna-Rădulescu

— Stimate tovarășe doctor, știm că sînteți unul din absolvenții unui institut de medicină care au ales ca loc de exercitare a profesiei o circumscripție sa-nitară.

Am vrea să cunoaștem opinia dumneavoastră în legătură cu presupunerea că această cale urmată de un medic ar echivala cu o stagnare pe plan profesional, unii etichetînd starea de lucruri ca un gen de plafonare profesională în mod evident eronat. deoarece cunoaștem ne-numărate cazuri de exemplaritate în domeniul practicii medicale de circumscripție. Ce părere aveți în acest sens?

— Da, într-adevăr este eronată presupunerea conform căreia un medic generalist ar fi echivalent unui medic

în toate cazurile apt de a face o intervenție oportună prin cunoașterea întregului arsenal al practicii medicale; va trebui să aibă multă rutină, mult simț clinic, deoarece la ce se prezintă de fiecare dată și, în majoritatea cazurilor, pentru prima dată, bolnavi pentru examinarea clinică și profilactică, se nasc noi întrebări.

— Ca medic de circumscripție cu o îndelungată experiență, v-am ruga să ne spuneți ce părere aveți despre tendința actuală de recondiționare a medicului de medicină generală.

— Sînt foarte multe forme de recondiționare a medicului de medicină generală, însă părerea mea este că ele sînt axate prea mult pe partea teoretică, neglijîndu-

Medicul de medicină generală în actualitate și perspectivă

— Interviu realizat cu O. Mercea, medic primar de medicină generală, dispensarul U.J.C.M. Timișoara

plafonat sau stagnat pe plan profesional, fie la o circumscripție, fie la o întreprindere. În toate aceste sectoare ai ceva de învățat, datorită specificului fiecărei munci, în parte în fiecare sector al activității tale ca medic, deci printr-o dublă compartimentare.

Nici nu se poate pune problema unei plafonări pentru că atunci cînd ai îmbrățișat profesiunea de medic, ai făcut-o cu o înaltă conștiință și demnitate și ori-cît de pasiv ar fi cineva în tot ce e în legătură cu mediul în care trăiește și își duce activitatea nu poate crede că se va izbăvi de anumite cauze care să îl facă să-și completeze lipsurile; în plus, sînt atîtea forme de reînprospătare a cunoștințelor prin faptele la care ești obligat să participi zi de zi, încît nu se poate pune problema stagnării pe plan profesional, deoarece mai este și opinia publică, societatea care poate să-ți dea un calificativ și vîră să mă credeți că nu este ușor (dacă nu îți pasul cu vremea, cum se spune) ca să poți examina un bolnav și să-i pui un diagnostic dacă nu chiar precis, dar foarte apropiat de realitate și asta doar în cîteva minute, cît ai la dispoziție și fără alte examene complementare, deoarece în foarte multe cazuri nu le ai la îndemînă.

Și mai e ceva, un medic de medicină generală nu este un specialist într-un anumit domeniu. El va trebui să fie deci

se partea de practică aceea de care ne lovim pas cu pas, și zi de zi în profesiunea de medic.

— Ce v-a călăuzit ca principiu de viață în cariera dvs. medicală?

— În activitatea mea pusă în slujba sănătății publice m-a călăuzit cinstea, sinceritatea, umanismul și modestia pe care am căutat să le imbin în modul cel mai fericit și am căutat să le însușesc și pacienților mei în relațiile cu ei.

— În încheiere aș vrea să vă pun în situația de reporter. să vă puneți o întrebare la care apoi să răspundeți.

— Vă mulțumesc pentru posibilitatea oferită de a-mi pune public o întrebare și am să caut să-mi pun o întrebare-problemă. Cu toate că o să vi se pară tangent cu ce am discutat ceva mai devreme, mi-aș adresa întrebarea: ce înțeleg prin a fi om-medic și medic-om?

Cred că a fi medic-om este în primul rînd necesar de a cunoaște multă sociologie și psihologie, fără de care un medic nu poate cunoaște universul intim uman și nici nu va putea realiza atașarea de oameni, cîștigîndu-l încrederea ca medic, ca semen care le alină suferințele, ca om în ultimă analiză și nici, la rîndu-ți, de a cunoaște bolnavii și oamenii, ca medic, în dorința de a fi util societății în care trăiești.

Interviu consemnat de
IOAN ROMOȘAN anul II M.G.

Al. I. Cuza și UNIREA

Cînd, la 24 ianuarie se vorbea despre Unire, despre formarea României, despre Cuza, ne-am amintit că în acest an se împlinește un veac de la moartea primului domnitor al celor două principate unite, de la moartea marelui suflet românesc Alexandru Ion Cuza.

Visul secular al românilor de pretutindeni se împlinea la 24 ianuarie 1859 cînd, ales domnitor în Moldova și Țara Românească, Cuza reprezenta tocmai legătura care se făcea atunci între două principate, fără ca să mai fie desființată vreodată.

Unirea reprezenta atunci o necesitate istorică, era dorința arzătoare a tuturor românilor, a luminaților timpului, ca o necesitate a întregirii unui trup, a unui suflet, un rezultat firesc în dezvoltarea istorică a României.

Un articol din presa vremii din „Dacia Viitoare”, revista studenților socialiști, exclamă:

„Curioasă soartă a mai avut-o și poporul românesc!... El a știut să conserve prin vicisitudinile limbii și obiceiurilor strămoșești, grație vitalității sale extraordinare”.

Entuziasmul general generat de dispariția Milcovului ca graniță nu a pus în umbră nădejdea desăvîșirii unității poporului român:

„Tot așa vor dispărea și Carpații, ori-cît s-ar opune imperiul habsburgic”.

Unirea, ca act de întregire a unei națiuni, a luat-o înaintea unor state cu tradiție în mișcarea populară ca Germania sau Italia, creînd astfel premisele dezvoltării armonioase a ambelor state românești.

Dar, odată acest mare fapt împlinit sufletul patrioților simțea nevoia smulgerii Transilvaniei din amalgamul imperiului habsburgic, străin datinilor, obiceiurilor și sufletului românesc.

Ales în cele două principate domnitor, Cuza devine un simbol al Unirii atît pentru contemporaneitate cît și pentru posteritate, numele său, fiind legat pentru totdeauna de actul Unirii, constituînd de fapt prima legătură între Moldova și Țara Românească, stabilită la 24 ianuarie 1859.

La aniversarea a 50 de ani de la Unire și cu 9 ani înaintea alipirii Transilvaniei la România un articol din „România Muncitoare” remarcă

popularitatea pe care și-o dobîndise Cuza în urma schimbărilor revoluționare introduse în economia principatelor:

„... a făcut un act revoluționar expropriînd pe latifundiarul nostru și împămîntenînd pe țărani... Cuza devenea popular prin actele sale, prin purtarea sa, prin popor, prin dezrobirea țărănimii.

El putea să-și întărească domnia și, mai tîrziu, să facă ceea ce era, neînălțurabil, exproprierea marilor proprietari”.

Importanța actului constă în aceea că a dat țăranelor ce era al lui; o statuie a lui Cuza imortalizează aceste legi, simbolizînd chezașia istorică neclintită a revendicărilor sale.

Astfel, în zbuciumata istorie a țărănimii, domnia lui Cuza reprezintă poate punctul cel mai luminos dinaintea actului de la 6 martie 1945, punctul din care lanțurile robiei au fost în majoritate rupte.

În memoria poporului român Cuza a rămas ca unul dintre cei mai iubii fii ai săi, alături de care trăind, nu s-a abătut o clipă de la a-i apăra interesele cu riscul vieții lui cînd deciziile sale nu conveneau marilor vremii.

Reabilitînd încercarea lui Mihai Viteazul, în urmă cu peste două secole și jumătate, Cuza a atras asupra sa ura forțelor europene, care vedeau în unire dificultăți în a le subjugă sau exploata economic.

Tocmai acestea l-au determinat să reprezinte interesul poporului, cea mai puternică forță, al cărui elan era infirmat de aspirarea monarhică, feudală și externă.

La 25 de ani după moartea lui Cuza, deci acum 75 de ani, înceta din viață și Mihail Kogălniceanu, om politic de o abnegație și curaj remarcabile și care și-a dus o deosebită contribuție la punerea în practică a actelor democratice ale lui Cuza.

În istoria noastră Cuza rămîne figura proeminentă ca simbol al Unirii, al închegării statului român, care a impulsionat mișcarea populară cît și dezvoltarea socială a României. În urma sa mișcarea socialistă ia un deosebit avînt mai ales după 1905, cînd se accentuează lupta pentru desăvîșirea Unirii, a unității statului român.

Dar abia la 1 decembrie 1918, statul român avea să-și întregască hotarele, împlinînd secularul vis al românilor de pretutindeni, de a putea striga cu toții TRAIASCA ROMÂNIA!

Cuza nu a mai apucat aceste zile dar faptele sale nu-l vor șterge niciodată din memoria poporului român.

Rus Petru anul II MG

AVE JUVENTUTE

Avem datoria de a cinsti munca, de a-i prețui roadele

— Convorbire cu studentul Florin Bădulescu, responsabil cu desfășurarea activității de muncă patriotică la nivelul Institutului de medicină Timișoara

— Zilnic grupe de studenți ai găsi un element specific studențesc în atitudinea față de această activitate, față de semnificația înalt socială a edificiilor la a căror înălțare contribuie?

— Specificul studențesc al muncii patriotice îl găsesc ca un rezultat firesc al luptei împotriva unei unilateralități persistente până nu demult între noi, studenții, și anume, învățatură, acumulare, dar până la terminarea facultății, destul de puține elemente concrete dădeau prilejul studenților de a le vedea ridicându-se sub propriile lor priviri, prin contribuția lor nemijlocită. Or, obiectivele la care lucrăm, elanul nostru tineresc, dorința ușor de înțeles de a ne mișca în aer liber, de a produce ceva, toate sînt de natură să ne apropie de viața reală, indiferent că sîntem medici sau fiziologi ori politehniști. Iar latura educativă, în formarea noastră ca cetățeni, este una dintre marile deziderate care se realizează prin munca patriotică.

— Cum au răspuns studenții mediciniști cerințelor mereu mai mari de a participa la vasta acțiune în care sînt incluși toți studenții timișoreni?

— Deși, așa cum ai remarcat, cerințele în această privință sînt din ce în ce mai mari — cu scoaterea chiar de la cursuri a studenților mediciniști am ajuns să de-

pășim, și ea număr programat și ca prezență efectivă numărul de participare pînă și al politehniștilor Politehnica — cu cinci mii de oameni — a ieșit la muncă cu o sută de studenți zilnic. Iar noi, cu justificată mîndrie facem cunoscut faptul că, în ultimele zile am ieșit cu o sută și zece studenți. Cel mai îmbucurător fapt a fost acela că nu a lipsit nici unul din cei programați fapt de altfel demn de permanentizare.

— Care este obiectivul principal de muncă patriotică a mediciniștilor?

— Șantierul Spitalului nou din Timișoara.

— Ce răsune în planul pregătirii profesionale, are munca aceasta?

— Aș sublinia încă o dată importanța educativă, moral-comunistă, exceptînd aici aspectul productiv, și ei pentru factorii cei mai de luat în seamă a muncii patriotice desfășurate de studenți. Devine mult mai pregnantă responsabilitatea care se cere manifestată de studenți în raport cu aspectele curente ale vieții materiale cu progresul unei civilizații socialiste în care fiecare cetățean, indiferent de poziția și vîrsta sa, are datoria de a cinsti munca, de a-i prețui roadele. Și cum altfel poți simți asta decît muncind tu însuși?

— Citeodată cifrele spun mai mult de-

cît cuvintele. Vorbește-mi puțin despre munca patriotică în citre, Florine!

— Da, pînă la sfîrșitul actualii campanii de desfășurare a muncii patriotice, fiecare student îi vor reveni 10 ore de muncă prestată, deci vom depăși planul, din proprie inițiativă, de 8 ore, cît s-a hotărît inițial iar ca valoare, munca noastră atinge toate cerințele din punct de vedere calitativ, în sensul că în toate foile de observare săptămînale venite de pe șantierul spitalului, se menționează atitudinea și randamentul în muncă al studenților mediciniști. Pe luna martie am avut doar 3,7% absenți; pe luna aprilie ne-am propus să reducem acest coeficient sub 3% absenți sau chiar mai puțin, ceea ce e mai mult decît edificator.

— Există, fără îndoială, și unele greutăți?

— Inițial, o problemă o constituia numărul mic al uneltelor. Aceasta explică de ce un număr de aproximativ 40 de studenți pleacă în fiecare dimineață de la cursuri; as menționa aici sprijinul pe care îl dă A.S.C.-ului conducerea institutului în buna desfășurare a muncii patriotice.

— Citeva nume de studenți care s-au evidențiat în mod deosebit...

— Deheleanu Vasile, stomatologie, Nănia Nicolae și Popescu Vasile de la medicina generală și pediatrie și mulți, mulți alții.

Am mai discutat apoi mult cu Florin: despre școală, meserie, locuri de muncă, preocupări. M-a încălzit mereu modul optimist de a vedea lucrurile, acest tînar, credința vie în calitățile și idealurile tinerilor de aceeași vîrstă și viitoare profesioniști cu el. Și mi-am dat, o dată în plus, seama că forța noastră rezidă în căldura apropierei, tot ceea ce reprezintă nou și valoare, în entuziasmul unei gândiri avîntate, în plină afirmare.

Reporter II

— Spune-mi, te rog, Florine, de ce sentimente trebuie să fie animat un tînar în clipa în care își desfășoară activitatea de muncă patriotică, alături de ceilalți colegi?

— În tot ceea ce întreprinde un tînar al zilelor noastre trebuie să pună entuziasm și dăruire, valențe esențiale ale vîrstei noastre, le aș considera eu. Și ambele, provenind dintr-o înaltă conștiință comunistă, din climatul etic al epocii, din climatul sănătos al educației pe care o primește în facultate.

— În munca patriotică pe care studenții mediciniști o desfășoară pe șantierul noului spital din Timișoara, a Casei de cultură a tineretului și a Complexului de agrement, locuri în care conduci aproape

Să facem mai înți prezentările: Moraru Gheorghe, secretarul biroului ASC al anului II medicină generală. Berinde Leon, responsabil cu munca patriotică, Vesa Nicolae, locșitor de secretar. Băințan Valentin, responsabil cu sportul și turismul și Ienovan Monica, responsabilă resortului profesional la nivelul anului II medicină generală. În total — 5; anul II medicină generală este compus din 159 de studenți.

— Intrebare: Care a fost ultima adunare generală care a avut loc la nivelul anului?

Moraru Gh.: Ultima adunare generală trebuia să aibă loc în data de 10 aprilie a.e., dar s-a amînat pentru faptul că au răspuns convocării doar patruzeci de studenți din o sută cincizeci și nouă.

— Intrebare: Motivul?

Moraru Gh.: Cu toate că s-a semnat convocatorul, studenții nu au venit. Probabil și din cauza condițiilor atmosferice nefavorabile... Apoi...

— Intrebare: Aș dori cîteva nume de studenți foarte buni care au lipsit?

Moraru Gh.: Da, sînt cîțiva: Simeon Beatrice, Anastasiu Dan, iar dintre rezistenții, Răcăreanu Savin, Mitrea Ion. La cele de mai sus aș adăuga faptul că sîmbătă, neavînd cursuri, iar adunarea fiind programată vineri seara la ora 20, mulți studenți poate au plecat acasă ori și-au făcut alt program.

— Intrebare: Ce măsuri se vor lua împotriva acestora?

Moraru Gh.: S-a hotărît ca cei care fac parte din biroul pe an și membrii de partid să fie sancționați cu mustrare.

— Intrebare: De ce crezi că ne-am fixat atenția chiar asupra anului II medicină generală?

Vesa Nicolae: Sîntem un an numeros, 159 de studenți, și este destul de greu să coordonăm activitatea atîtor oameni...

— Intrebare: Care este situația profesională a anului după sesiunea de examene din iarnă?

Moraru Gh.: Avem un procent de numai 55% promovări integral, 72 de studenți sînt nepromovați la examenul de biochimie, din care mai mult de jumătate la examenul practic, și patruzeci și patru nepromovați la anatomie, 24 de studenți nu au promovat nici un examen.

— Intrebare: Ce măsuri ați întreprins în prevenirea unei noi situații ca aceasta?

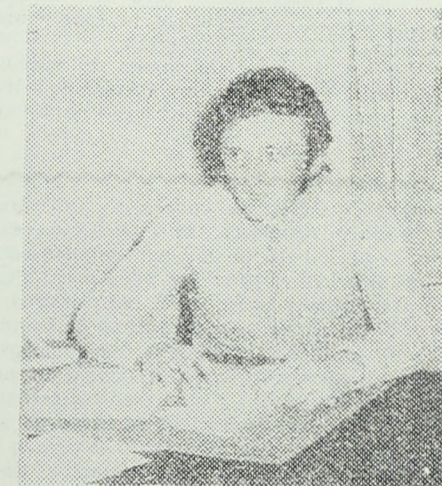
Moraru Gh.: Am analizat cu atenție situația la seminarul, am propus și s-a realizat refacerea lucrărilor practice obligatorii la disciplina de biochimie, am propus și urmărit frecvența la orele de consultații la anatomie.

— Intrebare: Dar cei 24?

Moraru Gh.: Din aceștia, 6 au intrat

BCU Masă / rotundă în cursul biroului A.S.C. al anului II medicină generală

în sesiune bolnavi, au fost internați în spital, cîțiva au motive familiale... apoi, mai sînt și unele greutăți obiective; la biochimie de exemplu, nu am avut un

manual unic, am învățat doar după Manta sau după unele fascicule care circula printre noi...

— Intrebare: Cu examenele din vară cei 24 de colegi pot deveni oricînd virtuali repetenți. Ce aveți de gînd să faceți pentru ei în timpul care a mai rămas?

Leon Berinde: La mulți dintre colegii noștri există greșită părere că, odată trecuți de anul întîi, totul decurge dela sine, iar marele pericol a trecut... s-ar părea că se consideră deja doctori... Or, nu este tocmai așa. Apoi consider că ar fi fost necesare din partea cadrelor didactice metode puțin mai „brutale”: seminarii, cum sînt cele de la fiziologie, foarte riguroase, care nu mai permit studentului să intre în sesiune cu materia necîntită.

— Intrebare: Bine, asta din partea institutului, dar din partea organizației?

Leon Berinde: Propunem în viața aceasta de organizație să fie atrași cît mai mulți dintre colegii noștri, să crească rolul coordonator al studenților — membrii de partid bine pregătiți profesional,

în modul de desfășurare al întregii vieți studențești.

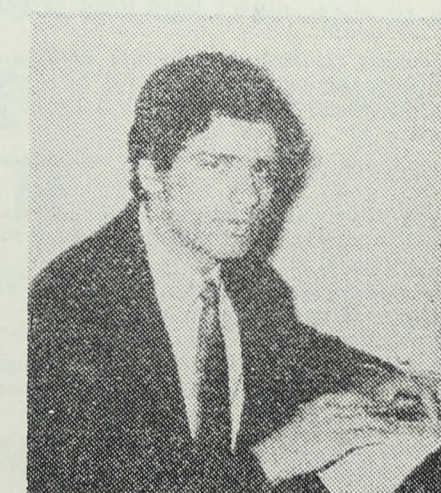
— Intrebare: Cum răspund studenții acestui an de studiu la acțiunile de muncă patriotică?

Leon Berinde: Participă un număr de peste jumătate din studenții anului la munca patriotică. Ceilalți nu participă fie din cauza unor deficiențe în munca de popularizare, în activitatea depusă de către organizatorii de grupă. În general, nu participă la munca patriotică studenții cu o slabă pregătire profesională.

— Intrebare: Prin ce se remarcă anul II medicină generală în domeniul sportului?

Băințan Valentin: Echipele de handbal și de fotbal ale institutului cuprînd în proporție de aproximativ 90% studenți ai anului II medicină generală. O lipsă în activitatea noastră — faptul că nu reușim să atragem mai multe fete în activitatea sportiv-competițională.

— Intrebare: Ce situație profesională au acești studenți care fac cinste sportului din institut?

Băințan Valentin: Din păcate, există destui studenți buni sportivi dar slab pregătiți profesional: Grangure Emil, Giorfy Augustin, Reiner Ioan. Pînă acum nu am luat nici o măsură pentru îmbunătățirea

situației lor profesionale, pe măsura rezultatelor calității pe care le au de bun sportivi.

— Intrebare: Ce relație există între gradul de coeziune al studenților unui an și numărul acestora?

Leon Berinde: Cu tot numărul mare al studenților anului camaraderia și prietenia sînt două valențe care se manifestă din plin între colegii noștri. În toate domeniile dar, din din păcate, mai puțin în cel profesional în care ar fi poate nevoie cel mai mult.

— Intrebare: Într-adevăr, acesta este „puncțul cald” al acestui an. Ce măsuri luați în aceste puține săptămîni care au mai rămas din semestru pentru ca situația din sesiune să nu mai devină critică?

Vesa Nicolae: Organizăm întîlniri frecvente cu cadrele didactice, popularizăm eficacitatea utilizării la justa valoare a orelor de consultații și încercăm să creștem orizontul colegilor noștri, importanța, eficiența și rezultatele seminarizărilor la histologie și fiziologie, a căror promovare ne-ar putea asigura mai puține emoții în sesiune.

— Intrebare: Randamentul muncii depuse de student este dat și de felul în care știe să-și organizeze timpul de care dispune. Cum este urmărită și coordonată activitatea din cîmna studenților anului?

Moraru Gh.: Tocmai aici este, majoritatea studenților locuiesc în complex, încă de la începutul anului; distanța mare dintre I.M.T. și complex îi fac să fie lipsiți de orice supraveghere și control, așa cum nu se întîmpla pînă locuiam în cîmna I.M.T., de unde au fost mutați tocmai datorită situației lor ca studenți. Tot biroul este aici, în cîmna I, restul sînt timișoreni, nu avem nici un activist A.S.C. al anului în complex care să poată controla permanent situația acolo.

— Intrebare: Cu ce calități trebuie să fie investit un tînar conducător?

Moraru Gh.: Trebuie să fie un om bine pregătit profesional, cu autoritate în fața colegilor, un om corect în tot ceea ce face, să știe să lucreze cu oamenii, convins de utilitatea muncii pe care o desfășoară. Să știe să pună sentimentul prieteniei la baza relațiilor dintre oameni.

Leon Berinde: Acest tînar să fie stimat de colegi dar și energic, vioi și înzestrat cu o mare putere de a discerne relativul de absolut, esențialul de neesențial.

Băințan V.: Să știe să muncească, devenind în felul acesta un exemplu în tot ceea ce face pentru colegii săi.

Reporter I

Cu și despre Florin Piersic

— Am fost foarte impresionată de interpretarea pe care ai dat-o personajului Lennie din „Oameni și soareci” a lui John Steinbeck. Vrei să-mi povestești ceva despre rol, despre piesă?

— Se împlinesc 8 ani de când îl interpretez pe Lennie. Spectacolul s-a jucat în 1966 și la Viena, Budapesta, Belgrad și Virșeț, ca și în multe orașe mari de la noi.

— Știi că aceasta nu este singura manifestare artistică care ți-a conferit calitatea de sol al teatrului românesc peste hotare...

— Fîind încă student am fost delegat oficial la Festivalul internațional al filmului de la Cannes, ca interpret al rolului principal din „Ciulinii Bărăganului” după Panait Istrati, regizat de francezul Louis Daquin. La Teatrul Național din Paris, apoi la Bratislava, Praga, Zagreb, Belgrad l-am jucat pe Leonas din „Coana Chirița”. În RFG am prezentat „Colurna lui Traian” și tot acolo am jucat rolul regelui Wittikis, alături de mari actori ai lumii în filmul german „Bătălie pentru Roma”. Am jucat apoi pe Otto von Skorzeny în „Eliberarea Europei”, film realizat de regizorul sovietic Ozerov, în patru seri.

— Știi că recent ai prezentat la Paris filmul „Haiducii”. Cum a fost el printre francezi?

— Regizorul Claude Vernick a făcut din cele cinci filme cu haiducii, 26 le serii de cîte o jumătate de oră pentru televiziune. A fost succes mare. Parizienii au fost entuziasmați, iar presa ne-a rezervat pagini foarte elogioase.

— Știi că depui multă muncă și suflet în tot ce faci. În ce vom avea plăcerea să te vedem în viitorul apropiat?

— în zilele acestea va începe să rubeze al 25-lea film al meu, „Parașutiștii”. Iar din luna august va fi prezentat la televiziune un mare serial la care lucrez acum, „August în flăcări”.

— Lăsînd de-o parte domeniul artistic, te-ai ruga să-mi povestești despre Florinel cel mic.

— Florinel al meu are acum 4 ani și jumătate. Îl iau de mine la spectacole, pe care le urmărește cu sufletul la gură. E greu dar pasionant să-ți răspunzi apoi la întrebări: de ce a strigat tata la nenea acela?, de ce a fugit tata atunci?, de ce s-a lăsat tata bătut de oamenii aceia? și altele de acest gen. Aș dori să devină medic pentru că medicii sînt dotați cu o zestre sufletească de cea mai mare valoare. De fapt, părinții mei au vrut să mă vadă și pe mine medic, și chiar m-am pregătit pentru examenul de admitere, însă printr-un concurs de împrejurări am avut posibilitatea să-mi fructific înclinațiile pentru artă.

— Ce vrei să transmiți prin intermediul revistei noastre colegilor mei?

— Spune tuturor studenților medicinaști din Timișoara că dorește să-i cunosc la ei acasă și să joce în cinstea lor. Le urez din toată inima succes mare în profesia lor, iar „Scalpelului”, să fie o revistă de o deosebită valoare.

LIANA FILIP anul II Stomatologie

DESPRE BĂRBAȚI, ȘI NU NUMAI...

— interviu realizat la cofetăria „Crinul”

O foarte discretă incursiune în „citadela femeilor” este o sigură trambulină spre psihicul feminin dominat atît de problemele secolului cît și de amănutele cotidiene, profesiune, etică, artă, viață. Interlocutoarele sînt trei intelectuale cu care întîmplător servesc cafeaua. Și, fiindcă aici o discuție este ferită de prezența și intervenția bărbaților, să discutăm despre ei, și nu numai.

— Găsiți utilă existența unei cofetării numai pentru femei, cum este „Crinul” din Timișoara?

H. B., studentă: — Existența unei asemenea cofetării a generat zîmbete și ironii din partea colegilor, bărbaților în general. Nu se pot obișnui cu gîndul că o femeie se poate simți bine și fără prezența bărbatului mai ales la o cafea. Dacă are o utilitate, aceea constă, cred, în crearea unei atmosfere „ca acasă”, de club feminin, chiar.

M. S., studentă: — Cred că utilitatea „Crinului” este o iluzie. După mine, e mai plăcut să consumi ceva în prezența bărbaților. Se creează o atmosferă tonică de siguranță.

— Ce sentimente trăiți în aceste momente de „solitudine”, refugiu, izolare, regăsire?

K. L., profesoară: — Eleganță, liniște, sobrietate sau, dimpotrivă, politețe, uneori atitudine „fzitsch” mai ales din partea adolescentelor.

Intr-o astfel de atmosferă poți medita în fața unei cafele, hai să zicem, la regăsirea în urma unui eșec sau poți face planuri mari, dacă totul merge bine — indiferent în ce domeniu.

M.S.: — Nu sînt o fire mediativă; de obicei la „Crinul” iau o atitudine critică și studiez discret patențele. Este interesant să auzim frînturi de discuții despre serviciu, școală, viață. Uneori cite un bărbat rătăcitor intră în local din neatenție. Este avertizat politicos și noi, femeile, îl primim cu un gen de superioritate a privilegiaților.

— Ce aromă specifică are cafeaua servită la „Crinul”, admițînd faptul că o cafea servită alături de un bărbat, în oraș, ar avea ceva deosebit?

H.B.: — Bărbații au o părere prea bună despre ei dacă-și închipuie că imprumută cafelei aroma. Ei bine, nu! Cafeaua la „Crinul” este bine preparată, și absența bărbaților nu-i diminuează nici-decum aroma.

K.L.: — Poate servește cafeaua aici și pentru că nu vreau să fiu în alt local

singură. Cafeaua e la fel și în alte localuri, aici poate mai scumpă doar.

— Ce calități îi atribuieți bărbatului ideal?

H.B.: — Este o problemă foarte discutată în culisele feminine. Nu știu dacă are sens să vorbim despre un bărbat ideal-idee sumă a unor calități. Este interesant un bărbat care înțelege o femeie, și nu orice femeie, ci pe tine.

K.L.: — De obicei imaginezi în bărbatul ideal o sumă dialectică de calități convenabile. Aș da calificativul de ideal unui bărbat cu o doză suficientă de sănătate-frumusețe, cu o minte trează și inventivă, cu o socialitate generatoare de înțelepciune, niciodată comod în gîndire și în rest.

— Cînd credeți că bărbații se vor considera egali valoric cu femeile?

H.B.: — Cînd bărbații vor accepta că o femeie este un om și că a fi om nu înseamnă a avea numai torace și biceps dezvoltati. Timpul și practica îi vor determina să accepte realitatea că valorile se împart egal în cadrul celor două sexe. În anumite domenii, bărbații descoperă superioritatea femeii dar nu le convine să o accepte.

K.L.: — Consider că inegalitățile necesitare de sex ce există sînt legate de valorile biologic-sociale diferite. Bineînțeles că întotdeauna balanța va înclina în toate domeniile de partea unora sau altora. Este bine așa. O nivelare ar însemna dezechilibru în ordinea firească a fenomenelor. De fapt, bărbatul și femeia completează reciproc o valoare comună umană.

— Cum ați defini sensibilitatea? Dar frumosul?

M.S.: — Nu pot da o definiție generală a sensibilității sau a frumosului pentru că ceea ce este pentru mine frumos nu este la fel pentru altcineva. Sensibilitatea, uneori, este capacitatea de a recepționa frumosul din jur.

K.L.: — Sensibilitatea cred că este calitatea ce mijlocește o reflecție fină, profundă a realității, iar frumosul, o categorie estetică ce caracterizează fenomenele și obiectele în care excelează firescul, ordinea, armonia. Frumosul oferă liniște, echilibru, și este stimulator de progres, creație.

Și, fiindcă s-a terminat și cafeaua, să încheiem aici o parte din agreabila discuție despre oameni și viață. Intre femei sînt întotdeauna interlocutori sinceri și interesați.

Ana Bercea II MG

ATEICA

Cum se explică existența superstițiilor

... 5, 4, 3, 2, 1, 0 Start! Un nou emisar al științei — nava cosmică își croiește cu siguranță matematică drum într-un spațiu tridimensional, la fel de necunoscut ca și lumec în care vrea să ajungă.

Nu credem, în accepțiune proprie, numai ceea ce este raportat la dimensiuni macroscopice, palpabile. Coordonatele științelor moderne ne antrenează în detalierea tendențional-precisă, a ceea ce azi vedem și percepem prin simțuri, convertit în obiecte, ființe, structuri materiale.

Mitul lui Sisif devine interceptabil într-o formă metaforică și semnificativă: astăzi omul deplasează stîncă — izvor de taine, nemaiconstituind un impediment în evoluția sa Găsește mijloace ingenioase de a privi înainte. Nu ocolește stîncă — adevărurile ascunse, ci le pătrunde, cu priviri de lasser, urecă pînă în virful ei și găsește că dorința de a cunoaște, învinge opreliștile. Își permite să reflecteze că frumusețea este acolo, sus, acolo unde poți privi forma unor dire imprezibile, sub protecția favorită a rațiunii.

Și totuși, competiția dintre paradoxal și firesc, în viața de toate zilele, tinde să substituie în multe cazuri realitatea, evită adevărurile și adoptă compromisuri cu acestea din urmă. Dovada certă este oferită de apariția și existența unor ideai care nu sînt fondate pe baze logico-obiective și pe care le numim superstiții. Persistența lor în rîndul formelor de manifestare umană este cu atît mai contradictorie cu cît omului îi este proprie tendința de cunoaștere cît mai exactă a unor fapte cu care intră în contact nemișcînt (anacronism care incită o studiere amănunțită a cauzelor generatoare).

Cum nu am putea găsi o definiție exactă a noțiunii de superstiție în măsura în care aceasta ne-ar oferi gradul de variabilitate a naturii sale, atribuim noțiunii un caracter fictiv de interpretabilitate a dialecticii fenomenelor. Această ignoranță, și de aici o falsă viziune a realității, fixează o serie de aspecte ale lumii noastre interioare și exterioare pe suporturi șubrede. Cauza acesteia este dependentă de factori pozitivi-educativi care pledează pentru menținerea unor concepții-credințe (în esență cu caracter de ficțiune) neverificabile în realitate sau pentru acceptarea, fără a trece prin prisma rațiunii, a unor concepții transferate de-a lungul timpului, care însă denotă o insuficientă cunoaștere a lumii în care trăim.

Concepînd noțiunea de superstiție ca și obiect de reflecție filozofice, observăm că în geneza ei nu urmărește mecanismul intern al conceptului de idee. Grosso modo, paralelismul pe care-l facem în acest sens, evidențiază pregnanță cu apariția superstiției nu se raportează la rațional și rațiune, ci urmează o cale proprie, care prin angrenarea a o serie de factori posibil realii într-o conjunctură bizară este în cele din urmă neconformă cu realitatea.

Din alt punct de vedere, prin intervenția directă a omului, ideile sale — ca rezultat al interacțiunii dependente dintre psihic și materialitatea lumii inconjurătoare — se convertesc în permanente materiale ce pot îmbrăca aspecte diferite (obiecte, lucruri de o mare diversitate). Diametral opus, superstițiile ocolesc în apariția lor filiera frîmintărilor noastre interioare și nu perspectiva obiectivizării lor în activitatea umană. Rămîn, în cadrul materialității consensuale, ca niște artefacte, — care nu numai că se păstrează, dar se opun (într-adevăr fără succes) gîndirii dialectice despre universalitatea materiei. Compromiștor este faptul că se mențin în credința unora și după infirmarea conținutului lor.

Pornind de la aceste premize, ajungem la exemplificarea explicativă a superstițiilor. Inițial, punctul de plecare l-a constituit neputința omului (grație gradului său de dezvoltare și cunoaștere) în a înțelege o serie de fenomene (ale naturii, sociale etc) ca atare, în speranța unei protecții, le atribuie meniri și puteri spraomenești. Mai apoi — la o anumită treaptă de diferențiere socială — superstițiile au luat aspectul unor dogme (religie, ritualuri, preziceri etc) susținute de instituții puternice, care au înrîuri evident conștiința omului în modul de a privi lucrurile. Singura menire a lor era de a menține supremația politică, și indirect, socială, imperativa claselor dominante, și de a reduce posibilitățile cognitive ale maselor în vederea evitării (și în scopul evitării) unei revoluții a conștiinței care ar fi determinat o uluitoare schimbare de situații.

Dar epocile, în perpetua lor metamorfoză, scindează din ansamblul dogmelor părți care devin neconforme cu realitatea, și aceasta tocmai în momentul culminant al căutărilor — descoperirea adevărului.

Științele, „Mycena cea bogată de aur” pun pe om în adevărata lumină a gestului major al existenței: cunoașterea. Grăbindu-se încet, dar sigur, ele asigură motivele concrete de renunțare la superstiții. În ansamblul lor, noutățile furnizate de științe și confidențiate marelui public, întîlnesc o oarecare refinerie de la aprecieri din partea oamenilor. Cauzistica acestei situații este redusă în zilele noastre și privește în exclusivitate numai acele situații cînd noutățile intră în contradicție, cu concepțiile dogmatice (de superstiții). Este evident faptul că a teul, convins de realitatea existenței, nu acceptă principiile superstițiilor (eventual se poate preciza „crede și nu cerceta”). În alte situații, aceste manifestări se acceptă dar numai din spiritul neîncercării unor tradiții strămoșești, fără a face din ele obiectul unor actualități unanim valabile. Adevărul este că nu putem forța nota de convingere a omului, numai în măsura în care perioada de meditație, cristalizare și apoi acceptare deplină a noului, refulează de la sine incertitudinile îngropate sub genericul de superstiții. Convingerile conștiinței găsesc în momentul de față vizualizare în realitate și oricît de nereceptivi am fi, nu putem să nu simțim tăria adevărului care subminează superstițiile. Cu atît mai mult nu vom da importanță acelor superstiții care își fac apariția în mod hazardat, involuntar, în una din manifestările umane fiziologice: visul. În primul rînd, pentru că nu sînt supuse revelației concomitente a rațiunii. Deci nu le putem asocia unor fenomene la fel de întîmplătoare din jurul nostru.

Încalzătorii în viitorul lipsit de prejudecăți, relația gîndirii creatoare (viață, societate, etc) încep și se continuă tot sub influența factorilor reali. Invățăm astfel să străbatem cu faptele și gîndul universal, să ne înțelegem și să înțelegem întreaga procesune a existenței.

Încalzătorii în viitorul lipsit de prejudecăți, relația gîndirii creatoare de fapte nedualiste este încercată în cuvintele „Per aspera, ad astra”.

Traian Băcilă

ACUPUNCTURA, MEDICINĂ ACTUALĂ (II)

Am amintit că studiul experimental, clinic și statistic al acupuncturii a început în urma cercetărilor medicului englez Henry Head (1861-1940). Independent de acupunctură el a studiat durerea simțită în piele în unele afecțiuni organice.

Se cunosc reflexele viscerosomatice, cum ar fi de exemplu durerea ce iradiază în umărul drept în colecistite, iradierea caracteristică în colici renale sau în angina pectorală. Head a sistematizat aceste reflexe, împărțind suprafața pielii în zonele denumite zone Head. Fiecare dintre aceste zone își are inervația senzitivomotorie din segmentele corespunzătoare ale măduvei spinării. Știm însă că nervii somatici au conexiuni cu nervii senzitivi viscerali, astfel durerea viscerală poate fi transmisă sub formă de influx nervos dureros în zonele tegumentare respective sau în mușchi cauzând durere sau spasme dureroase ale acestora.

Căile reflexe însă sînt permeabile și în sens invers, după cum s-a descoperit mai târziu, astfel încît am descris și reflexele somato-viscerale, excitarea pielii sau a mușchilor somatici putînd da răspuns din partea viscerelor prin propagarea transmoleculară a influxului nervos de la periferie la organe. Ca exemplu putem aminti practicarea fizioterapiei empirice în popor: încălzirea sau răciră anumitor suprafețe corporale cu scopul de a influența pozitiv funcția organelor, sau cu scopul ameliorării durerii.

Cum și în acupunctură este vorba de excitații periferice, mulți au încercat să explice rezultatele obținute prin existența reflexelor somato-viscerale și viscerosomatice. Dar și în cazul acesta lucrurile sînt mult mai complicate.

Profesorul BOSSY din MONTPELLIER, continuînd cercetările lui Head, a reușit să evidențieze că zonele Head nu sînt precis delimitate unele de altele, ci în unele zone se suprapun (sub formă de sindrila). Această descoperire a explicat multe fenomene necunoscute înainte.

Încă un exemplu: înțepătura efectuată în partea internă a rotulei modifică funcția ficatului. Și aici este vorba de o suprapunere a zonelor Head.

Cercetătorul italian CANTANI a continuat experiențele și a reușit să eviden-

țieze un alt fenomen foarte asemănător, datorit tot suprapunerilor zonale: înțepînd pielea articulației radio-carpiene (mîinii), durerea se simte în trei locuri diferite ale corpului, în articulație, pe față și organele abdominale inervate de un ganglion simpatic.

Că există legături strînse între punctele stabilite de acupunctură și zonele Head este cert, totuși nu clarifică suficient cum funcționează ora biologică a organismului și cum o influențăm prin acupunctură. Încercări au fost, cum arată și rezultatul obținut de histologul KIM-BON-HAN, care a evidențiat corpusculi microscopici, în punctele de pe meridiane. Aceștia au fost denumiți „corpusculi KIM-BON-HAN” dar descoperirea este îndoielnică prin faptul că în afară de cercetătorul corean amintit nu a mai reușit să-i evidențieze nici un alt histolog.

Cercetările s-au continuat și pe plan biofizic.

Măsurăturile rezistenței în tegumente au îngăduit deducerea existenței renale a meridianelor, care nu au traiect aproape paralel în piele.

În 1963 fizicianul francez NIBOYET a evidențiat o rezistență electrică crescută a pielii în meridianele descrise în acupunctură. Această descoperire a fost controlată și întărită de mulți alți cercetători. S-au folosit de un potențiometrul numit pantoscop. NIBOYET a arătat că între ac și umori diferența de potențial diferă în funcție de materialul (metalul) folosit la confecționarea acului. Cu aceasta se explică de ce rezultatele obținute diferă și ele după cum s-a folosit ac de oțel, aur sau platină.

Totodată se clarifică și faptul că, practicînd acupunctura, ne adresăm fenomenelor bioelectrice ale organismului viu, iar energia din meridiane este de natură electrică ce se formează în condiții biologice și se scurge în meridiane ca apă în fluviu, deci este vorba de un curent bioelectric.

Profesorul american BECKER, nu de mult, a efectuat cercetări fizice și biologice.

Întrucît sistemul meridianelor se găsește și la animale, la experiență a fost salmandra. Cu ajutorul unor metode electrofizice profesorul Becker a desco-

perit că în meridianele de pe spatele și abdomenul animalelor diferența de potențial între puncte are o configurație asemănătoare cu cea a bateriilor de concentrație. (Bateriile de concentrație sînt baterii galvanice, în care diferența de potențial se stabilește între două soluții de concentrații diferite).

Într-o altă experiență, profesorul Becker a folosit un burete din material sintetic înmuiaș în soluție concentrată de NaCl în care a introdus un fir de cupru pe care a sudat câteva noduri în puncte bine stabilite. A găsit că firul de cupru corespunzător meridianelor țînînd punctele sudate pe el arată fenomene similare cu cele găsite la experimentul cu salmandra. Punctele de pe meridiane corespund unui șir de baterii de concentrație. Fiindcă între punctele vecine există diferență de potențial, pe suprafața corpului circula curent electric, chiar pe traiectul meridianelor.

Becker a evidențiat existența acestui curent electric pe suprafața corpului și prin efectul HALL.

E. H. HALL (1855-1938) a observat că dacă se introduce curent electric într-un conductor plat și lat, pe care-l plasează perpendicular pe direcția curentului într-un câmp magnetic, galvanometrul arată diferența de potențial Becker a plasat piciorul salmandrei între cei doi poli ai unui magnet și galvanometrul a arătat curentul electric prezent pe suprafața piciorului salmandrei.

Cu toate că experiențele de mai sus arată că acupunctura se bazează pe electricitate, încă nu cunoaștem amănunțit aceste fenomene. Dar interesul pentru acupunctură a crescut în ultimul timp și ne putem aștepta la descoperiri care să clarifice și mai mult biofizica și fiziologia acupuncturii, metodă care este învelită puțin de mister. Medicina modernă, în contrast cu poziția negativă anterioară este azi de părere că în posesia cunoștințelor despre meridiane și zonele HEAD metoda poate fi acceptată ca practică pentru vindecare. Adeptii se străduiesc nu numai să amelioreze durerea, dar și să contribuie la vindecarea definitivă a unor boli. Majoritatea acestor afecțiuni este parțial sau total vindecabilă și prin mijloacele noastre terapeutice obișnuite. Deci aparent nu este nevoie de acupunctură. Dar metoda are „efecte secundare” pozitive, care o pot face mai eficace, față de celelalte mijloace sau metode tera-

peutice tradiționale în medicina noastră. Importanța cercetărilor este evidentă mai ales dacă ne gîndim că poate să se lăvedească eficace și față de unele afecțiuni, unde chiar medicina noastră „modernă” este neputincioasă.

Toți acupunctorii accentuează însă că acupunctura nu este făcătoare de minuni, nimeni să nu se aștepte că va vindeca miraculos orice boală.

Multe boli pot fi influențate prin acupunctură. Nu dorim să le înșirăm aici, dar este interesant de menționat și ne miră faptul că unele boli care au la bază tulburări imunologice, se găsesc între afecțiunile mai mult sau mai puțin vindecabile prin acupunctură. Astfel, bolile alergice, ca eczemele, febra de fîn, astmul bronșic, în care medicamentele noastre nu dovedesc prea multă eficacitate, se vindecă. Nu mai puțin importantă are și reacția organismului față de organele transplantate. Dacă ar repercuta numai un pas înainte în lupta medicului pentru păstrarea viabilității transplantului, acupunctura ar avea o importanță capitală în medicina modernă. Rezultatele de pînă acum par să ne încurajeze.

Școlile europene de acupunctură publică periodic statistici — într-una sînt redată 14 boli la 250 de bolnavi, la care numai 1/5 (19%) nu a arătat nici un rezultat. Din 35 de glaucoame profesorul sovietic V. G. Vogralik a observat vindecarea sau ameliorarea importantă în 24 de cazuri. În două boli acupunctura dă rezultate excelente: vindecarea apendicitelor 10% și a ulcerelor 83% (statistici orientale).

Pentru cei care rămîn rezervați totuși față de practicile medicale bazate pe experiența populară cum este și acupunctura, ar fi destul poate să amintim descoperirile făcute în legătură cu ceapa. Aceasta este folosită de foarte mult timp în popor care crede în proprietățile sale binefăcătoare.

Procedeele de analiză ale zilelor noastre au dovedit că în ceapă se găsește — printre altele, și antibiotice — care, într-adevăr, au efect medicamentos, dar nu în toate bolile în care se folosește.

Ar fi spre binele medicinei universale dacă am îndepărta ceața misterului din jurul acupuncturii și am folosi-o acolo și atît, unde și cît este folositoare.

VÖRÖS GABRIELA
anul V. med. gen.

Vipere și... vînători de vipere

Cine dintre noi nu a vizitat măcar odată frumoasa stațiune balneo-climaterică din pitoreasca vale a zgomotoasei Cerne? Dar mai ales cine, urcînd cu pași domoli, abruptele povînișuri ale munților, ce o tin parcă în brațe, sau chiar abătîndu-și numai privirile de pe drumul impletit pe alocuri cu bătrîna Cernă, nu a zărit măcar una dintre numeroasele table de metal infipte pe tulpinile copacilor și purtînd pe ele mișcătoarele avertisment „Atenție, vipere” sau „Pericol de vipere”. Și pentru acei ce pentru prima oară înțîneste o astfel de inscripție, cu ciurea parcă a fiecărei litere simț cum o ușoară stringere îi incolăcește inima...

Niciodată însă curiozitatea nu m-a dus mai departe. Ba chiar nici atunci cînd mi s-a spus că la Herculană există nu numai vipere ci și vînători de vipere, curiozitatea mea nu a făcut excese. E drept, mi-ar fi plăcut să cunosc și să stau de vorbă cu un astfel de „vînător” dar dorința mea nu era atît de mare încît să reușesc să mă împingă spre făgașul concretizării ei. Cînd însă, în țarna acestui an, vizitasem din nou bătrîna vatră tîmăduitoare a reumatismului, doream atît de mult să cunosc un astfel de om încît, fără să-mi dau seamă, pașii m-au îndreptat spre locuința lui... Am aflat repede că îl cheamă Nicolae Bodescu, că are 33 ani, că e șofer și că locuiește în Herculană de mai mulți ani. Am bătut la ușă și cum, de obicei, sînt norocos în situații similare, ușă s-a deschis...

Gazda mea, de statură potrivită cu ochii de un albastru curat, mișcări și gesturi trădînd niște reflexe exagerate și un surplus de energie ce aștepta parcă să fie pusă în mișcare, s-a dovedit, încă din primul mo-

ment, deosebit de binevoitor și ospitalier. Am intrat fără prea multe ocolișuri în discuția care mă interesa.

— Știm că dumneavoastră aveți o pasiune puțin obișnuită, aceea de a vîna vipere. Dacă vreți să ne spuneți cum ați ajuns să aveți o astfel de pasiune?

— Da, îmi place să le vînez. Fiecare om face ce știe și ce poate... Mie, așa cum ați zis și dv. îmi place să prind șerpi...

— Ați spus șerpi. Prindeți și alți șerpi în afară de vipere cu corn?

— Da, mai bine zis, am prins. De fapt, eu vin dintr-o regiune unde nici nu se găsește vipera cu corn decît foarte rar. Sînt născut în munții Almaului, pe valea Nerei, și tin minte că încă de mic îmi plăcea să găsesc și să omor vîpărele, niște „surori” de-ale viperelor de aici, mai leneșe, e drept, și nu atît de otrăvitoare...

— Viperetele le prindeți direct cu mina?

(Interlocutorul meu mă privea zîmbind. Cînd i-am pus însă această întrebare a început să cîdă deabinelea.)

— Nu... cum să le prind cu mina liberă? Dacă aș proceda așa aproape că de fiecare dată aș fi mușcat iar pe mine pînă acum încă nu m-a mușcat nici una... Am un „instrument”, cum ziceți dv., doctorii. Am de fapt un băț crăpat la un capăt. Noi îi spunem propap, și cu el prind vipera de după cap, cum să spun, de ceafă...

Apoi, fără s-o inervez prea mult, o pun într-un borcan.

— Și de ce să n-o inervezi?... — Fiindcă atunci ar arunca prea mult venin. Și eu le prind, la urma urmei, pentru venin...

— Da, înțeleg. După cite mai știu, le trimiteți la București...

— Da, le trimit viu acolo, la Institutul I. Cantacuzino. Din veninul lor mi s-a spus că se fac medicamente. De fapt, ce să vă mai spun eu, știți dumneavoastră, dacă vă faceți doctor, așa cum spuneți...

— Ați putea să ne povestiți vreo ciudățenie a „vînătorului” dv., adică a viperelor?

— Poate un lucru care pe mine m-a impresionat foarte mult. Cînd o viperă, sau, în general, un șarpe este omorît și lăsat acolo, în pădure, perechea lui, fiindcă nu știu dacă dumneavoastră știți că și șerpii au pereche?... îl caută și cînd îl găsește stă în preajma lui mai multe zile și îl supraveghează... Știți... pe mine lucrul acesta m-a impresionat tare mult...

— Ați vînat multe vipere pînă acum?

— Destule. Nici nu mai știu numărul lor...

— Cred că știți legenda lui Iancu Iorgovan, cu balaurul de prin aceste locuri. Nu ați înțînît prin acești munți vreun exemplar cu mult mai mare decît aceste micuțe vipere?

— Da, aveți dreptate, viperele nu sînt prea mari, în schimb sînt foarte periculoase dacă te-au mușcat... Am înțînît și

alți șerpi, dar niciodată balauri din povești... S-ar putea să fie și așa ceva, că prea sînt mari stîncile astea și lor le place să trăiască printre stînci... Eu nu cred însă... O singură dată am prins un șarpe din cei negri de aproape 1,70 m. Alțceva nimic...

— Văd că aveți și un băiețaș... de vreo 6-7 ani... Lui îi este frică de șerpi?

— Știți că am vrut să-l fac încă de mic să-i fie frică. Nu

voiam să creadă că e vreo jucărie și... De fapt, el niciodată nu știe unde „depozitez” eu viperele. De altfel, le închid așa de bine încît pot merge pe mașină liniștiți.

— Vă mulțumim pentru amabilitatea dumneavoastră și sper că la vară, trecînd pe aici, vă voi putea însoți într-una din ciudățele dumneavoastră „vînătorii”.

— Vă aștept cu plăcere...

Pavel Pura

Puțin despre artă

Dacă viața ne e dată inevitabil și fără drept de apel tuturor nouă, arta în schimb e izvorîtă din noi, oamenii, și pentru noi. Dar arta-și are privilegiul ei: reprezentanți care o creează sau, pur și simplu, care doar o înțeleg.

Și fiindcă arta are sete de OM, cu viața și timpul lui, fiindcă-i acaparează ea o amantă irațională, pînă la epuizare, tot ea aduce omului liniștea și satisfacția sacră, inegalabilă, proprie ei. Pentru om — clipă efemeră în existența naturii — arta face tangibilă eternitatea (căci arta e eternă), aduce satisfacția cucerii perfecțiunii, creează senzația înscrierii în lumea înfinitului.

Și cît de mindri trebuie să fim gîndind că arta este însăși creația esenței noastre umane.

Probabil că Leonardo a creat Madona fără să intuiască la moment valoarea zîmbetului ei și Mozart a conceput Simfonia 40-a fără să știe că dansul notelor lui va primi tichet spre nemurire. Artă adevărată își cucerește singură și sigur locul în posteritate.

Rembrandt a trebuit să suporte, într-o vreme, umilință și jienire și mizerie, a trebuit să-și vadă creațiile ignorate de mulți contemporani, să-și vîndă tablourile vătoroase la preț de nimic pentru a supraviețui. Dar Michelangelo, Eminescu, dar Picasso, Beethoven și atîția alții, pe drept cuvînt pot fi numiți martiri ai artei.

Și toate astea pentru că arta cere jefire. Pentru că nechemă în domeniul artei au fost în toate vremurile, unii chiar puternici și răzbuunători. Răzbuunători pentru că arta îi sfida prin adevăr și frumos, și etern mai ales.

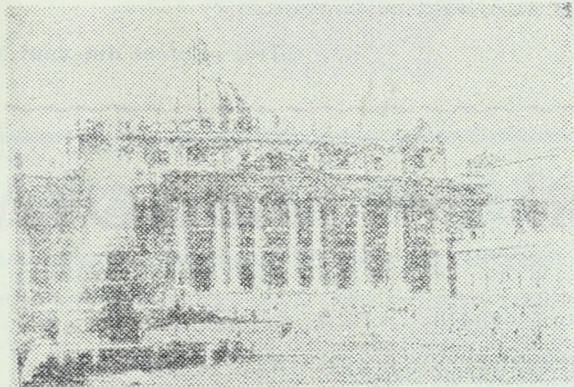
Atunci să zicem: fie ca nouă oamenilor să nu ne sece niciodată izvorul artei dar nici al înțelepciunii, prin care vom reuși să o merităm și să o păstrăm.

A. B. H. MG.

CROCHIU AL UNEI AMINTIRI — III. ROMA ANTICĂ

„Există o țară poreclită de greci
Hesperia, țară străveche, puternică
prin arme și prin rodnicia pământului.
Odiñoară o locuiau enotrii; se spune
că urmașii au poreclit-o Italia...“
(Vergiliu, ENEIDA)

... iar capitala ei este Roma. Leagăn al civilizației
occidentale. Cetatea Eternă apare învăluită într-o
lumină caldă, transparentă, cernută peste bulevardele
inmobilate de pini și chiparoși, peste fântinile scin-
tietoare, peste străduțele ei înguste și pitorești, peste

Biserica San Pietro.

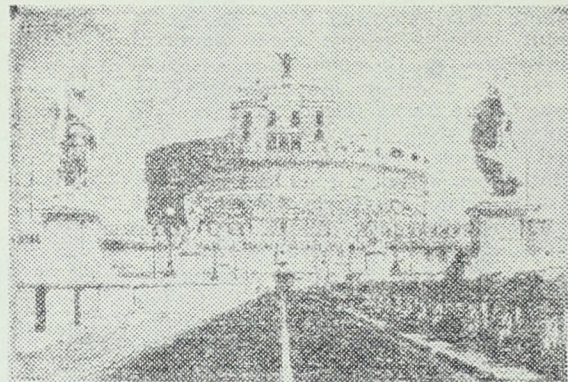
Palatin, Capitoliu, Caclius, Esquilin, Viminal, Quirin-
al și Aventin.

Roma de astăzi, colorată de furnicarul în nesfâr-
șită mișcare al italienilor, ca și al nenumăraților vizi-
tatori, este pusă în umbră de Roma trecuturilor, este
covârșită de Roma care își poartă epocile, etajate
succesiv, pe umeri ei bătrâni. Epoci care în ultimă
instanță se contopesc cu legenda care îi înrudește pe
locuitorii ei — prin cei doi gemeni crescuți de lu-
păicică și care i-au pus piatra de temelie — cu Marte.

Pașii te poartă, cuminiți, prin locuri care-ți evocă
primii șapte regi, Republica romană, cîrmuită de
senat și consuli, și Imperiul care s-a întins, subju-
gînd tot bazinul Mediteranei, destrămat de invaziile
barbarilor.

Construit de împăratul Flavius Vespasianus, Co-
losseul — cea mai importantă construcție de atunci
— vorbește prin măreția lui, prin arcurile și coloanele
dorice, ionice și corintice, nu numai de înecua
putere și bogăție a Romei vechii, ci și de masacrarea
gladiatorilor, de vinovații dați pradă fiarelor înfo-
metate, spectacole — uneori îngrozitoare — care
faceau delectarea celor 50.000 de cetățeni de pe
treptele amfiteatrului.

Așezat între Palatin și Capitoliu, Forumul lui Tra-
ian (ultimul, dar cel mai fastuos forum imperial),
a fost înălțat după planurile lui Apollodor din Da-

Castelul San' Angelo.

masc (!) care prin grandioarea concepției și prin
varietatea de mijloace folosite, a realizat un ansam-
blu monumental care impresionează și astăzi. Printre
dalele de piatră și arcadele albe-cenușii, pe care
soarele, vînturile și ploile milenilor le-au remodelat,
dînd naștere unor sculpturi noi și estopîndu-le pe
cele originale, se înalță de 42 de metri, o coloană
dorică de marmoră albă de Carrara: columna lui
Traian, ce măsoară gloria victoriei Împăratului cu u-
nitărea vitejiei a Barbarului din stînga Dunării. Și
fiecare din cele 2.500 de personaje ale basoreliefului,
povestește fără puțință de tăgadă, că au existat
cîndva un popor mic, viteaz și inimos și un altul,
dîrz, curajos și mare, a căror urmași sîntem noi,
românii.

LIANA FILIP anul II St.

ADAMO — amabil dar nu prefăcut

Mîngietor, calm, liniștit, folosind cu-
vintele cu prudență, pentru a nu trăda
ideea exprimată, politicos, modest, simplu,
„bine crescut”: astfel părea Salvatore
Adamo, 29 ani, candidat pentru trei săp-
tămîni la a cincea apariție pe scena sălii
Olympia, după o absență de doi ani.

„Ultima dată a fost mult prea sumbru
tipsea zimbetul. De data această voi in-
terpreta cîntece mai vesele, care însă —
comparativ cu repertoriul meu prece-
lent — vor pune mai multe întrebări. Desigur,
nu cred că se poate răsturna lumea și
reface totul cu un singur cîntec. Pur și
simplu se poate atrage atenția asupra
unor probleme. Se poate sensibiliza. Aș
dori să se știe că țin pasul, că nu visez,
cu capul în nori. Incerc să văd lucrurile
frumoase și mă fac că le uit pe cele
triste. Dar nu-l uit pe micul negru din
Camerun, înroșit de lovituri sălbătice,
pentru vina de a fi vrut să fie mai
aproape de mine, în timpul unui turneu.
Nici soldații pe care guvernul american
îi trimite să se bronzeze la Honolulu, cu

logodnicele, înainte de a-i trimite în
Vietnam.

Se spune că sînt amabil, dar dacă
amabil înseamnă, așa cum se întîmplă
adesea, și prefăcut, atunci nu sînt de
acord!

Deși intențiile sînt dintre cele mai ge-
neroase, transpunerea lor e uneori stîngă:
„Patwon” dă glas revoltei negrilor
față de colonialiștii albi. Sentiment nobil,
este adevărat! Dar de ce trebuie să pa-
rodiate cîntecele negrilor? Sau: în „Eddy
Cochran, Buddy Holly and Bransens”,
autorul compară rock-ul cu Bransens,
cînd nu are nici un sens să compari două
lucruri atît de diferite.

Fără îndoială, e greu să transpuie lucrurile
triste ale vieții în cîntec, mult mai
greu decît decît să transpuie pe care și-a
propus-o Adamo: să le îmbraci într-o
mantie de vis.

Domnișoara din Avignon

Pe cele mai înalte culmi ale succesului,
Mireille rămîne simbolul vechiului cîntec
francez, în vocea ei vibrînd neștearsă
amintirea tîneturilor copilăriei, cu oame-
nii și obiceiurile lor. Pentru ea nu există
o deosebire fundamentală între a se scula
devreme ca să meargă la fabrică sau la
repetiții. Cu un singur cuvînt, știe — din
instinct — să se facă prietena celui mai
umil lucrător sau al celui mai prestigios
conducător.

Întrebată care este adevăratul său eu,
Mireille nu dă multe amănunte. Știm că

a făcut nenumărate turnee în lumea în-
treagă, însoțită de mătușa ei. Că una din
cele mai frumoase amintiri este cîna cu
președintele Braziliei (generalul Medici)
și cu „regele Pêlô”. Că înafara muncii ei,
îi place să stea acasă, să meargă la cine-
matograf și să tricoteze. În plus, Mireille
adaugă: „Nu-mi place să fac confesiuni.
Sînt foarte discretă”.

Plecată de la nimic, Mireille Mathieu
a ajuns la ceva: a reușit să insenineze
cu vocea ei caldă o crimă din viața
oamenilor. Chiar dacă destinul său de
cîntăreață (împreună cu procentajele pe
care le implică) nu-i aparține total.

PHILIPPE AVANT

Cronica microbistului medicinist

„Luna sportului de masă studentească”

Sîntem în plină desfășurare a competi-
țiilor din cadrul „Lunii sportului de masă
studentească” (15 aprilie — 15 mai). Din
inițiativa comisiei de sport și în colabo-
rare cu catedra de educație fizică și sport,
în institutul nostru s-au organizat o serie
de întreceri sportive cu caracter de masă
la care au participat un număr mare de
studenți din toți anii de studiu. Sistemul
competițional a fost adaptat la structura
anului universitar, la condițiile oferite de
baza materială existentă și la posibilită-
țile de participare a studenților medicin-
iști la activitatea sportivă. În organiza-
rea acestei activități de masă s-au evi-
dențiat numeroși responsabili sportivi
(Băintan I., Tite D., Mărgan N., Mi-
utescu E.), vicepreședinți de facultăți și
instituit (Mariaș A., Anastasiu D.), cadre
de specialitate (conf. Schütz E., asist.
univ. Blaj L., Suru N., Danciu Gh.).

La această oră sînt în plină desfășurare
întrecerile la următoarele discipline: teni-
s de masă, tenis de cîmp, șah și fotbal

Vă facem cunoscute rezultatele întrecerilor
încheiate pînă la această oră a apari-
ției revistei:

„Crosul Medicinici” Fete: 1. IUGA SO-
FICA an I MG. 2. Vaida Cornelia an
II MG. 3. Ciriperu Veta an II MG. 4. Aba-
giu Adriana an II MG. 5. Guler Daniela
an I Ped. Băieți: 1. BARNA CORNEL
an I St. 2. Păsărin C-tir an II St. 3. Mile
Petru an I Ped. 4. Gheju Corneliu an II
MG. 5. Artinescu Petru an II M.G.

„Cupa Medicina”:

— volei băieți: 1. ANUL I 2. Anul II
MG 3. Anul III MG
— baschet fete: 1. ANUL I. 2. Anul
II MG 3. Anul II Ped.

„Cupa 1 Mai”:

— baschet băieți: 1. ANUL III. 2.
Anul II. 3. Anul IV.

Umbre și lumini în sportul studentesc medicinist

Ne aflăm aproape de sfîrșitul activității
competiționale a anului 1972/73. Avem
două echipe divizionare (volei f. și bas-
chet f.), o echipă în campionatul județean

(handbal m.) și două echipe angrenate în
campionatul de calificare pentru divizia
B (volei m. și baschet m.).

Fetele de la volei s-au comportat on-
rabil avînd în vedere faptul că se află
în primul an de existență în divizia B.
Scăpate de grija luptei pentru evitarea
retrogradării (datoria candidatei sigure la
ultimul loc C S. Tirgoviște), fetele și-au
jucat partidele calme, relaxate, fără a
încerca „să muște din fructul oprit”, să
rivnească la șefia seriei lor. Să sperăm
că la anul, în viitorul campionat, după
ce acum au căpătat experiența competi-
țională, ambițiile lor să fie mai mari.

Cu baschetistele e o altă poveste. Pe
cîțiva ani încoace au devenit locatere per-
manente al penultimului loc în clasamen-
tul seriei lor și aceasta numai datorită
absenței de la antrenamente, felului de
a se comporta în anumite partide impor-
tante pentru ocuparea unui loc superior
în clasament etc. Și în acest an probabil
că soarta lor se va hotări în ultimul meci
al campionatului, în deplasare la Arad
cu echipa locală Constructorul. Noi le
urăm mult succes și am dori ca în viito-
rul campionat să le vedem printre frun-
tașele seriei lor. Spunem aceasta pentru
că știm că sînt în stare să lupte de la
egal la egal cu adversarele lor, printr-o
pregătire serioasă la antrenamente și dă-

ruire totală în timpul meciurilor. Încă o
dată, mult succes, fetelor!

Băieții de la volei sînt aproape ca și
calificați pentru a participa la zonele pen-
tru divizia B. Nu prea avem ce le re-
proșa, rezultatele se văd. Un sincer bravo,
băieți și să auzim lucruri frumoase de
la voi!

Nu la fel putem spune despre colegii
lor de la baschet. Angrenați și ei în luptă
pentru ocuparea unui loc care să le dea
dreptul de a participa la zonele de cali-
ficare pentru divizia B, și-au deziluzi-
onat total suporterii, ocupînd ultimul loc
al clasamentului. Sîntem nemulțumiți da-
torită faptului că pînă anul trecut erau
considerați ca prima echipă a studenților
țimșoreni. Absențele de la antrenamente,
neseriozitatea în pregătire și în timpul
meciurilor, vedetismul și lipsa de coezi-
une în mijlocul echipei, au dus la trans-
formarea lor în victime sigure a tuturor
echipelor de baschet țimșorene. Oare cu-
lorile clubului nostru pe care ei îl re-
prezintă, incumbă exclusiv privilegiul? Să
nu uităm de îndatoriri!

Handbaliștii au pășit cu dreptul în cam-
pionatul județean. Sperîm și noi că ziua
bună se cunoaște de dimineață le strîngem
pumnii, cu încredere.

UN MICROBIST

SCALPELU' 15

...TIC ...TIC ...TIC ...TIC ...

Marion Brando a refuzat premiul „Oscar” în semn de solidaritate cu indienii militanți de la Wounded Knee. • Parlamentul suedez a adoptat legea împotriva terorismului. • Un bombardier american cu reacție a lansat din geseală șase bombe a câte 250 kg fiecare în apropierea unui orașel situat la circa 40 km de Las Vegas, Nevada. Trei clădiri distruse. • Ion Voicu a reperat un strălucit succes susținând un concert la Ankara. • 200 de automobile din Resița au hotărât să-și construiască un garaj colectiv, cu sprijinul ACR. • Profesorul oncolog Octav Costăchel experimentează terapia anticanceră prin IOB-82, medicament solicitat și în Elveția, Italia, Franța. • Factorii calității acestui produs românesc printr-o serie de teste de toxicitate. • S-a deschis Cabinetul de studii individual de la IMT. • Centrul spațial de la Cape Kennedy a lansat o a doua navă în direcția planetei Jupiter, „Pioneer 11”. Va trece în apropierea țintei în decembrie 1974. • „Bing-Ben” turnul cu ceas din Londra se înclină progresiv spre curtea interioară a clădirii Camerei Comunelor. • Sondaje inopinate indică faptul că medicinistii nu citesc presa centrală. În virtutea numelui de „oameni multilaterali”, medicii? • Tineretea și alcea teilor. Pe cînd și tei, plantați de noi, pe măsura tinereții noastre? • La 7 aprilie s-a sărbătorit Ziua națională a sănătății. Ziua mondială a sănătății și aniversarea a 25 de ani de la crearea Organizației Mondiale a Sănătății. Ce de sănătate! • Candidații premiului „Nobelul umorului” din acest an: Art Buchwald, revista pariziană „Le Canard enchaîné” și scriitorul englez George Mikes. • Doi frați, Franklin și Woodrow Roosevelt au fost condamnați de un tribunal din Dallas la 5.000 ani închisoare pentru răpirea fetei unui milionar din localitate. • Cassius Clay își va lepăda candidatura pentru a deveni profesor de poezie la Universitatea din Oxford. • În apropiere de Susa a fost descoperită statuia gigantică a lui Darius I. Capul statuii n-a fost încă găsit. • A murit Pablo Picasso. • Intreprinderea „Electromotor” a realizat cel de al 75.000-lea motor electric din acest an. • Ilie Mitric aducea injurii cadrelor didactice pe motivul că fiul său primea note mici la școală. Ca urmare, Mitric-junior vine la cursuri înarmat cu un cuțit pentru a se apăra de... note rele. • La grădina zoologică din Tg Mureș un puț de leu, a cărui mamă a murit la naștere, este alăptat de o cățelușă. • Într-o canistră la Piatra Neamț s-a descoperit smîntînă amestecată

cu detergenți. Urma să fie distribuită la o cantină. • La clinica 2 chirurgicală din Tg Mureș s-a efectuat, în ziua de 5 aprilie 1973 prima operație de cord deschis timp de 45 de minute. Conducătorul echipei operatorii prof. dr. Ioc. Pop. Dr. Popa Ioan, șeful clinicii. • CUASC din IMT a apreciat în unanimitate activitatea de muncă patriotică a studenților mediciniști, desfășurată sub coordonarea studentului Florin Bădul sau Felicitări și noi succese și pe mai departe. • Terenul de sport va fi amenajat după primirea pietrișului, peste o lună (care). • Anar biletele de odihnă și tratament pentru studenții mediciniști. • În 19 IV, a avut loc spectacolul de muzică și poezie al IMT la Liceul de muzică. • În 5 V, încep lucrările celei de a XXVI-a sesiuni științifice studentești de comunicări din IMT. O așteptăm cu nerăbdare. • În toamna acestui an va avea loc primul festival mondial al mișcării de eliberare a femeii pe insula Man, situată între Anglia și Islanda. Această insulă este primul teritoriu european unde femeile au obținut dreptul de vot. • Menlo-Park - prima localitate din lume iluminată electric. • Timișoara - prima localitate europeană iluminată electric. • Departamentul educației al statului California a emis o dispoziție prin care se cere reconsiderarea obligatorie în manuale a capitolelor privind la originea speciilor, cu eliminarea oricărei mențiuni despre teoria darwinistă ca științifică. • La întrebarea de unde a apărut materia nu se poate răspunde. Știința este deocamdată nevoită să păstreze tăcere în legătură cu originea speciilor, zice dispoziția respectivă. • Să nu-i fi convins oare Spencer Tracy? • În SUA, serie „Atlantic”, toate experimentările cu preparate medicamentoase noi se fac, în ultimii ani, în închisorile americane. Pe motivul că „inimanzii” sînt mai scumpi decît „criminalii”. • Pe Lună „Lunahod 2” a străbătut pînă acum peste 32.000 metri. În continuare, va cerceta, fără să se mai deplaseze prea mult. • Pe Pămînt, Vasile Pirvu, șeful abatorului din Răcari, a dozit 100 kg carne de vită. • La cofetăria „Crinul” din Timișoara, cu toate legitimațiile de care dispunem fotoreporterului nostru i s-a interzis categoric efectuarea unor fotografii menite să ilustreze interviul din pag. 13. Avem nevoie de aprobare din partea TAPL-ului. E drept, la asta încă nu ne-am gândit.

La mulți înaintele, Scalpelu'!

Acum, cînd cinci ani s-au încheiat, mareînd eforturi și realizări, încercări și tot atîtea bucurii, a tot atîtor generații de studenți, sentimentul de continuitate se conturează mai pregnant: acești tineri și-au lăsat s-r's cuvîntul și gîndirea pentru cei ce le vor urma în ucenicie. Acesta este momentul cînd revistă nu mai înseamnă doar o apariție lunară - de tinere și șovăielnice, adesea, condeie - ci se îmbogățește cu valoarea de simbol a unei legături între generații. Prin glasul ei nevădit, dar plin de ecouri în intimitatea lecturilor de dragoste, a fost poate, timp de cinci ani, mesagerul cel mai fidel al prieteniei între doi necunoscuți. Cineva a construit un pod, un altul a întins o mină prietenească celui de-alături, poetul se mărturiseste, gîndirea își apropie depărtările, adîncurile redîndu-le lîmînii. Este poate ce, pînă acum, vreme de cinci ani, s-a întîmplat aci, între noi, prin această revistă. Dar cuiva, nemărturisit poate nici sieși, i se pare că știe să pretuiască meru mai mult ceea ce, convențional, numim vîrstă.

Pentru toate acestea cuprindem viitorul în hotare de voință și muncă dorind izbînzilor noastre izvoarele împlinirilor; pentru toate acestea dorim revistei care ne-a apropiat, tovarășului nostru de studenție, un caid LA MULȚI ÎNAINTE, SCALPELU'!

Trei prieteni din anul VI

ADNOTĂRI

Cercetătorii olandezi după 15 ani de muncă au ajuns la o descoperire interesantă: bolnavii astmatici sînt vindecabili prin presiune atmosferică micșorată, corespunzătoare la cea 2.000 m altitudine în camere speciale. Bolnavii au fost ținuți de 20-40 de ori cîte o oră în aceste camere cu presiune atmosferică micșorată și toți s-au ameliorat simțitor. Pacienții tineri s-au vindecat complet. După tratament, suprarenala bolnavilor a funcționat mai eficient (din revista UMSCHAU). Bolnavii astmatici au fost tratați și înainte în sanatoriile din munții înalți, sau plecînd în drum lung cu avionul. Presupunerea era în legătură cu aerul curat care vindecă. După cercetătorii olandezi - se pare că în primul rînd presiunea atmosferică mică are efecte pozitive.

Cercetătorii cehoslovaci au găsit o relație între hipovitaminoza C și formarea calculilor biliari. Au experimentat pe cobai ținuți la dietă lipsită de vit. C. Au introdus în organismul lor colesterol maresc cu izotopi radioactivi și au urmărit transformarea lui în acizi biliari. Au găsit că în caz de hipovitaminoză C, colesterolul se transformă în mai mică măsură în acizi biliari, deci colecistul conține mai puțin din acești acizi. În schimb mai mult colesterol, care duce la formarea calculilor biliari. Deși nu s-a experimentat pe om, cercetătorii sînt de părere că fenomenele sînt aceleași.

Maș multe mii de persoane așteptau sosirea, într-una din primele miercuri ale anului 1973, a prototipului britanic Concorde care urma să facă o demonstrație

pe aeroportul capitalei colomei, portugheze, Angola. Aparatul a aterizat impecabil, dar apropiindu-se, a produs stupoare. Pe botul său filfiliu în vînt două drapele: unul al Marii Britanii, iar al doilea, al Mișcării Populare de eliberare a Angolei, emblema patrioților luptători de ani de zile împotriva ocupațiilor portugheze. Oficialitățile portugheze au cerut ca aterizarea să se repete, aeronava purtînd, de această dată, drapelele britanice și portugheze.

Poetul Pablo Neruda, laureat al premiului Nobel pentru literatură a renunțat la funcția sa de ambasador al Republicii Chile în Franța. Membru al Comitetului Central al Partidului Comunist, Pablo Neruda a dorit să fie în țară cînd Uniunea stîngii va purta una din cele mai mari bătălii din istoria sa împotriva ozației de centru și conservatoare.

Aproximativ 1.300 de studenți mediciniști din orașul francez Reims își continuau, pînă cu puțin timp, în urmă, greva începută la 20 ianuarie pentru deschiderea spitalelor periferice pentru externi și interni, realizarea proiectelor de noi spitale la Reims, abolirea numerus clausus-ului și instituirea efectivă a ceea ce constituie medicina municipală (L. Humanité).

160 de interni din 23 de spitale de la periferia Parisului sînt în grevă de mai multe zile. Ei cer ca, în urmă internatului să fie recunoscuți specialiști, la fel ca internii de la C.H.U. (L'Humanité)

UMOR * UMOR

- Istorie: „Ocupația principală a romanilor era războiul, după cum se vede și din filmele de pe vremea lor”.
- Geografie: „Sahara nu are o întindere bine stabilită din cauza vîntului care mută nisipul din loc în loc”.
- Recuperări: „S-a întors de la război cu un picior pe care îl pierduse”.
- Logică: „În baracă polițistul constată că geamurile erau sparte și în exterior și în interior”.
- Ciudat: „Am vizitat în Italia monumentul lui Virgiliu: ce idee bizară au avut edilii să-l îngroape lîngă calea ferată”.
- Exod general: „Iarna este foarte frig. Mulți bătrîni mor și multe păsări pleacă, de asemenea, spre o climă mai caldă”.

SPICUIRI...

...dintr-un registru de reclamații al unui cămin studentesc.

Introducere: Parter: La intrare în fața bec ars.

Etaj I: Pe scări în spate, nici un bec nu arde și nu se vede.

Etaj II: În sala de lectură un bec continuu arde, nu se poate stînge.

Etaj III: Spălător nu este, lumină, s-au ars becuri.

Cam. 16: Nu se montează.

Parter: Nu este lumină, nici duș, nici spălător.

Parter: Ultim bec pe coridor și la balcon, trebuie becuri nu se poate face servici (pericol).

Concluzia: Parter, duș, et. I duș, nu este lumină.

... Și în această atmosferă „întunecoasă”:

Etaj I: Un robinet la spălător stricat curge în continuu apă rece.

Etaj II: Baie-spălător curge o țevă.

Etaj III: Caloriferul curge. Inundația magazie.

Parter: Curge robinet la spălător fără chiuvetă.

Parter: Baie, duș curge, ghiventul stricat urgent.

Parter: Acoperișul defect în dreptul ușii, pe pod plouă în cămin.

Cam. 12: Defecțiune la calorifer. Încălzește numai jumătate.

Administrația anunță: călcatoare stricate nu avem. Nici nu este nevoie.

... Și în această atmosferă meteo-dependență:

Incheiere: „Ușa principală la intrare cînd se închide nu se mai deschide. Se blochează”.

Rocco

...ultima oră...

Postul de radio București a difuzat într-o noapte, încredințînd eterului, glasul lui Mihail Sadoveanu. În liniștea miezului de noapte a răsunat pentru unii ca o imputare fără putință de tăgadă, pentru uita-rea ce pare-se că s-a așternut peste „Ceahlăul literaturii românești”. Răsună glasul său de dincolo de veacuri, înlemnind orologii fugare și hoare: atunci am simțit că, încă odată, planeta se grăbește, și odată cu ea și oamenii ei, învățînd să uite prea repede ce, de fapt, nu se poate uita.

Și-atunci, la ceas tîrziu din noapte, am învățat să rostesc din nou, cu convenita sfială, credință universul sadovenian, credința izvorită din bucuria regisirii celui drag pe care, de multă vreme, l-ai trădat. Fericitii cei care, bătrîni ori tineri, într-un ceas din noapte, și-au încălzit sufletul cu glasul lui Mihail Sadoveanu, încredințat eterului de postul de radio București.

Colectivul redacțional

• Redactor-șef: Horia Crișan
 Redactori șefi-adjuncți: Pavel Parea, Ana Bercea, Furnică Cris-tian
 Secretar general de redacție: Ion Romoșan
 Tehnoredactor: Nicolae Doroiu

Conf. univ. Estera Fränkel Goro, Traian Băcilă, Rodica Cojocaru, Liana Filip, Monica Ienovan, Maria Moraru, Miroslav Nicolin, Petru Rus, Mariana Vasile, Eugen Vancu.
 Grafica: Veronica Coreanu, Emil Olteanu
 Fotoreporter: Ioan Țepordei.

Tiparul: Intreprinderea Poligrafică „Banat” - Timișoara